

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAFKA

bi dünya...

Can Dünder • Ataol Behramoğlu • İlber Ortaylı • Müjdat Gezen • Ata Demirer • Sema Kaygusuz • Emrah Serbes • Sunay Akın
Erkan Can • Şevval Sam • Alper Canıgöz • Rıdvan Akar • Umay Umay • Vedat Özdemiroğlu • Kanat Atkaya • Coşkun Aral • Metin Uca
Özgür Amed • Cem Davran • Kaan Koç • Aylin Balboa • Zafer Algöz • Levent Cantek • Hayko Bağdat • Can Yılmaz • Nihat Sırdar
Gökhan Dağıstanlı • Başar Başaran • Levent Erden • Murat Meriç • Dilan Bozyel • Bedia Güzelce • Feyyaz Yiğit • Kerimcan Kamal

sadece 6 kelime

bir hayatı
6 kelimeyle
anlatabilir
misin?

KAFA, her ay okuyucularından gelen
6 kelimelik kısa öyküleri yayınlamaya başladı.
Siz de altikelime@kafadergi.com adresine
6 kelimelik hikayenizi gönderin, "sadece 6 kelime"
başlığı altında imzanızla yayınlatalım.

Eşim felçti. Oysaki ölmesi
için uğraşmıştım.
Ceylin Cibişoğlu

Canını vereceği Mehmet'ine
verecek parası yoktu.
İzel Aydın

Uzun
kumsallar yerlerini
beton kumuna
bıraktı.
Melis Oktar

Herkes denilen bir şey
beni kimsesizleştirmişti.
Buşra Nur Çelik

Yüz sayfalık kitaptım,
her sayfası aynı.
Cem Duran

Sen hep başkalarındaydın,
ben de öyle.
Çiğdem Özer

Şu tankların olduğu yerde
ucururduk ucurtmaları.
Ruken Ay

Aynı evrende olmak
istemiyorken, aynı
sıradaydık.
Songül Dargin

Bak sakın peşimden gelme
dedim, gelmedi.
Zeynep Özen

Bu sene dünyada hiç kimse
öldürülmedi.
Mithat Can Beyazkuş

45'lik plak yetmeyince,
70'likle unuttu kadını!
Sevda Gedik

"Birine aşık olmalıyım"
dedi. Tam karşıtıyordum...
Emrullah Üksek

Zira bazı kadınların
kirpiklerini gözyaşları
beslemişti.
Damla Süral

Telefonu açtım, "Babanım
dedi, hiç görmediğin..."
Bahadır Gönenc

Büyüdükçe konuyor insan,
sevdikleri zamansız gittikçe.
Gökçe Tezer

Sayfalar dolusu yazdım,
kalemimde mürekkep yokmuş.
Pelin Özcan

Buyuk insan olacaktık,
işsiz mezunlar olduk.
Özlem Kurt

Babamın naaşına
sarıldım, hala içimi
ısıtıyordu.
Gamze Karagöz

Onun kalbi durduğunda
küçük kız büyüdü.
Fulya Çetinsöz

#6KelimeHikayem

kafadergi.com'dan
sipariş ver,
kapına gelsin!

BİRİNCİ YILA
ÖZEL CİLT
12 SAYI
BİR ARADA

Can Dünder

silivri'de 24 saat

Demir kapının önce kilidi sonra sürgüsü açılır, sonra demir kol çevrilir. Çıkarsın. Lacivert üniformalı iki gardiyan aramanı yapar. Önce elle, sonra elektronik sensörle... Ayakkabılarının içine kadar...

Gün, her sabah 08.00'de hoparlörden yapılan bir anonsla başlar Silivri'de:

"Tutuklu ve hükümlülerin dikkatine! Sabah sayımı yapılacaktır. Sayım düzeni alınız."

Sevgi sözcükleriyle uyanmaya alışmışlar için sevimli bir başlangıç sayılmaz.

Az sonra, akşamdan kilitlenen avlunun demir kapısı gürültüyle açılır ve 3-4 infaz görevlisinin postal sesi çınlar koğuştaki:

"Selamünaleyküm" diye seslenir biri...

Diğeri elindeki kayıt defterine not düşer.

Sayılırsınız.

Dilekçeniz varsa alınır. Her tür talebiniz, şikayetiniz, derdiniz için başvuru yolu dilekçedir.

Görevliler avlu kapısını açık bırakıp gider. Artık kümes kapısı açılmış bir tavuk gibi, beton bir avlu içinde "serbest"sinizdir.

Gökyüzüne bakarsınız ilkin; uzaklığına, ıssızlığına, kısıtlanmışlığına bakarak...

09.00 gibi demir kapının küçük deliği açılır ve eğilen bir çift göz içeri bakıp "Ekmek" diye bağıır.

Kahvaltı verilmez Silivri'de... Daha doğrusu, geceden verilir. Tereyağı-bal (veya fındık ezmesi), poşet çay ve şeker. Kahvaltıyı zenginleştirmek isteyenler kantinden alışveriş yapabilir. "Alışveriş" dediysem öyle süpermarket alışverişi değil tabii...

Her pazartesi sabah sayımında, alışveriş fişine, haftada 300 TL'lik sipariş yazma şansınız vardır; kaşar, süt, çikolata, bisküvi...

Pazartesilerin bir başka özelliği (ve güzelliği) "telefon günü" olmasıdır.

Özgürlükte elimizden düşmeyen telefon, burada büyük ayrıcalık. **Her pazartesi saat 10.00'da allenizden sadece bir kişiyle, ankesörlü telefonda 10 dakika konuşma hakkınız var.** Bu görüşme de kaydedildiğinden yabancılık çekmezsiniz.

Salı günü telefonu yeniden elinize aldığınızda karşınızda bir cam, ardında sevdikleriniz vardır. Çünkü salı "görüş günü"dür. Ayın ilk salısı açık, kalan üç salısı kapalı görüş...

Yine bir kutudasınız; bu kez önünüz cam, iki yanınız duvar; eldeki telefonla hasreti söndürmeye çalışırsınız; aileniz ve kan bağı olmayan üç isimle...

Pazartesi ve salı -perşembe ile birlikte- mektup teslim günüdür aynı zamanda... Geceden hazırladığınız mektuplar, açık zarflar içinde idareye teslim edilir. Üç kişilik bir komisyon, mektupları okuyup sayfalarına "GÖRÜLMÜŞTÜR" damgası vurup yollar.

Size gelen mektuplar da aynı komisyonca okunup çarşamba ve cuma günleri açılmış zarflar içinde size teslim edilir.

Tabii yine "GÖRÜLMÜŞTÜR."

Çarşamba ve cuma aynı zamanda spor günüdür.

Bu iki gün birer saat, -birinde açık- birinde kapalı alanda- top oynama hakkınız var. Tabii sadece koğuştaki arkadaşlarınızla... Teke tek maç...

Günün kalanı sizindir.

Saat 12.00'de öğlen, 18.00'de akşam yemeği gelir.

Önce koridorun ucundan çelik el arabasının gürültüsü yankılanır. Sonra demir kapının gözü bu kez "Yemek" sesiyle açılır. Delikten üç plastik tabak uzatırsın dışarı... İki kap yemek ile salata veya meyve... **Yediğiniz en iyi yemek değildir, ama aç kalmazsınız.** Yedeği, sabahtan kalma peynir-ekmek veya bisküvidir.

Gün içinde heyecan verici bir başka etkinlik, avukat veya vekil ziyaretidir. Aniden kapı deliğindeki ses ismini bağıır: "CAN DÜNDAR! Avukat görüşü!"

Demir kapının önce kilidi sonra sürgüsü açılır, sonra demir kol çevrilir. Çıkarsın.

Lacivert üniformalı iki gardiyan aramanı yapar.

Önce elle, sonra elektronik sensörle... Ayakkabılarının içine kadar...

İki infaz koruma memuru eşliğinde 60 adım atıp avukat görüş odasına götürülürsün.

Gittiğin koridordan kazara başka tutuklu geçiyorsa o geçene kadar sen veya sen geçene kadar o bekletilir -ki karşılaşmayın.

Avukat görüş odası, dört yanı cam bir küçük akvaryumdur. İki plastik sandalye ve arada bez hizasında bir barikat... İnfaz memurlarının gözetimi altında görüşüp çıkarsın.

Çıkışta bir infaz koruma memuru, kameraların gözetimi altında aramanı yapar; **önce elle, sonra cihazla...**

Ayakkabılarının içine kadar... Avukattan herhangi bir şey alman yasaktır. Sonra 60 adım atıp aynı koridordan dönersin.

Koğuşun önüne geldiğinde bir infaz memuru demir kapının üç kilidini çözerken, diğeri -evet yeniden- aramanı yapar; önce elle, sonra cihazla; ayakkabılarının içine kadar...

Saat 17.00'de bir görevli gelip avlu kapısını kilitler; kümestesisinizdir yeniden; gökyüzü gece kapalıdır; yıldızlara bakmak yasak...

19:00'da hoparlör yeniden çınlar:

"Tutuklu ve hükümlülerin dikkatine! Akşam sayımı yapılacaktır. Sayım düzeni alınız."

Az sonra demir kapıdan giren birkaç görevli avlu çıkışının kapalı olup olmadığını kontrol eder, "Allah kurtarsın" diyerek kapıyı üzerinizden kilitler.

Önce kilit, sonra sürgü ve nihayet demir kol...

Sabah anonsuna 13 saat var.

Çilehaneyi kütüphaneye çevirmenin vaktidir artık...

Emrah Serbes

infilak parçaları VIII

8/1 peron 17

Soğuk ve karlı bir akşamda, sigara içme yasağının uzun zamandan beri umursanmadığı zemin altı bir birahänenin fıçı masasında otuyordum ve onu daha içeriye girer girmez tanımıştım. Tanımıştım yanlış kelime aslında, mekânın hafiften gıcırdayan ağır, paslı demir kapısını açıp da dışarıdaki soğuk hava dalgasıyla beraber kendinden emin adımlarla içeriye girdiğinde, yaklaşmakta olan tehlikenin kokusunu alan av hayvanları gibi, ben de yaklaşmakta olan enteresan adamın, birazdan hayatımda yol açacağı değişimin kokusunu almıştım demeliydim. Ve o anda, bundan da bir hayli korktuğumu da eklemeliyim. Sonuçta hepimiz en değişken hayat koşullarında bile, kendi içimizde kurduğumuz bir rutine göre yaşar ve onun bozulmasından ölesiye korkarız.

İçeriye giren adam, alnında bir tutam kalmış ve şakaklarının üstünde aklaşmış saçlarıyla kırklı yaşlarının sonunda olduğunu belli eden, kısa boylu, cılız, âdemi belirlen ve sinekkaydı tıraşlıydı. Barın önünde durup elindeki bond çantayı tezgâhın üstüne koydu, mekâncıya hafifçe eğilerek selam verdi. Omzundaki karları silkelediği paltosunu çıkarıp uzun taburenin arkasına astı. Üstünde yıllardır giyilmesine rağmen temiz tutulduğu belli olan gri bir takım elbise vardı. Bond çantayı alışkın el hareketleriyle iki hamlede şak şuk açıp içinden, oturduğum açıdan tam göremediğim gri, metalimsi bir şey çıkardı, sonra elindeki şeyi bir hazine gibi tutup bar tezgâhıyla kapının ortasında bulunan dev ekran televizyonun önüne, birahänenin merkezine geçip durdu. İçerideki herkesle göz teması kurmaya çalışırken göz göze geldik. Tam göz göze geldiğimizde bir şeylerden rahatsız olmuş gibi, hafif ekşi bir tebessüm bir an belirip kayboldu yüzünde. "Saygıdeğer ağbilerim ve kardeşlerim hepinize afiyet olsun," dedikten sonra elindeki şeyi kaldırdı. İlk biramin sonuna yaklaşmıştım, ben de elimi kaldırdım, bir tane daha söyledim.

"Şu elimde gördüğünüz mucize alet," diye devam etti satıcı. "%100 ithal olup başta Belçika, Hollanda ve Almanya olmak üzere bütün kıta Avrupa'sında bir hayli rağbet görmüş, Norveç, İsveç ve Finlandiya gibi Kuzey Avrupa ülkelerinde ise milyonlarca satılarak yılın ürünü seçilmeye hak kazanmıştır. Peki bu nedir? İlk bakışta, çok basit işte ne var, bir fener deyip geçiştirebilirsiniz. Ama bakalım sadece bir fener mi?"

Bu soruyu sorduktan sonra o birahaneyi adım adım ezberlemiş gibi hızla birkaç adım attı geriye, tezgâhın yanındaki ışığı kapattı, barın arka tarafı hariç bütün birahane karanlığa gömüldüğündeyse, "Hayır," dedi birden. "Aynı zamanda bir lazer." Yeşil lazeri önce tavanda, sonra bira ve rakı bardaklarında, son olarak da müşterilerin üzerinde gezdirmeye başladı. "Lazer dediysem bildiğiniz lazerlere benzemez," diyordu bu arada. "Sadece kedi köpeklerle duvar üstünde oyun oynamaya yaramaz, bu lazerin menzili yoktur saygıdeğer ağbilerim ve kardeşlerim. Karanlık gecelerde, nerede olursanız olun, istediğiniz uzaklığa haber göndermenizi, işte ben de buradayım, burada biri yaşıyor, burada biri nefes alıp veriyor, o da sizin gibi bir insan, aman görmezden gelmeyin demenizi sağlar ve hayatınızı kurtarır."

Lazeri bir an benim gözlerimin üstünde tuttu, sonra ışığı açtı. "Peki, bu kadar mı? Bitti mi?" diye sordu. "Bitmedi," diye yanıtladı kendini. Lazerli fenerin arka kapağını açtı, ters çevirdi, "Aynı zamanda siyah tükenmez kalem," dedi boş bir adisyona karalamaya başlayıp. Satıcının rahat tavırlarından rahatsız olmuştum. İkinci biramdan ilk yudumu alıp kafamı çevirdim, dışarıdaki karlı kaldırıma baktım biraz. Sonra yolun karşısındaki çöp konteynırını karıştıran yaşlı kadına baktım. Kafamı çevirdiğim farkındaymış gibi ısrarla "Bakınız," diyordu satıcı. "Lütfen bakınız..." Sanki bütün satışlar benim bakmama bağlıydı, adamın ekmek parasıyla oynuyordum, döndüm yine. "Aynı zamanda mavi tükenmez kalem," dedi ben döner dönmez. "Bitti mi? Bitmedi!" Kalemın arkasındaki bir çıkıntıya bastı, "Aynı zamanda kırmızı tükenmez kalem. Bitti mi? Bitmedi. Aynı zamanda yeşil tükenmez kalem. Bitti mi? Bitmedi. Aynı zamanda mini dikiş seti."

Mini dikiş setindeki iğne ve iplikleri tanıtırken bir sigara yaktım. Satıcının çabasına ve ciddiyetine saygı duymak gerekiyordu açıkçası, ama o dandik mini dikiş setini beş dakika ballandıra ballandıra anlattığını gördükten sonra endişe duymaya başlamıştım onun için. O ise herkesle göz göze gelmeye gayret ederek, "Bitti mi? Bitmedi," diyordu yine. "İşte bu mucize alet aynı zamanda bir radyo." Radyo istasyonlarını gezip denk gelen ilk müzikte gözlerini kapattı, gülümseyerek dinledi çalan radyoyu.

Sonra alnındaki bir tutam saçı arkaya atıp "lazerli-dört renk kalemler-mini dikiş setli-radyolu fenerin" bitmek bilmeyen diğer özelliklerini anlatmaya başladı. Sıkılmıştım artık. "Nereden çıktı bu herif! Kafamı dinlemek için buradayım," diye geçirdim içimden. Tam öyle geçirmişken de, "Sahiden öyle mi?" diye sordum kendime. Kafamı kurcalayıp aynı düşüncelere dönmek istemiyordum, satıcıya da dönmek istemiyordum, kaldırıma da dönmek istemiyordum, eve de dönmek istemiyordum, ben nereye dönecektim. Gözlerimi kapattım bir süre. Masanın üstüne bir şey konulduğunu anlayınca açtım, mucize fener. Ürün tanıtımı bitmiş, her masaya bir adet numune koyuluyordu incelensin diye. Satıcıyla göz göze geldik yine, "Yanında ücretsiz olarak takdim ettiğim iki adet kalem pille çalışmaz sadece," dedi. "Aynı zamanda şarjlıdır." Dinlemediğim yerleri de biliyordu bu satıcı, kurtuluş yoktu ondan. Dediğim gibi de oldu, satışları bitirdikten sonra bond çantasıyla gelip karşımda durdu. "Alır mısınız?" diye sordu. Başımı hayır mañasında sağa sola salladım. Feneri çantasına koyup bir elini karşımdaki boş tabureye attı, "Oturabilir miyim?" dedi. "Tabii," deyip elimle karşılığı gösterdim. Bir süre sustuk. Sonra satıcının önüne bir bira koydular. Ağzını bardağın içine sokarak iştahlı bir yudum aldı birasından. Kaşlarını kaldırıp solgun yüzünde bir çılgınlık alameti gibi parlayan gözlerini gözlerimin içine dikti, alnındaki bir tutam saçı geri atıp şak şuk açtı yine bond çantasını, "Belki ilginizi çekecek bir şeyler bulabiliriz," dedi çantanın arkasından.

Çantanın içinde çok amaçlı bir sürü alet vardı ama hiçbirini benim amaçlarıma hizmet etmiyordu. Ona göre mucize aletlerdi ama benim mucize aletlere ihtiyacım yoktu, mucizenin kendisine ihtiyacım vardı. Belki de bunu en baştan söylemeliydim ona ama söyleyememiştım, çünkü satıcı susmak bilmiyordu. Çabasının karşılığını alacağından, ilgimi çekmeyen o mucize aletlerden birini bana mutlaka satacağından emindi. Aslına bakılırsa ben de bundan emindim. Niçin bu hisse kapıldığımı

bilmiyorum ama o çantaadan bir şey çıkacaktı ve o mucizenin ta kendisi olacaktı. "İşıldaklı-uzun ve kısa mesafe radyolu-termos kahve fincanını" tanıtırken birden susturdum onu, "Şu çantayı biraz bana çevirebilir misiniz?" diye sordum. "İçine bakmak istiyorum."

Kaşları havaya kalktı, bir an tereddüt etti, sonra çantayı hafiften yan çevirdi. Sağ dirseğimi masaya koyup yandan dikkatle baktım çantaya. İçindeki alet edavatın arasında duran bir kâğıt koçanı ilgimi çekti. "Şu kâğıtlar nedir?" diye sordum. Hüzünle içini çekti, sonra o hüzne aykırı bir tonda "Hımm," dedi. Çantanın içindeki dikdörtgen kâğıt koçanını çıkardı, baş ve işaret parmağıyla sıkıca kavrayarak bir sır verecekmiş gibi bana yaklaştı, "Bunlar otobüs biletidir," dedi.

Dikkatle baktım, evet, otobüs bileti koçanına benziyordu elindeki, ben de ona yaklaştım, "Nereye?" dedim.

Sağa sola baktı, sadece benim duyabileceğim bir ses tonuyla, "Hiç kimsenin üşümediği Ülkeye," dedi.

"Anlamadım."

"Çok basit. Hiç Kimsenin Üşümediği Ülke. Dört mevsim, yağmurda çamurda, karda kışta ayazda bile, hiç kimsenin üşümediği bir ülke. Kim istemez? Hele ki bu soğuklarda."

"Nerede bu ülke?"

"Otobüsün götürdüğü yerde. Vizesiz pasaportsuz, canınız sıkılına kadar kalabileceğiniz, kafanızı dinleyebileceğiniz, asgari ücretle bile geçinebileceğiniz kadar ucuz, suç oranı sıfıra yakın, yaşanabilir bir ülke. Otobüsü, Esenler Otogarı'ndan kalkar, peron 17, her gece saat tam on ikide. Klimalı ve çay kahve ikramlıdır, yolculuk süresi trafiğin durumuna göre yedi sekiz saat arasında değişir."

Birahänenin duvarındaki saate baktım ister istemez, 10'du. "Saçma," diye geçirdim içimden. "Saçmalığın daniskası."

"Siz bu ülkeye hiç gittiniz mi?" diye sordum.

"Hayır," dedi. "Şirket politikası gereği sattığımız ürünleri kullanmayız.

Eğer kullırsak ürünle satıcı arasında bir bağ oluşur. Bu bağ duygusal bir bağa da dönüşebilir. Misal, bir ürünü daha çok seversin. Bunda ister istemez alıcıya belli edersin. Bu durumda ister istemez diğer ürünlerin satışı düşer ve yine ister istemez kârlılık düşer. Bir satış personeli, sattığı bütün ürünlere eşit mesafeden, nötr bakabilmelidir. Önce ürün gelir. Sonra satıcı sonra alıcı. Satıcı ve alıcının kim olduğu önemli değil, bunlar değişebilir, bu denklemin değişmezi üründür. Beni unutun, kendinizi unutun, biz yokken o

vardı, bizden sonra da o olacak, en başta ve en sonda, ezelde ve ebette ürün gelir."

"Peki, bu ürünün varlığından emîn misiniz? Yani bu ülkenin."

"Adım gibi."

"Adınız nedir?"

"Yakup."

"Ne kadar bu bilet?"

"49 lira."

"Alıyorum."

"Kart mı nakit mi?"

"Nakit."

Satıcı biletin üstüne tarihi hızla karaladı, sonra koçanından koparıp bana verdi. İnsanın hayatında öyle bir an gelir ki, kendisini gerçeklerden uzaklaştıran ne varsa ona meyleder. Uykuysa uyku, alkolse alkol, futbolsa futbol. Kimsenin üşümediği ülkeye gitmek, neden olmasın. Varsa tabii. Göreceğiz. Görecektim.

Satıcı bana bir ürün satmanın memnuniyetiyle çantasını kapayıp arkasına yaslandı. İkinci birasını söyledi. Sonra da bana çalışma şartlarını anlatmaya başladı. Sabahları vapurda çalışıyordu, öğlenleri nispeten boşalıp ürün tanıtımına müsait olan otobüs ve metrobüslerde, akşamları Eskişehir-Topçular feribotunda ve geceleri de içkili mekânlarda. Haftada yedi gün, tatilsiz, mesaisini on buçukta bitirip eve gidiyordu. Gider gitmez de mışıl mışıl uyuyordu. Senede bir hafta izin yapıyordu. 16 senedir bu sektörde, 12 yıldır o şirketteydi, eğer bu performansla çalışmaya devam ederse beş seneye kadar satış müdür yardımcısı, on seneye kadar satış müdürü olacaktı. Sonra belki yönetim kuruluna da yükselirdi. Sonra belki şirketin CEO'su da olurdu. Neden olmasın.

"Siz ne işle meşgulsünüz?" diye sordu birden.

"Hiç," dedim.

Kaşlarını kaldırdı, bana yaklaştı, "Nasıl hiç?" dedi.

Öyle bir baktı ki, zaten her şeyi biliyormuş gibi, ona doğru söylemek zorundaymışım, lafı döndürüp dolaştırmanın hiçbir ehemmiyeti yokmuş gibi.

"Hastanedeyseniz," dedim tereddütle. "Altı gün önce çıktım."

"Neyiniz var, geçmiş olsun."

Sağa sola baktım, "Hastane dediysem tımarhane," dedim sadece onun duyabileceği bir şekilde. "Alkole bağlı delirium tramens. Beni kendilerine benzetene kadar tuttular zorla. Ne kadar hatırlamıyorum. Bırakırken de gözümü iyice korkuttular, bundan sonra içmeyeceksin yoksa ölürsün dediler."

"Neden ölecekmisiniz?"

"Karaciğerde yüksek harabiyet varmış."

Ellerini önünde kavuşturup, başını ileri geri salladı ciddiyetle, "Evet, anlıyorum," dedi. "Her işin başı sağlık. Bunlara dikkat etmek gerekir. Misal ben, her gece mesaimin sonuna doğru iki bira içerim. Bu ölçü sabittir, asla

değişmez, senelerin satış grafiği iki biranın ertesi günkü satışlar üzerindeki olumlu etkisini göstermiştir. Tek bira kötü etkiliyor, üç ve üstü bira daha kötü. İki bira hem bünyeme iyi geliyor hem de satışlara. Geçen ay çekap yaptırdım, karaciğer dâhil hiçbir sıkıntı yok. Ben satış oranlarına göre yaşarım, satışa iyi gelen bünyeye de iyi gelir."

İkinci birasından son yudumu aldı, saat on buçuk olmuştu. Bir elini göğsüne götürüp "Müsaadenizle," dedi, kalktı. "Siz de çok gecikmeyin," diye tembihledi paltosunu giyerken, "Tam on ikide orada olun. Unutmayın Peron 17." Bir şey diyecek oldum, sus işareti yapıp susturdu beni, başka söze gerek yok der gibi çıkıp gitti. Bir elimdeki bilete baktım, bir de dibine gelmiş birama. "Gitmeyeceğim," dedim içimden, birazdan kalkıp gideceğimi bal gibi bile bile.

23.30'da Esenler Otogarı'na varıp peronları adımlamaya başlamıştım. Kar tipiye dönmüştü, buz parçaları üfren rüzgâr kemiklerimi titretip kulaklarıma saldıırken paltomun yakalarını kaldırdım. 1. Perondan 16. Perona kadar yürüdüm. Numaralara dikkatle bir daha baktım, 17. Peron yoktu. 16 bitince küçük bir boşluk vardı, sonra 18. perondan devam ediyordu. 16. Peronun önünde bekleyen otobüsün muavinine, "17. Peron nerede?" diye sordum. "Bilmiyorum," dedi. "İçeri sorun." Otobüs firmasının yazıhanesine girdim, bankonun arkasındaki en yaşlı adamı gözüme kestirip "Peron 17 nerede?" diye sordum. Beni şöyle bir süzdükten sonra, "Peron 17'yi aşağı taşıdılar," dedi. "Yalnız oradan otobüs kalkmıyor artık."

"Bilmiyorum, bana böyle bir bilet sattılar," dedim.

Bileti inceledi, "Git bak o zaman," dedi.

"Nereden ineceğim aşağı?"

"Dışarı çık, sağdaki kapıdan in."

Dışarı çıktım, sağda küçük bir kapı vardı, camından loş bir ışık vuruyordu. Kapıyı açtım, kısa bir koridorun ardından merdivenler başlıyordu, aşağı doğru uzanıp giden merdivenlerin ucu bucağı görünmüyordu. İnmeye başladım, beş dakika sonra merdivenler bitti, uzun bir koridor başladı. O koridoru da geçince bir sahanlığa vardım, yol ikiye ayrılıyordu. Solda dar, sağdaysa geniş bir koridor vardı. Sağa saptım, bir süre yürüdükten sonra yavaş yavaş kararmaya başladı koridor, karardıkça gayriihtiyari hızlandım, önümü göremez olunca durdum, telaş ve korkuyla koşarak geri döndüm. Yukarı çıkacaktım, vazgeçiyordum bu işten, nabzım ve kalp atışlarım hızlanmış, güçlükle soluk alıp verebilecek hâle gelmiştim. Beni yol ayrımına çıkaran uzun koridoru hızla geri yürüdüm, aşağı indiğim merdivenleri göremeyince yanlış koridora mı girdim acaba diye düşündüm önce. Allah kahretsin, yanlış olamazdı ama kaybolmuştum. Bir süre gözlerimi kapattım, derin nefes alıp vererek sakinleşmeye çalıştım.

Bir kapana kısılmıştım, kurtuluş ümidimin kalmadığını hissediyordum ve tam o anda şunu da hissediyordum ki, insanın asıl macerası kurtuluş ümidi kalmayınca başlar. Gözlerimi açtım. Koridorun uzandığı yere doğru dikkatle yürümeye başladım. Sol tarafta yangın çıkışını andıran küçük

**Dört mevsim,
yağmurda çamurda,
karda kışta ayazda
bile, hiç kimsenin
üşümediği bir ülke.
Kim istemez? Hele ki
bu soğuklarda.**

bir kapı gördüm, kapıyı açar açmaz soğuk hava dalgası vurdu yüzüme, ferahlayıp dışarı çıktım. Otopark gibi bir yerdeydim, bir sigara yakıp derin bir nefes çektim. Üstüme koşan genç çocuğu gördüm o arada, bağıra çağıra bir şeyler söylüyordu. Koluma girdi, "Nerdesin be ağbi nerdesin," dedi. "Bütün otobüs seni bekliyor ya! Sen durmuş burada sigara içiyorsun."

Ne olup bittiğini anlayamadan koluma girmiş, sürükleyip götürüyordu beni, karşıda Peron 17'yi gördüm. Peron 17 yazan kırmızı tabeladaki ışık cızırdayıp sönüyor, sonra tekrar yanıyordu. Muavin biletime bile bakmadan otobüse bindirdi beni, şoföre "Devam et devam et," dedi, otobüs hareket etti, kapıları kapandı.

Otobüsün yarıya yakını doluydu. İnsanlar atkılarına eşarplarına sarındıkları için yüzlerini göremiyordum, yerime oturdum. Yanım boştu. Başımı cama yasladım, derin bir nefes aldıktan sonra gözlerimi yoldan ayırmamaya karar verdim, nereye gittiğimizi öğrenmek istiyordum. Sanırım biri muavine, "Klimayı açar mısınız çok üşüdük," gibi bir şeyler söyledi. Şoför de o ana kadar kapalı duran klimaları sonuna kadar açtı. İçerisi beş dakika sonra hâmm gibi oldu. Paltomu çıkarmıştım, kazağımın da kollarını sıvadım. Sıcak dayanılmaz olmuştu, birden bir uyku bastırdı. Elimle yüzümü sıvazladım, uyumayacaktım. Edirne yönüne doğru gittiğimizi biliyordum, mümkünse tam nereye, hangi yoldan gittiğimizi de öğrenecektim.

Uyumama mücadelem sabaha kadar sürdü. Uyumadım. Daha doğrusu uyumadığımı zannettiğim rüyasız bir uykudaydım. Muavin omzumu sarsınca uyandım. "Geldik," dedi. "Nereye," dedim. Cevap vermedi. Otobüs, karlı bir kavşakta durmuştu. "Çabuk olun biraz," dedi muavin. Kalktım, paltomu gıydim. Otobüste kimse kalmamıştı, nerede inmişti bu insanlar. Muavinin önüne düştüm, apar topar indim otobüsten. Otobüs birden hareketlendi, lastiklerinden çamurlu karları sıçratırken "Heyyy," diye bağırdım. "Nereden gideceğim?"

"Oku takip et."

Kavşağın köşesindeki karlı yolda ucu yere bakan bir ok işareti vardı. Herhangi bir tabela yoktu. Otobüs gözden kaybolup anayol tamamen ıssızlaşınca göğsümü sıkıştıran çaresizlik hissiyle o ok işaretinin olduğu yola saptım. İlerledikçe yağın karın şiddeti artıyordu, tipiye dönüşüp yüzüme vurmaya başladı. Elimi alnıma siper edip yürümeye devam ettim. Yol, çok eğimli olmasa da uzun bir yokuşa dönüşmüştü. Bir süre sonra kar dindi, hemen ardından sis bastırdı. Bir tepeyi iniyordum bu sefer. Gittikçe kalınlaşan siste körü körüne ilerliyordum ve sislerin içinde ansızın bir bariyerle burun buruna geldim. Bariyerin yanında bir kulübe vardı. Ellerimi iki yandan siper edip kulübenin camından içeri baktım, kimseyi göremedim, karanlıktı. Burası sınır olmalı diye düşündüm. Ama bilmiyorum, doğru sınırdı mıyım? İstanbul'dan yirmi kat daha soğuktu burası, kimsenin üşümediği ülke buysa, üşüdüğü ülke neresiydi acaba?

Bariyeri geçip yürümeye devam ettim. Etraftaki kurumuş ağaçları, uzanıp giden kar örtüsünü ve ıssızlığı görünce içime bir hüznün çöktü. Ne telaş ne de korku, bu hüznün herhalde son hüznüm olacak diye düşündüm. Sanki ikinci bir kişi, bana benzeyen ama biraz daha halsiz ve hasta bir kişi, benim bir taslağım, benim bir hayaletim olan belirsiz bir kişi, benle dış dünya arasına girmişti. Artık onun gözlerinden bakıyordum dünyaya, onun süzgecinden geçip öyle bakıyordum. Elimi kolumu yokluyordum bu yüzden sık sık, ben, hâlâ ben miyim diye.

Yarım saat yürüdükten sonra uzakta gördüğüm iki katlı ahşap kulübeye, rastladığım ilk yaşam belirtsine de dış dünyayla arama giren o hasta hayalet yüzünden fazla sevinemedim. Kulübeye yaklaştıkça bacasından çıkan duman belirginleşiyordu. Biraz uzağında tahtadan bir futbol kalesi vardı, derme çatma yapıldığı belliydi, üst direk yere doğru hayli eğimliydi. Kulübenin önündeki kütükte bir adam odun kesiyordu. Sakalları beline kadar uzamıştı. "İyi günler," dedim. Cevap vermedi. Beni şöyle bir süzdükten sonra işine devam etti. Yaşını belli etmiyordu ama odunları bir vuruşta ortadan ikiye yarıldığına göre çok da ihtiyar sayılamazdı. "Biraz içeri girebilir miyim acaba?" dedim. "Çok üşüdüm." Bana baktı, başıyla bir işaret yapıp eve doğru yürüdü, peşinden gittim.

İçeri girdik. Dışarıdaki soğuk birden yerini rahatlatıcı bir sığa bıraktı. Salonun köşesindeki şöminede odunlar cıtır cıtır yanıyordu. Karşılıklı konulmuş iki koltuk vardı şöminenin yanlarında. Şöminenin önüne gittik, paltomu çıkarıp silkeledim, ellerimi ateşe tutup ovuşturdum. Hiçbir şey söylemeden koltuğa bıraktım sonra kendimi, yorulmuştum.

"Nereden geliyorsun?" diye sordu adam.

"İstanbul," dedim.

Adam bunu yeterli görmüştü sanırım, başka bir şey söylemedi.

"Salonun öbür köşesindeki kanepede uyuyan kadını fark ettim o arada.

Otuz yaşlarında vardı, nefes alıp verdikçe omuzları inip kalkıyordu, derin bir uykuya daldığı belliydi. 6-7 yaşlarında bir çocuk kapıyı açıp dışarı çıktı, bir

süre sonra kucağındaki odunlarla beraber geri döndü, şöminenin yanına dizdi odunları, sonra da iki tanesini şömineye attı, maşayla karıştırdı ateşi. Evin içine daha dikkatli baktım, beş altı çocuk daha vardı. Bir kız çocuğu çamaşır sepetini almış üst kata çıkıyordu. Mutfak tarafında başka bir çocuk bıçakla patates soyuyordu. Yerde bize doğru emekleyen bir bebek de vardı.

"Hiç Kimsenin Üşümediği Ülke burası mı?" diye sordum. Adam cevap vermedi, pencerenin ötesindeki uçsuz bucaksız kar örtüsüne bakmayı sürdürdü, kendi düşüncelerine daldığı belliydi. Bir an göz göze geldik, bana kendi hikâyesini anlatmaya başladı. Büyük takımlardan birinde santraformuş, gol atana kadar sakalını kesmemeye karar vermiş o sene, on hafta geçmiş ama gol atamamış. On hafta gol atamayınca saçına sakalına bakmamışlar, takımdan kesmişler. Ligin kalan maçlarında çok az forma şansı bulmuş, o maçlarda da gol atamamış. Sezon bitince başka bir kulübe satmışlar. O kulüpte daha sezon başlamadan sakatlanmış, yan bağları koptuğu için uzun bir sakatlık dönemi geçirmiş. Ancak ikinci yarı ilk on sekize girebilmiş, yedek kaldığı için çok az forma şansı bulmuş, o sezon da gol atamamış. Sezonun sonunda alt liden bir takıma kiralık olarak göndermiş onu gittiği kulüp. Orada ne yaptığını kendisi de hatırlamıyormuş şimdi, unutulmaya terk edildiği kesinmiş. Sonra buraya gelmiş.

Ben de tam onu merak ediyordum işte, burası neresiydi. Ama soramadım, emekleyerek yaklaşan bebek bizi geçmiş, şöminedeki ateşe doğru gidiyordu gülümseyerek. Elini şöminenin içindeki ateşe sokacağını anlayınca birden yerimden kalktım. Benim yerimden kalktığımı görünce adam da kalktı, bir bana bir de bebeğe baktı, bebeğe ayağının dışıyla bir tekme attı. Bebek geldiği yöne doğru gitti havada, sırt üstü düşüp birkaç sefer yuvarlandı, sonra doğruldu. Sağa sola baktı şaşkınca, ağlamıyordu.

Tekrar bize doğru emeklemeye başladı.

"Burası," dedi adam. "Hiç Kimsenin Üşümediği Ülke değil.

Hiç Kimsenin Üzülmediği Ülke."

"Anlamadım."

"Anlamayacak bir şey yok. Hiç Kimsenin Üzülmediği Ülke işte. Gamdan kederden uzak, tek bir gözyaşının akmadığı, hiç kimsenin kalbinin kırılmadığı bir ülke. Gerçekten yaşanılabilir bir ülke, kim istemez. Hele ki bu kederli günlerde."

"O zaman bu ülkeyi neden daha önce hiçbir yerde duymadım," diye sordum. "Bağımsız bir devlet mi burası?"

"Hayır. Nereden geldiysen oraya bağlı."

"O nasıl oluyor?"

"Sen aynı sensin, vatandaşlık numaran aynı, vergi numaran aynı, nüfus cüzdanın falan hep aynı. Hangi ülkeden geldiysen yine o ülkenin uyruğu sayılıyorsun. Haberler aynı haberler, televizyonlar aynı televizyonlar, gazeteler aynı gazeteler. Tek farkı artık üzülmüyorsun. Futbol ligu bile aynı lig, Süper Toto Süper Lig. Yalnız kimse takım tutmaz burada, her golden sonra ayağa kalkılır, gol diye bağırılıp oturulur. Bu ritüel korundu."

Aramızdaki sehpanın üstünde duran kırmızı şarap şişesini kavradı, iki kadeh vardı sehpanın üstünde, ikisini de doldurdu, birini bana uzattı, aldım bir yudum. "Geldiğin ülkede içiyorsan burada da içiyorsun," dedi. "Ama tek farkı iki kadeh şarap yetiyor burada ya da iki bira ya da iki tek rakı. Daha fazlasını istemiyor canın."

"Ne iş yapıyorsunuz burada? Nasıl geçiniyorsunuz?"

"İşin de aynı. Geldiğin ülkede ne iş yapıyorsan burada da aynı işi yapıyorsun. Yalnız burada mesai saatleri iki kat daha fazla, bir de ülkende aldığın ücretin yarısını alıyorsun. Sen ne iş yapıyordun?"

"Hiç," dedim. Sonra düşündüm biraz, "Bir şeyler yazıyordum galiba," dedim.

"İyi o zaman," dedi. "Burada da bir şeyler yazacaksın."

Arkama yaslandım, anlamlı anlamsız kederler batağında geçip giden günlerimi düşündüm. "Peki," dedim. "İnsanlar sahiden mutlu mu bu ülkede?"

"Hayır," dedi kesin bir tavırla. "Bu ülkede kimse üzülmeyi bilmediği için sevinmeyi de bilmiyor. Öyle gereksiz heyecanlar yok. Daha sakın bir ülke burası, uzanıp giden şu kar örtüsü gibi."

"Tam bir duygusuzluk cehennemi o zaman," dedim.

"Nereden baktığına göre değişir," dedi. "Ben de ilk geldiğim zaman senin gibi düşünüyordum. O zaman dışarıdan bakıyordum, şimdi içeriden bakıyorum. Şimdi alıştım. Burada iyiyim. Bu ülkenin nasıl kurulduğuna dair söylenenlere daha çok inanıyorum şimdi."

"Ne söylüyorlar?"

"Bu ülke," dedi şöminenin alevinde iyice parlayan gözleriyle. "Başına gelen her şeyi unutmak için uyumak isteyen birinin uykusunda kurulmuş."

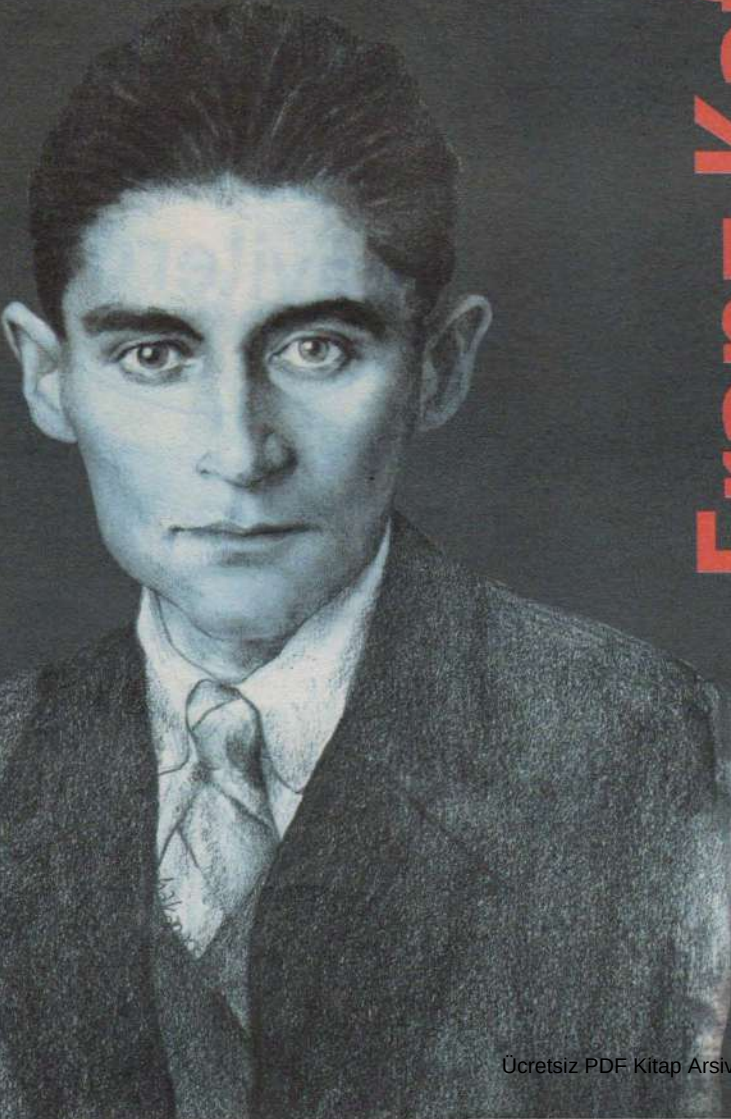
Bebek ateşe doğru yaklaşmıştı yine, elini içine soktu. Bebek, ben ve adam göz göze geldik, hiç kimse kıpırdamadı. Salonun ucundaki kanepede uyuyan kadın birden gözlerini açtı.

İnsanın hayatında öyle bir an gelir ki, kendisini gerçeklerden uzaklaştıran ne varsa ona meyleder. Uykuysa uyku, alkolsel alkol, futbolsa futbol.

Kafka yabancılaşma
Kafka sistemin zorbalığı
Kafka alegori
Kafka sakat toplum
Kafka gregor samsa
Kafka gamlı
Kafka kaotik
Kafka felsefeye varır
Kafka sistemi eleştirir
Kafka bürokrasi açmazı
Kafka adaptasyon sıkıntısı
Kafka böcek
Kafka saçmanın varlığı
Kafka prag
Kafka sigortacı
Kafka dava

Camus yabancı
Camus dünyanın saçmalığı
Camus absürd
Camus çaresiz insan
Camus mösyö mersault
Camus telaşsız
Camus durağan
Camus felsefeden hareket eder
Camus insanı eleştirir
Camus kapitalizm çıkmazı
Camus intihar sorunsalı
Camus fare
Camus varlığın saçmalığı
Camus cezayir
Camus futbolcu
Camus veba

Franz Kafka vs. Albert Camus

SULTAN BESTEKÂRLAR CD'Sİ HERKESE HEDİYE

Şubat 2016
sayı
21

Album: Sevgiler Günü

BUGÜNÜ ANLAMAK İÇİN

#tarih dergi

İslâm adına Müslüman katli

GEÇMİŞTEN
BUGÜNE
VEHHABİLİK
VE HARİCİLİK
AKIMLARI

OSMANLILAR
İŞİD'İN
ATALARINI
NASIL DİZE
GETİRMİŞTİ?

Şubat
sayısı
bayilerde!

SAVAŞ MUHABİRLİĞİ:
NAMLULARI OBJEKTİF
TETİKLERİ DEKLANŞÖR

WILLIAM SHAKESPEARE:
EN TANINMIŞ YAZARIN
SORU İŞARETİ HAYATI

ASMALİMESCİD:
ATALARIMIZIN RANTLARI
VE KENTSEL DÖNÜŞÜM!

#tarih dergi

tarihdergi.com

info@tarihdergi.com

facebook.com/tarihdergi

twitter.com/tarihdergi

instagram.com/tarihdergi

vimeo.com/tarihdergi

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Sema Kaygusuz

bu duvar kimin defteri?

Hayal ile akıl arasında kalan o ruhsal aralıktan kendi içimize, içimizin derinliğinden dünyaya bakmak için durakalmak gerekir. Bir bakıma nefesini tutma sanatıdır edebiyat.

Sevgili dostlar...

Öncelikle hepinize birer birer teşekkür ederim. Friedrich Rückert gibi değerli bir edebiyat insanı adına ödül almak benim için büyük bir onur. Öte yandan böylesi zarif bir armağanı kederli bir kalple emanet aldığımı bilmenizi isterim. Hem ülkemdeki bitmek bilmeyen şiddet ortamı ve devlet terörü hem de Ortadoğu'daki felaketler yüzünden yıllardır hayat yerine kahr soluyoruz. Rückert'in 150 yıl önce insanlığa miras bıraktığı şiirsel erdem, farklı coğrafyalara gösterdiği incelikli saygı, savaş alanında kalan tarihi bir eser gibi bugün imhadan kurtarılmayı bekliyor.

Benim geldiğim ülke sözüm ona demokratik bir cumhuriyet. Ne var ki o cumhuriyetin Kürt illerinde haftalarca süren sokağa çıkma yasağı ile insanlar, terörü bastırmak adı altında açlığa, susuzluğa, göçe, en korkuncu ölüm infazlarına mahkum edildi. Türkiye, tarafı olduğu uluslararası anlaşmaların tersine Kürt yurttaşlarının bütün hak ve özgürlüklerini ihlal ederek her birimizi bu suçun seyircisi olmaya zorluyor. Ülkenin doğusunda insanlar ağır savaş silahları altında acı çekerken, batıda yaşayanların maneviyatı tecavüze uğruyor. Hiçbir şey olmuyormuş gibi devam etmemizi istiyorlar. Hiçbir şey olmuyormuş gibi sakince nefes almamızı bekliyorlar. Şu an bundan daha büyük bir hakaret düşünemiyorum. Hatırlatmak isterim ki, o uluslararası hukuk kurallarına imza atan diğer ülkelerin halkları da en az bizim kadar bu hakarete maruz kalıyorlar.

Birbirimizden uzakta, bambaşka coğrafyalarda yaşıyor olsak bile insan insana nefesle bağlanır. Nasıl ki aynı göğün altında bir ağacın nefesini soluyorsak, dehşete düşen başka bir insanın verdiği acı nefesi de soluyoruz. Rückert'in 150. ölüm yıldönümünde Ortadoğu'nun sadece kan, vahşet ve yıkımla anıldığı, eski zamanların ilim, edebiyat ve felsefe beşiği güzelim şehirlerinin yerle bir olduğu, Arap, Ezidi, Kürt, Türkmen binlerce insanın feci şekilde katledildiği, kalanların can korkusuyla yollara düştüğü, küresel terörizmin bütün insanlığı hedef aldığı yasıllardan geçiyoruz. Rückert'in şiirini çevirdiği halkların gündelik dil dağarcığı, bugün sadece ölüm ve ölme biçimleriyle ilgili sözcüklerden oluşuyor. Hallacı Mansur'u, İbn-i Rüşd'ü, İbn-i Arabî'yi, İbn-ül Fariz'i ve daha nice filozof-şairi çok az kişi anımsıyor. Sanki onların bastığı toprak dünyanın etinden ısırılıp atılmış. Seyirci kaldığımız bu yıkımın kökenindeyse iki bileşen var. Biri kapitalizm ve onun bütün canlı özleri hiçe sayan korkunç ilerleyişi, diğeri ise kendi reformist kurumlarını hâlâ yaratamamış olan İslam kültürü. **Kıtlık korkusu, açgözlülük ve köhnelik yan yana geldiğinde imal edilen ilk eylem vahşettir.** Ne yazık ki vahşet Faşizmin en etkili propaganda aracıdır. Dünya tahıl ticaretinin başında sadece üç uluslararası şirketin olduğunu düşünürsek, söz konusu ekmek olduğunda bütün kutsal kitaplar kolayca birer lanete, birer ölüm fermanına dönüşür.

Yine de birbirimizi kurtarmak için ümit etmeye devam edeceğiz. İnaniyorum ki dünya bu kadar kalın kabuklu ve hamken, halkların barışını ve sosyal adaleti önce ince ruhlu insanlar sırtlayabilir.

Dilbilimci, şair ve çevirmen Rückert, Annemarie Scimmell'in dediği

**İnsan insana
nefesle
bağlanır.**

gibi insanın bütün dillerde ve dinlerde sevgi dolu olduğu anlayışını taşırdı. Rückert, şiirin sadece anlamını değil aynı zamanda o dilin müziğini ve metrik ritmini de kendi diline çevirerek Doğu dillerindeki imgelerin Almanca'da doğmasına ebelik etti. Ona göre şiir, tüm dillerin henüz birbirinden ayrılmadığı bir kök, insanın anadili, varoluşsal bütünlüğün en güzel ifadesiydi.

Kişisel olarak ben de her insanın kendiliğinden şair olduğunu düşünürüm. Ne de olsa insan rüya görür. İmgenin içinden geçerek uykusundan uyanır. Gelgelelim insanın kendi öz evreniyle baş başa kalması kimilerimiz için bu günlerde imkansız. Hayal ile akıl

arasında kalan o ruhsal aralıktan kendi içimize, içimizin derinliğinden dünyaya bakmak için durakalmak gerekir. Bir bakıma nefesini tutma sanatıdır edebiyat.

Şimdi size başka bir durma ânından söz edeyim. Birkaç yıl önce sosyal medyada bir fotoğraf yayınlandı. Suriye'de çekilen bu fotoğrafta virane bir sokak ve bir duvar vardı. Öğle ışığıyla tümüyle aydınlanan bu yıkık dökük duvarı kağıt gibi kırılğanlaştıran yana yatık bir el yazısı... Bu şimdiye kadar gördüğüm en dokunaklı duvar yazısıydı:

"Bir gün savaş bitecek ve ben şiir yazmaya devam edeceğim."

Rückert edebiyat ödülü vesilesiyle hatırlatmak isterim ki, ben yazma koşullarımı sürdürebildiğim, yazabildiğim için burada bir yazar olarak taltif ediliyorum. Öte yandan zorbalıkla döneduran uygarlığın içinde şairine kavuşamayan birçok söz, birçok an, birçok ürperti gökte sahipsiz kalıyor. Kim bilir nelerden eksik yaşıyoruz. Kaç kadından, kaç çocuktan, kaç zanaatkardan, şarkıcıdan, kim bilir kaç tane kuştan, kaç dağ keçisinden eksikiz. Bir şairden eksikiz. Öğle vakti, bombalanmış bir sokakta delik deşik bir duvarın önünden geçerken karşısına çıkan duvarı kendi defterine dönüştüren birisinden, bir an için durup bütün dünyaya not bırakan bir kimseden eksikiz. Yazdığı tek dizıyla yaşamaya yemin eden o şairden sorumluyuz. Huzurlarınızda bana verdiğiniz bu ödülü o şaire ithaf ediyorum. Umarım kendisi yaşıyordur.

Almanya'da üç yılda bir verilen edebiyat ödülü Rückert'e 2016 yılı için Türkçe edebiyatı temsilen Sema Kaygusuz layık görüldü.

padişahın bir günü

Padişahların hobileri var mıydı? İçki içerler miydi, tütün kullanırlar mıydı? Seferde olmadığı zamanlar neler yaparlardı? İşte size hiç bilmediğiniz yönleriyle padişahın bir günü...

Padişahların sosyal yaşamı son günlerde sıkça soruluyor. Öncelikle bilmeliyiz ki Osmanlı'nın büyük padişahları ömrünün büyük bir bölümünü at sırtında yani seferde geçirmiştir. Dolayısıyla sosyal yaşam dendiğinde anlaşılması gereken padişahın seferde olmadığı zamanlarda vaktini nasıl geçirdiğidir.

Başlıklar altında toplamak gerekirse padişah seferde değilse bir gününü sadrazamlardan gelen telhisleri değerlendirmek, varsa Divan'ı izlemek, devlet yönetimine dair görüşmeler yapmak, teftiş gezileri ve hobileriyle geçirirdi.

Padişahlar Divan-ı Hümayun toplantılarına katılmazlardı ancak "kafes" denen bir hücreden düzenli olarak toplantılara iştirak ederlerdi. Padişah kubbe altı vezirlerinin toplandığı adalet kulesinde bekler ve oradan izlerdi. Müdahale etmezdi. Sadece tokmakla vurarak "bitirin" derdi. Oradan arz odasına çekilir, sadrazamı beklerdi. Sadrazam gelip divan kararlarını padişaha sunardı. Padişah da bu kararları kabul eder ya da reddederdi. Padişahın bir gününün en önemli rutinlerinden biriydi bu. Divan dışında sultanın kendi yazışmaları da mühim bir mesaiydi. Padişah haftada bir gün cuma selamlığına çıkar, burada arzuhalleri kabul ederdi. Devlet adamlarıyla, sefirlerle görüşürdü.

Cihan İmparatorluğu'na hükmeden hükümdarlar aynı zamanda çok değişik hobileri olan kimselerdi. Örneklerle anlatalım: **Kanuni Sultan Süleyman kuyumcuydu. III. Mustafa sikke basardı. III. Ahmet hat çekerdi. III. Selim musiki icra ederdi. IV. Mehmet gibi av merakından başka iş yapamaz hale gelenler vardı. O yüzden "Avcı Sultan Mehmet" derlerdi. Bilhassa 19'ncu asırda padişahların ressamlığa merak sardığını görüyoruz. Özellikle V. Murat, Sultan Abdülaziz ve halife Abdülmecit'in resimleri son derece kıymetlidir. II. Abdülhamit marangozdu. Ve fevkalade ince bir marangozdu. Aynı şekilde Fatih Sultan Mehmet kütüphanecidir.**

Teftiş gezileri hemen hemen tüm padişahlar tarafından çok sık yapılan ve disiplinle uygulanan bir gelenektir ve genelde tebdil yapıldı. En sık teftişe çıkan padişah ise birçoğumuzun bildiği üzere IV. Murat'tır. "Nerede içki içiliyor, nerede esrar tekkesi var?" Bunları bizzat takip ederdi.

Tabii burada işin tuhaf tarafı IV. Murat'ın kendisi hem içki içer hem de bazen afyon kullanırdı. Fakat bunların kamuda kullanılmasına asla izin vermez ve yasağa uymayanları son derece feci şekilde cezalandırırdı. Meyhaneleri ve tütün yüzünden kahvehaneleri kapattı. İdam edilenlerin üzerine "tütün içici, içki içici" gibi yazılar yazdırdı. **Öyle ki kendi afyon kullanan Padişah IV. Murat, sırf "afyon içiyor" diyerek hekimini katlettirmiştir. Padişahın bu tavrını ruh bilimciler nasıl yorumlar bilemem ama tarihçi olarak benim izahatım nettir: Siyaset.**

Tütün Osmanlı'ya 16'ncı yüzyılda girer.

Genelde "mekruh" bilinir. Ama içilmiştir. Osmanlı'daki tütün yasağı çok kısa dönemlerde uygulanabilmiştir. Çünkü şeriatla tütün yasağı çok sarih değil. "Olabilir" diyenler vardı. "Mekruh" diyenler vardı. Ebu Suud Efendi gibi kökten yasaklanmasını isteyenler vardı. O nedenle tütünün tamamen yasaklanması çok kısa dönemlerde görülür.

Osmanlı hayatında içki içilir, meyhane de vardır. Ama insanların çok rağbet ettikleri yerler değildir. Meyhane bir kahvehane değildir. Kahvehaneye gitmeyi daha çok sever insanlar. 19'uncu yüzyılda bu yasaklar büyük ölçüde gevşer. İçkiden vergi alındığını da unutmamalıyım. Fakat enteresan işler var. Punç dükkanı diye yerler açılıyor. Bu adamlar kanunsuz olarak şerbete, çaya içki karıştırıyor. Bunun böyle olduğu anlaşılınca hepsi kapatılıyor. Buradan şunu anlıyoruz ki; **Osmanlı toplumunda içkiye karşı bir kontrol, bir kapalılık var. Çünkü bu bir Doğu cemiyeti... Bir Müslüman cemiyeti. Ama bu kurala uymamak da var!**

IV. Murat'ın içtiği hatta içmediği zamanlar paranoyasının azdığı biliniyor. II. Abdülhamit veliahtken bazı içkileri ölçülü bir şekilde içer, kardeşi Vahdettin'e de ikram eder. Ama sonra keser. II. Beyazıt da öyle, gençken içmiş, sonra kesmiş tamamen. Fatih'in biraz içtiği anlaşılıyor. Ancak Fatih için "Hristiyan oldu" şeklindeki uydurmaların hiçbirisi doğru değildir.

II. Selim içiyor, I. Selim asla içmiyor. Sultan Reşat fevkalade dindar, içmez. Muhteşem Süleyman'ın içkiyle tütünle bir alakası yoktur.

Tabii burada şunu da belirtmek gerekir ki; saray terbiyesinde itidal vardır. O terbiyeyi alan biri ölçüsünü bilir, itidali kolay kolay kaçırmaz. Bunu şu yüzden hatırlatma gereği duydum: **Padişahların tütün kullanıyor olmaları onları "esrarkeş" yapmaz.** Bunlar doğru değil. Osmanlı padişahı için böyle yakışsız bir tabir kullanmak hem cehalet hem de edepsizliktir.

Alper Canıgüz

iki ara bir dere eleman

Bu askerlik hatırası bana, memleketimiz sağ zihniyetinin üniversiteyle imtihanının nadide örneklerinden biri gibi görünür hep.

Şerefli askerlik vazifemi, havanın ekseriyetle çok sıcak olduğu bir bölgede psikolog sıfatıyla ifa etmekteyken bir yaz günü, bu psikoloji meselelerine özel bir ilgisi de bulunan tümen komutanımız, kurmay başkanı albay ve birkaç düzine yıldızlı diğer omuz eşliğinde psikolojik danışma merkezine bir ziyarette bulundu. Rehber danışman arkadaşımınla birlikte, komutanın, temelde, işletmenin ziyaretçileri arasında muvazzaflar olup olmadığı ve hizmetlerimizden istifade edenlerin, önceden mi yoksa askere gelince mi kafayı yediği şeklinde özetlenebilecek sorularını, askeri disiplin içinde cevapladık, heyet merkezi terk ettikten sonra da bu küçük denetlemeden alınımızın akıyla çıktığımızı düşünerek ferahladık. Heyhat, ne kadar yanılmıştık! Birkaç saat sonra kurmay başkanı -yani tümenin iki numaralı en mühim subayı- tarafından, makamına çağırıldık. Biz karşısında hazır ol vaziyetinde dikilmekten başkan, bizi iyice germek istediğinden olacak, hiç konuşmadan bir sigara yaktı, bir müddet odasında sağa sola voltalar attı, havalara baktı ve nihayet hangi üniversitelerden mezun olduğumuzu sordu. Yanıtladık. O da bunun üzerine, aslında sorusu ve yanıtımızla doğrudan bir neden sonuç ilişkisi içermeyen kanaatini açıkladı: "Demek ki siz orada hiçbir şey öğrenememişsiniz ve demek ki okuduğunuz üniversiteler beş para etmez!" Eh peki, emredersiniz komutanım. Ne diyeceksin? Çalışmalarımızı yetersiz görmüş, yanıtlarımızı tatmin edici bulmamış ya da duruşumuzu beğenmemiş olabilir. Amma velâkin albay gerekçeli kararını açıklayınca sebebin bunlardan hiçbirisiyle alakalı olmadığını anlayacaktık. "Merkeze geldiğimizde klima çalışıyordu ve balkon kapısı açıktı!" **Yani o kadar üniversiteler okumuş ve kendimizi bir şey sanmaktaydık (?) ama kapı, pencere açıkken klima çalıştırılmayacağını bilemeyecek kadar cahil ve ahmaktık.** Oysa bazı şeyleri bilmeyen kendisiydi: Üniversite her haltın cevabının verildiği değil, doğru soruları sormanın öğretildiği bir yerdi ve komutanlar merkeze geldiğinde klimanın soğutma değil, havalandırma/ vantilatör fonksiyonu çalışmaktaydı. Açıkçası bu değerli bilgilerin sadece yarısını kendisiyle paylaşacak cesareti bulabildim -hangi yarıyı kast ettiğimi, okurun hayal gücüne bırakıyorum- ama bu kadarı dahi albayın, parmağını bana doğru sallaya sallaya, "Asteğmenim sen çok fazla gülümsüyorsun, senin gibileri pek sevmeyiz burada," sözleriyle konuyu başka bir entelektüel zemine çekmesine yeterli geldi.

Bu askerlik hatırası bana, memleketimiz sağ zihniyetinin üniversiteyle imtihanının nadide örneklerinden biri gibi görünür hep. Bilhassa temel bilimler fakültelerinde eğitim gören herkes, kendini şu türden soru ve yorumlarla ortaya koyan akraba teröründen nasibini almıştır: "Şimdi sen n'olacağın Fizik okuyunca?" "Matematik. Öğretmenlik yapacaksın, he mi?" "Psikoloji? Doktor değil ama yani!" "Sosyoloji okuyorsun demek... Kızlar güzel mi bari?" "Felsefe... evet... felsefe... evet... felsefe..." Üniversitenin meslek lisesi irisi bir şey olması gerektiğine, bundan ötesinin abesle iştiğal teşkil edeceğine dair yaygın bir inanış vardır halkımızın önemli bir kesimi ve kanaat önderlerimizde. Ortaya koyduğu şey yenmiyor, içilmiyor, ve diyelim ki, sıcak yaz günlerinde serinletmiyorsa, işe yaramazdır. Öte yandan, gelişmiş denilen ülkelerin bu gelişmişlik vasfının bilim, sanat, felsefe ve en beteri de, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi şeylerle alakası olabileceğine dair bazı

rivayetler de kulağına çalınmıştır bu zevatin. Halbuki ne gerek vardır ki şurada ağzımızın tadını kaçırmaya? Tekniğini alır, ahlakını almazsın, olur biter.

Bilimden nefret ederken teknolojiye hayranlık duymanın bazı zihinsel çapraşıklıklara yol açması da kaçınılmaz elbette. Hükümet yetkililerimizin, Türkiye eğitim politikalarının "ara eleman" yetiştirme hedefi üzerine bina edilmesi konulu açıklamaları çok konuşuldu biliyorsunuz. Hatta bu saygıdeğer siyasetçilerden biri konuyu daha da açtı ve Türkiye'nin coğrafi, tarihi ve kültürel kökenleri.nedeniyle "icat-buluş" yapamayacağını, fikir adamı yetiştiremeyeceğini belirtip "öyle kalem erbabı değil, ara eleman ülkesi" olacağımızı ve bu nedenle de çocuklarımızın "daha iyi eğitime ihtiyaç duyduğunu" müjdeledi. Yani akıl-fikir başkasının işi. Bırakalım onlar uğraşsın aşığı bulma mevzularıyla, biz iğneci yetiştiririz olur biter. Devrim gibi devrim! Eminim bu saydıklarım, "Herıld yani ne var ki bunda?" diyecek pek çok kişi vardır ama zannediyorum onlar bile böyle bir idealin "daha iyi eğitim" gerektireceğini düşünmekte zorlanırlar.

Hal böyleyken, Türk akademisyenlerin verimli ağaç kesme, inşaat dikme, şişme kadın üretme konularına kafa yorması, hiç bilemedin, dersliklerinde klima kullanım kılavuzu öğretmenliği yapması gerekirken tutup da "demokrasi-memokrasi, insan hakları-minsan hakları" gibi konularda bir açıklama yapmasının, toplumumuzun en

nezih ve söz sahibi kesimlerince bu kadar tepkiyle karşılanmasını doğal görmek gerek. Neticede, Paris'teki Charlie Hebdo katliamının ardından düzenlenen ve Başbakanımızın da katıldığı, bütün dünyada "ifade özgürlüğü yürüyüşü" diye geçen eylemi, muhalefet aromalı büyük haber kanalları da dahil olmak üzere "teröre karşı yürüyüş" diye haberleştiren, darbeci generallere fahri hukuk doktorası veren, okumayı aşağılayanların adına okullar kuran bir ülkenin fertleriyiz.

Fakat bu söylediklerimden ülkemizin bilim adına hiçbir değer üretmediği gibi bir vehme kapılmayın sakın. **Gencecik bir lise öğrencisi, İlayda Şamilgil'in hazırladığı bir fizik projesi, TÜBİTAK tarafından dikkate değer ve geçerli bulunmadıktan sonra, 80 ülkeden binlerce projenin yer aldığı uluslararası "First Step To Nobel Prize" yarışmasında birincilik aldı.** İlayda, eğitimine ABD'nin Cornell Üniversitesi'nde mühendislik okuyarak devam edecek ve şimdiden Mars'a giden ilk roketlerle ilgili NASA projesi araştırma grubuna dahil edilmiş durumda. Ve o esnarlarda ülkemizde, Başbakanımızın eşi himayesinde devasa bir "Tıbbi Nebevi Kongresi" düzenlendi. Hadislerle şifa, ibadetin sağlık üzerindeki etkileri, bal ve hurmanın faydaları, bardak çekmenin mucizesi konuları enine boyuna tartışıldı. Yani enseyi karartmaya gerek yok. Milli bilimsel ufukumuzu 7. yüzyıl Arap tıp uygulamalarıyla geliştirir, günü geldiğinde de İlayda'nın tekniğini şak diye alırız, bizi kimse tutamaz.

Bırakalım onlar uğraşsın aşığı bulma mevzularıyla, biz iğneci yetiştiririz olur biter. Devrim gibi devrim!

şimdi öl,, çünkü fazlasın bu yatağa

itaate itaatet. sus..konuş..konuş..yürü..yürü.dur..dur.. arkana bakma.. gözlerini aç. aç. şimdi kapa.kapa. kapa. sus-itaatet.. herkes ölecek: hakkı muhafaza edilen bi ceza bu. bu yüzden ama ölüm onun kemiklerini eritmeyecek: birileri bişeyi haketti; açlığı, sefilliği, sürülmeyi, aşağılanmayı. piç olmayı. **bir çocuk ölebilir, bir kadın ölebilir, bir asker ölebilir, insan ölebilir. herkes ölecek, vicdan erimesi bütün bunları doğal karşılayacak.** doğal-mış- gibi cinayetler haklı gerekçelerle beslenecek. kimsenin masum kalamayacağı bir ülke yaratıldı. ütöpik olan gerçek oldu. elleri titremeyen katiller oldu birileri. o birileri ve diğerleri bir oldu.. Şimdi öl! öl çünkü fazlasın bu yatağa. ayakların sarkıyor,, doğal olan yok edilmen. bir bayrakta, bir ümmette, bir mahallede, bir tv kanalında, bir apartmanda; ikametinin bozuk senin.

adalet belki vardır; kalan yerleri kireçlenmiş ama zor hareket ediyor. İtaat et seni ben yarattım; her ölüm yerinde ölüm. isyan etme kaygan bi patronun var; senin de katlini vacip görebilir. adaletin kendi olduğunu sanıyor nasılsa. öl de de öleyim; zaten ben nasıl yaşanır, nasıl sevilir, nasıl affedilir bilmiyorum. bi virüs saldılar beynine ve sanki var olan da çöpe gitti. dürtü kaldı en son; kaç ve yaşa dürtüsü. oysa sana kalan seni öldürüyor. öl lan bu kadar salaksan dedi baban; sen kendini köprüden atmaya meyilli iken alıp bi dünya insanı da peşi sıra götürdün. çocuklar öldü sus.. anneler öldü sus.. sokaklar öldü sus... dün öldü bugün hatırlama sus.

soluma yasağı.. öl ki anneni öyle görme. seni hapislerde çürütmeye kararlı biraz daha konuşursan. bişey bulamasa soluğun kirletir diye havayı. terörist, hain ilan edecek seni isyan edersen. Görür de işaret edersen.. hakkın saklıdır, belki adil ölürsün şans güler sana son anda.

itaat et.. durduğun yerde kör karanlık var. elindeki bıçakla kesiyor, sonra birleştiriyor. sıcak ve uçuşan bir zamandan donuk ve ilerlemeyen bir zamana yolculuk başlatıyor. izle ve izle ve izle. beyni dışarı fırlamış senin alçaklığının. korkusuz ve kokusuz. işaretlendin. o korku filmleri gerçek oldu. ensende ne oluşmuş? **senin yerine düşünüp senin yerine üzülen bi sen varsın. utanç içinde ve kırgın.** bağışlanacak yeri de kalmamış olan sen; tükenmez kalemle üstü çizilmiş sen; evrakta bir numara olman için geri sayım başlamış.

şiiirine muhtaç kalmış aşk sokakta dolaşiyor. git at kendini ya da itaat et. herkes gibi. bütün bunlar olurken sürünecek yaşayan bi organizma, bi ırk, bi duvar, bi ülke, bi aydın, kağıtla kalem arasında kalan ne varsa kusuyor. gırtlığına basılmış hırıltıyı yayıyor. sen bunları anlamıyorsan belki hissedersin diye. ama o da yok.

bana ne yapmam gerektiğini söyle. nasıl çağırmalıyım seni. **seni senden nasıl korumalıyım. elim eline nasıl dokunmalı.** hangi yerden neyi göstermeliyim,, çünkü gerçekle aranda sadece bir salise var. çünkü gerçekle aranda koskoca yanmış bi orman var.

GAZA KULAK VER!

Garanti

CAZ AĞACI: JOE PASS

BANG GANG

13 ŞUBAT / 22.30

19 ŞUBAT / 22.00

caz
yeşili

MÜM PLAYS MENSCHEN AM SONNTAG

17-18 ŞUBAT / 21.30

SA
LON

KONSERV
App Store
Google Play

Cem Davran

ziya bey, annem ve diğerleri

Buzlu, karlı yokuş ilk doğum hediyesini veriyor ve yuvarlanmaya başlıyoruz ana oğul. Göğsüne bastırıyor bebeğin kafasını, siper ediyor vücudunu, uzunca bir süre kanatlanıyoruz.

Mart'ın ikinci haftası, sene 1964, her taraf kar, yollar bembeyaz. Babam azıcık arkada elinde çantalar, önde annem kucağında ben, henüz çıkılmış hastaneden. Aynalıçeşme'den aşağı dik yokuşun hemen başı, iner inmez Kasımpaşa Sipahifırın sokağı. Ablam komşulara emanet, henüz iki buçuk yaşında. Ufak tefek annem iri yarı bir adım atıyor, sonrası kadere emanet. Buzlu, karlı yokuş

ilk doğum hediyesini veriyor ve yuvarlanmaya başlıyoruz ana oğul. Göğsüne bastırıyor bebeğin kafasını, siper ediyor vücudunu, uzunca bir süre kanatlanıyoruz. Böyle başlıyor mahalleye ilk girişim. Bebeğe hasar yok sayılır ama anne hâlâ çekiyor o adımın ince sızılarını. Kısa süre sonra akrabalar kalabalığından uzaklaşıp küçücük bir kira evine taşınıyor çekirdek aile. Üç katlı bir binanın giriş katı, düzayak, yokuşsuz. Baba gece gündüz çalışıyor, anne etrafa dikiş dikiyor katkı olsun diye. Yalnız gecelerin birinde Auer sobanın dibindeki çamaşırlar tutuşuyor. Kurutmak için sandalyenin yüksek kenarına asılmış, sobanın hemen dibinde bekliyor içimizdekiler, bebek ağlıyor, küçük kız hasta, varlıklı müşterinin dikişi bitmek üzere ve alev topu minnacık evin göbeğinde boy gösteriyor. Karlı yokuştan birlikte kanatlandığımız melek, elleriyle kucaklayarak, ayaklarıyla tepinerek tek

başına söndürüyor yangını ve hâlâ sızlıyor bu yanık dokular da. Bu ve bunun gibi yüzlerce direnişle devam ediyor hayat. İşçi, memur aileleri işte; evler küçük, çocuklar küçük, dünya küçük ama insanlar büyük, komşular kocaman, vicdanlar yüzlerce gezegeni taşıyacak kadar iri, diri. Babam güç bela denkleşen kirayı sabaha karşı masanın üstüne bırakıp çıkıyor evden. Ev sahibi Ziya bey uygun saatte gelecek, üç minik daireden kiralari toplayıp gidecek. Pamuk görünümlü bir adam, yaşlıca, nur yüzlü, tatlı dilli. On yıl yaşadık evinde, "bu ev senin ufaklık, sen ne dersen o olur" dedi her gelişinde.

Ayakta kalmaya çalışan insanların sıradan bir günü. Kapı çalıyor, Ziya bey annemin kucağındaki bebeğe küçük bir dua mırıldanıyor belli belirsiz. Masanın üstündeki aylık kira eline düştüğünde, bir miktarını ayırıp, anneme çaktırmadan köşeye koyuveriyor. Tam gidecekken annem fark edip durduruyor adamcağızı, Ziya bey bu nedir, bir sorun mu var? Yok kızım. Bebeğin var, emziriyorsun, bu onun hakkı, süt parası, bundan sonra kiranız böyle. **Tam elli yıl sonra anlattı annem bunu ve sükunetle ekledi; o zaman hiçbir şeyimiz yoktu ama iyi insan çoktu.**

Babamın kıt kanaat biriktirdiği sünnet param akrabalara gittiği ve bir daha hiç geri gelmediği için, sabah erkenden annemle

ilkyardım hastanesine gittik. Birkaç yıl daha geciksek sahiden ilkyardım operasyonu olacaktı. Babam küçücük birikimini ihtiyaç sahiplerine vermiş ve sünnet merasimim için paranın gelmesini beklemişti. Allahtan annem çabucak bu yangını da söndürdü. Pratisyen bir doktorun kucağına bıraktı beni, buğulu gözlerle kapıda bekledi. Mutluluktan bile olsa üzülmeyin diye içeride hep

şarkı söyledim yüksek sesle, annemin duyacağı şekilde. Ziya bey acaba bana ne hediye getirecek diye umutlandım bir süre. Hiçbir şey getirmesine gerek yoktu aslında, kendi uğrasa yeterdi, hediyeydi bana. Kirayı almaya başka biri geldi, kulak misafiri oldum, çok hastaydı. İyi insanlar hastalanmamalı hatta ölmemeli diye düşündü masum aklım. Tam tersi olduğunu gördükçe, Allah baba onları çok seviyor bu yüzden yanına alıyor dedim bebekliğime. Biraz daha büyükçe tarihi bir vakıf evine taşındık yıllar sonra. Bu eski bina annemin master derecesi oldu. Senelerce üst kata su taşı, odun taşı, sabah-akşam durmadan temizle, pişir, yıka, pilates kaseti çıkaracak kadar yoğun bir omurga devinimi; keşke kalsaydık o küçük evimizde. Böylece annem de rahat ederdi. Ziya bey de yok artık görünürde, ceza almış gibi büyüyoruz hüznün

içinde. Bütün iyi insanların adı Ziya bey oldu artık benim için.

İnsan ne yazarsa yazsın çocukluk kahramanlarını anlatırken eli titriyor.

Kişisel tarihin onlar kadar oluyor. Onlar kadar iyi, onlar kadar kötü, onlar kadar mutlu, onlar kadar hüznü. Masum

günlerimizin sempatik devleri bizi biz ediyor hatırladıkça. Sanki hepsi tek kişi gibi.

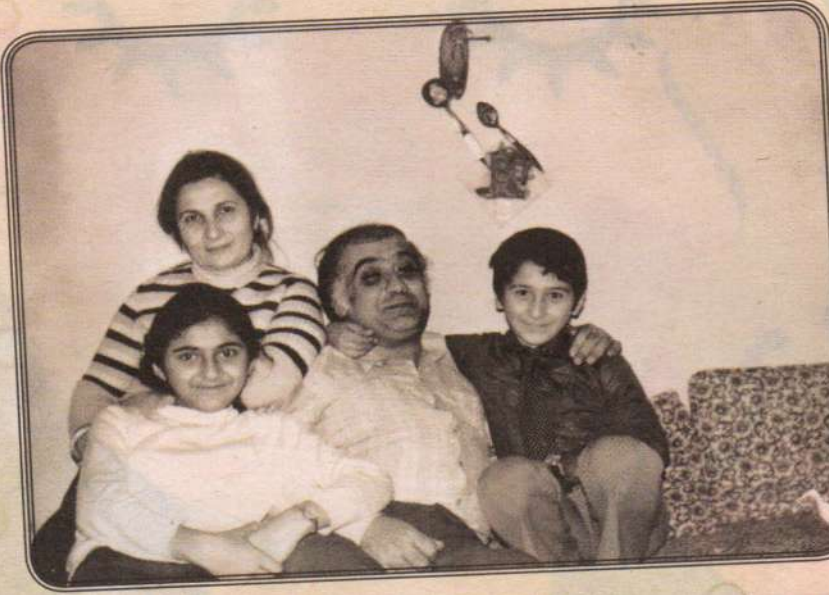
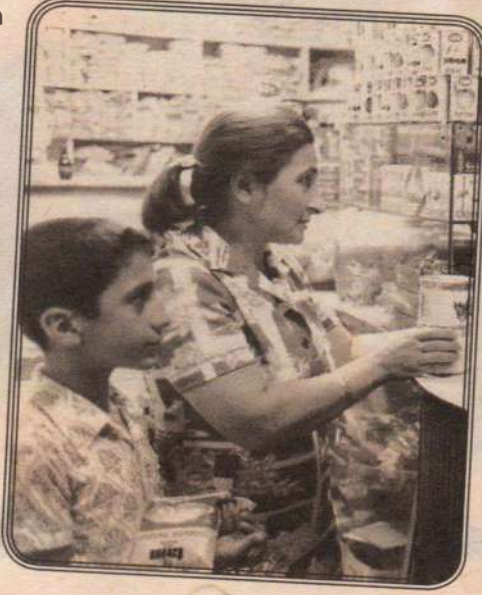
Bazen anne oluyor bazen baba, bazen bir komşu bazen de ak saçlı bir ev sahibi. Annem şimdi bir kalorifer diliminin yanında

oturuyor, babamdan bahsedip hüzünleniyor.

Umudunu hiç kaybetmiyor ve hâlâ tuzunu eksik koyduğu poğaçayı hatırlayıp kendine kızıyor. Ben, o daha çok anlatsın istiyorum, anlatsın ki nefesim artsın, anlatsın ki çocuklarıma miras kalsın. Bir yandan da kapı ne zaman çalacak diye bekliyorum.

Biliyorum, Ziya bey bir daha hiç gelmeyecek ama ben onu asla unutmayacağım, o bunu bir yerlerden hissedecek.

Her ne olursa olsun kapınızı iyi bir insanın çalma ihtimalini düşleyin. Şu modern çağ dedikleri, binlerce kılıktaki çıkacaktır karşınıza. Dert etmeyin, Ziya bey, annem ve diğerleri düşlerinizi korur, siz sadece inanın kahramanlarınıza.

Aylin Balboa

olay rusya'da geçiyordu

Koskoca Dostoyevski yanımda ölüyordu ve ben başında oturmuş armut gibi kitap okuyordum.

Dostoyevski'yle metruk bir odadaydık. Mütevazı mobilyaların üzerinde üç karış toz, Dostoyevski'nin üzerindeyse uzun bir entari vardı. Niye böyle giyindin abi dedim, dedi çağımızın gereği. Hangi çağda olduğumuzu çıkaramadıysam da üstünde durmadım. Sonra, yere kadar uzamış sakalıyla döşemeyi süpürmeye başladı. Sakalım yok ki yardım edeyim. Abi napıyorsun kurban olayım bırak temizlikçi halleder dedim. Vakit geçiriyorum ilişmeeeğ dedi. Böyle Vahi Öz üslubuyla söyledi bunu. Kalan her şey normalmiş gibi tuttum bu kısma şaşırdım. Bana çeviri hatası gibi geldi bilemiyorum. Bir dahakine mevzuyu Rusça görmeye çalışacağım. Yerden kalkan tozdan olacak, birden korkunç derecede öksürmeye başladı. Boğuluyor gibiydi, elim ayağıma dolandı. Belki de dedim sara krizi geçiriyordur. Zira rahmetlinin, babasının ölümünden sonra üstüne yapışan ve şahsi ölümüne kadar peşini bırakmayan böyle bir marazi vardı. Derhal pencerenin önündeki bir bardakta filizlenmeye başlamış kuru soğanı alıp ağzına soktum. Allahım ben ne yapıyordum? **Neden bu kadar edebi bir durumun içinde, işe yaramayacağına emin olduğum böyle saçma ve arkaik yöntemlere başvuruyordum? Ayrıca Dostoyevski niye bardakta kuru soğan yetiştiriyordu?**

Birden öksürmeyi kesip ağzındaki soğanı çıkardı ve "Yoksulluk" diye başladı. "Bir ülkede yoksulluk varsa onu yazmayan yazar değil, insan bile olamaz. Önce insan olmak lazım. Bugünkü dünyada yoksulluk, insanın en aşağılanmış yeridir. İnsanlar yoksul olmamalı. Çünkü insanları yoksul etmeyecek her şey var bu dünyada. Bütün insanlara yetecek kadar yiyecek ve giyecek var. Ayağına giyecek ayakkabı da var. O zaman niçin insanlar yoksul olsun? Bu en utanç verici yanıdır insanoğlunun. Yazarsa bir insan, eğer insanlara bir şey söylüyorsa, yalnızca estetik olmamalı söyleyeceği. Yoksulluğunun tepesine inmelidir yıldırım gibi. Ve o zaman insan olacak, sonra da yazar olabilirse olabilecek. Ama hiçbir insan yoksulluk yok diyemeyecek." diye tamamladı sözlerini. Çok haklı konuşmuştu ama sanki bu sözleri başka bir yerden hatırlıyor gibiydim. "Abi bunları Yaşar Kemal söylememiş miydi?" dedim. "O da çok büyük yazar olacak ama henüz doğmadı" dedi. "Hem ne fark eder," diye devam etti, "dünya aynı dünya, yoksulluk aynı yoksulluk. Adem'den beri böyle bu, hepimiz aynı elmayı yedik." Sonra yeni bir öksürük ve titreme nöbetine tutuldu. Bir gayretle yatağına yatırdım ve sandalyenin üstünde duran paltoyu üzerine örttüm. Gözlerini aralayıp mütebessim bir ifadeyle paltoyu okşadı ve anlaşılır anlaşılmaz bir sesle "Hepimiz bundan çıktık." deyip derin bir uykuya daldı. Başucundaki komodinin üzerinde Gogol'un Palto'su vardı ve şansa bakın ki kitap Türkçe idi. Açıp yüksek sesle okumaya başladım. Ev sahibesine, "Kaybedecek zaman yok," dedi. "Çam bir tabut ısmarlayın tez zamanda, ne de olsa bu zavallı adamın meşeye parası yetmez," kısmına geldiğimde içinde bulunduğum durumun ciddiyetini idrak ettim. Koskoca Dostoyevski yanımda ölüyordu ve ben başında

oturmuş armut gibi kitap okuyordum. Derhal yerimden fırladım ve odanın kapısını açıp koridordaki görevliye seslendim: "Doktor Çehov'a ivedilikle bir telgraf çekin ve mümkün olan en kısa sürede buraya gelmesini söyleyin. Bi de bi kolonya bi şey getirin adam imamın kayığına bindi binecek!" Görevli, "İmamın kayığı derken?" dedi. Uzatmak istemedim.

Kısa sürede geldi Çehov. "Çok şükür Tanrıma, yetiştiniz!" diyerek minnetle ellerini tuttum. Tam bir Rus hanımefendisi gibi davranıyordum. "Köşede babamın bakkal dükkanı var, Cuma'ya giderken bana emanet etmişti ama neyse ki çabuk döndü" dedi. "Cuma'ya derken?" dedim. Uzatmak istemedi.

Pencerenin önündeki, kuru soğandan boşalan bardağı aldı. Dostoyevski'nin üstündeki paltoyu kaldırıp göğsünü açtı ve bardağı ters çevirip kulağını dayayarak dinlemeye başladı. Hiçbir şey söylemiyor, mutlu bir ifadeyle dinliyordu. İşine karışmak istemiyordum ama muayene iyice uzayınca **"Ne duyuyorsunuz Doktor yalvarırım bana da söyleyin." deme ihtiyacı hissettim. "Deniz Üstü Köpürür çalıyor, bu adamın sesine bayılıyorum."** dedi. Her şey iyice saçma bir

hal almıştı. Dayanamayıp yüksek sesle ünledim.

"Tanrı aşkına, durumun vahametinin farkında değil misiniz? Bay Dostoyevski diyorum, yaşayacak mı?" Elindeki bardağı bırakmadan pencerenin önüne gitti. "Elbette ölecek kuzum. Ciğerlerinin üstü köpürmüş. Çok zamanı kalmadı." dedi. Duruşunu hiç bozmadan devam etti. "Ama üzülmeyin, ben de yakında öleceğim. Bir yandan şakalar yapıp beri yandan bir çanağa kan tüküreceğim, hepimizin yaptığı gibi." dedi.

Bu derin sözün üzerine, ortamdaki acıklı edebi atmosfere ayak uydurmak adına yanına gidip ben de onun gözlerini sabitlediği yere bakmaya başladım. Neredeyse ağlamaya başlayacaktım. "Sizin," dedi baktığı yerden gözünü ayırmadan, "küçük bir köpeğiniz vardı değil mi hanımefendi?" "Ay yok neresi küçük dombili gibi oldu artık." dedim. Bu konuyu neden açtığını kestiremedim. Pencerenin önünde bir sinek, o klasik, saçma ve sonuçsuz hamlelerini yapıp dışarı çıkmaya çalışıyor, ve elbette her seferinde sinir bozucu vızıltılarıyla cama tosluyordu. Çehov, bu soğukta hala yaşadığı için sinirlerini hoplatan sineğe adeta

bir Laz gibi küfrederek elindeki bardağı fırlatmak üzereydi ki gözlerimi açtım.

Uyandığımda Cuma selası okunuyordu. Köpeğim Balık suratımı yalıyordu. Bu soğukta hala yaşayan bir sinek cama pıt pıt vuruyor, içimden bir yerlerden Cem Karaca'nın sesi geliyordu.

Yaşar Kemal ölmüştü. Gogol, Dostoyevski ve Çehov zaten çoktandır ölüktü. İşler böyle gitmeye devam edecek olursa ben de ani bir ciğer köpürmesi sonucu ölebilirdim. Kalktım. Mutfağa gittim. Dolaptan bir soğan çıkarıp pencerenin önündeki bardağın içine yerleştirdim.

"Dünya aynı dünya, yoksulluk aynı yoksulluk. Adem'den beri böyle bu, hepimiz aynı elmayı yedik."

Vedat Özdemiroğlu

detaylar benden sorulur!!

1. Hun İmparatoru Attila'nın adı, nereden gelmektedir?

- a. Atlı Han
- b. Atta
- c. Atlı Karaca
- ç. Attila İlhan

2. Araştırma sonucuna göre, uzaydan dünyaya bakan astronot ve kozmonotların ilk algıladıkları his, aşağıdakilerden hangisi?

- a. Acıma
- b. Nefret
- c. Sadakat
- ç. Kuşku

3. Tarık Akan'ın gerçek soyadı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Üregül
- b. Karagülle
- c. Fargo
- ç. Frigo

4. Aşağıdakilerden hangisi 'Almanya' anlamına gelmez?

- a. Germany
- b. Lehistan
- c. Prusya
- ç. Deutschland

5. Tony Curtis'in ünlü olmakla ilgili söylediği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Herkes 15-20 dakikalığına ünlü olacak!
- b. Ünlü olmak yetseydi belgeseller izlenmezdi!
- c. Ünlünün en iyi hayranı kendisidir!
- ç. Ünlü olmak, alzheimer olmak gibi; herkes seni tanır, sen kimseyi tanımazsın!

6. Aşağıdakilerden hangisi bir televizyon gaf cümlesi değildir?

- a. Vay anasını sayın seyirciler...
- b. Donsuz günler dilerim...
- c. Seni mermi manyağı yaparım...
- ç. Her yerinden öperim Rüştü...

7. Müjde Ar'ın gerçek adı soyadı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Ayhan Dışbükey
- b. Suat Ebrem
- c. Fuat Gönülay
- ç. Muzafer Baybay

8. 'Merhaba' kelimesinin anlamı, aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Sıhhatli bir insanım...
- b. Para lazım bana...
- c. Benden sana zarar gelmez...
- ç. Ben imkansız aşklar için yaratılmışım...

9. Orhan Pamuk'un 'Kara Kitap' adlı romanının arka kapak yazısında üç kez geçen kelime nedir?

- a. Gizem
- b. Nobel
- c. Esrar
- ç. Tekke

10. Anadolu Ajansı'nın haberine göre Kaçkar Dağları'na bırakılan Zirve Defteri'ne, yöre çobanı tarafından hangi cümle yazılmıştır?

- a. Defterinizi unutmuşsunuz!
- b. Dağlar dağlar, kurban olam yol ver geçem!
- c. Bu aşk kitabının yazarı nerde?!
- ç. Ne seviniyosunuz, biz burdan her gün geçiyoz!

11. Dilenciye para uzatıp, tam alacağı sırada "Amman!" diyerek parayı geri çekme şakası hangi komedyene aittir?

- a. Öztürk Serengil
- b. Nejat Uygur
- c. Erol Günaydın
- ç. Sadri Alışık

12. Aşağıdakilerden hangisi Sümer tabletinde bulunan bir cümledir?

- a. Hititlerden daha ünlüyüz!
- b. Tanrım beni yavaşlat!
- c. Lidyalı parayı buldu am a bilgi de bizde!
- ç. Evlilik, aşkı öldürmesin Tanrım!

13. 'Umut' kelimesini dilimize hangi yazar kazandırmıştır?

- a. Orhan Kemal
- b. Kemal Tahir
- c. Namık Kemal
- ç. Yaşar Kemal

14. Tüm diller içinde 'En hoş' sıfatıyla seçilmiş kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Siesta
- b. Yakamoz
- c. Lahmacun
- ç. Çağlayan

15. İngiltere Kralı IV. Edward, kardeşi George Clarence'ı ölümüne mahkum eder ve "Ölme biçimini kendin seç" der. Bu seçim aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- a. Aylara yemek olmak
- b. Kobay olarak parçalanmak
- c. Yanardağa altı okka atılmak
- ç. Şarap fıçısında boğulmak

16. Efsaneye göre, yeni çıkan kasetleriyle İstanbul'dan Ankara'ya gitmekte olan bir sanatçımız, havaalanında bir polisin kaset isteğini reddetmemiş fakat verdiği kasetin içinde keyif verici madde olduğunu ancak Ankara'ya varınca anlamıştır. Hadisenin devamında sanatçımızın İstanbul'a döndüğünde rastladığı aynı polisin ilk cümlesi ne olmuştur?

- a. Avukatınız vardır umarım!
- b. Yakışmadı!
- c. Müzikten soğuttun beni usta!
- ç. O kasetten daha var mı abi?!

17. Neşet Ertaş elini öpmek isteyen kişiye hangi sözle engel olmuştur?

- a. Aynısından sende de var.
- b. Bayram değil, seyran değil.
- c. Bu işleri bırakalım kuzum.
- ç. El öpmeyenlerin çok olsun.

18. Zincirlikuyu Mezarlığı'nın kapısında hangi cümle yazılıdır?

- a. Bütün ölümler bir zaman canlıydılar.
- b. Bazı canlılar bir gün yaşar, bütün canlılar bir gün ölür.
- c. Bütün canlılar bir gün ölümü tadacaktır.
- ç. X, Y'yi öldürdüğünde matematik kaybeder.

19. Aşağıdakilerden hangisi bir Dostoyevski cümlesidir?

- a. Güzel kadın yoksa, sokak boş sayılır.
- b. Hemen hemen pişman olmuş gibi anlatıyordu, kadın hepten pişman olmaz çünkü.
- c. Bazı kadınlar 'bekar buzdolabı' gibi, haybeye soğuk.
- ç. Ben kadının güzelini değil, yakışıklısını arıyorum.

20. Aşağıdakilerden hangisi gerçek bir minibüs yazısıdır?

- a. Dayım mareşal değil ama kral adamdır!
- b. Gol yollarım tıkalı!
- c. Kafkaesk karizmatik de arabesk tırt mı?!
- ç. Çıplaklığı genç kızlarımıza moda diye yutturanların gözünde şimdi bir zafer parıltısı var!

21. Nicole Kidman'ın Tom Cruise'dan boşandıktan sonra sarf ettiği cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Ben ağlayamıyorum, dublörümü çağırın!
- b. Bu kalp seni unuttur mu Tom!
- c. Artık rahat rahat topuklu ayakkabı giyebileceğim!
- ç. Bilim tarikatı kapatılsın!

22. Kelebekler Vadisi'nin halk arasındaki adı nedir?

- a. Melankoli Koyu
- b. Tırtıl Bükü
- c. Taş Arası
- ç. Yaban Plajı

23. Charlie Chaplin'e annesinin ölüm haberi gelince yaptığı ilk şey hangisi olmuştur?

- a. Ceketini parçalamak
- b. Aynada kendi yüzüne bakmak
- c. Dizüstü çıkmek
- ç. Şapkasını uzağa fırlatmak

24. Aşağıdakilerden hangisi uydurulmuş, gerçekte olmayan bir işletmedir?

- a. Yenilmez Kokoreç
- b. Kozmik Kozmetik
- c. Velet Bebe
- ç. Dünya Döner

25. Dostoyevski'nin 'Suç ve Ceza' adlı kitabına düşünmüş olduğu alternatif isim aşağıdakilerden hangisidir?

- a. İyi Ayyaşlar
- b. Hem Suçlu Hem Güçlü
- c. Hatalıysam Ara
- ç. Karamizah Kardeşler

26. Erkekler, ortalama olarak günde 7000 kelimeyle konuşmaktadır. Kadınlar için bu rakam nedir?

- a. 700 kelime
- b. 6999 kelime
- c. 14000 kelime
- ç. 22000 kelime

27. Uzaylı çizimleriyle ünlü çizgi romancı Galip Tekin'in bir başka çizerin uzaylı çizimiyle alakalı yorumu ne olmuştur?

- a. Hatalı taramadan kaçın!..
- b. Böyle uzaylı mı olur lan?..
- c. Mustafa Topaloğlu mu buldu bu espriyi?..
- ç. Burada uzaylıları ben çizerim...

28. Aşağıdakilerden hangisi gerçektir?

- a. Bira Göbeği Partisi
- b. Solak Bolulular Partisi
- c. Çirkin Süveter Partisi
- ç. Tıknaç İkizler Partisi

29. Dallas dizisinin yan karakterlerinden Dusty Farlow, senaryo gereği nasıl bir kazaya uğramıştı?

- a. Uçak kazasında penisi kopmuştu
- b. Futbol maçında lifi kopmuştu
- c. Tren kazasında kulağı kopmuştu
- ç. Karnaval izdihamında dili kopmuştu

30. 'Eyvallah' kelimesinin kökeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Eyvah eyvah
- b. Eylem var
- c. Eyi vallaha
- ç. Ey Vahap

31. Roman Polanski, film yapımcısı arkadaşına yaş günü hediyesi olarak ne vermiştir?

- a. Alfred Hitchcock'un içliği
- b. Bir ton somon balığı
- c. İkinci el astronot giysisi
- ç. Altından yapılmış penis

32. İskambil kağıtlarındaki Vale'ye halk arasında ne isim verilir?

- a. Bacak
- b. Çocuk
- c. Oğlan
- ç. Gençlik

33. Aşağıdakilerden hangisi Yeşilçam emekçisi bir aktörün adı soyadıdır?

- a. Memduh Portoriko
- b. İsmail Srilanka
- c. Ahmet Kostarika
- ç. Selami Akapulko

34. Aşağıdakilerden hangisi bir halk tabiri değildir?

- a. Domuz Sıkısı
- b. Mahşer Pezevengi
- c. Zekat Keçisi
- ç. Güz Pilici

35. Oyuncu Baykal Kent'in soyadını değiştirmeden önceki adı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Baykal Kısakent
- b. Baykal Kentmen
- c. Baykal Adayılçe
- ç. Baykal Açmazlale

36. Aşağıdaki dört kelimedenden üçü aynı hayvanın değişik adlarıdır. Farklı olan hangisidir?

- a. Huffaşe
- b. Yarasa
- c. Yalıçapkını
- ç. Kayışkanat

37. Aşağıdakilerden hangisi anarşist kuramcı Charles Tilley tarafından söylenmiştir?

- a. Devlet savaş yaratır, savaş da devlet!
- b. Türkler ilk memur devletini kurmuştur!
- c. Siz devletler hep aynısınız, kim bilir daha önce kaç halka aynı yalanları söylediniz!
- ç. Milletin merhameti, devletin adaletinden evladır!

38. 'Melankoli' kelimesinin dilimizdeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Hayalet
- b. Kara Duygu
- c. Leylalık
- ç. Gölge Dansı

39. 'Gaffar Bumin Çıtarak' aşağıdaki sanatçılardan hangisinin gerçek adıdır?

- a. Halit Ergenç
- b. Fikret Hakan
- c. Kadir İnanır
- ç. Uğur Polat

40. Adaçayı, hangi familyadan gelmektedir?

- a. Dörtyanidenizgiller
- b. Beşçayigiller
- c. Ballıbabagiller
- ç. Robinsongiller

41. Oynadığı filmin yönetmenine "Para vermiyorsun bari yakın çek!" diyen oyuncu kimdir?

- a. Mustafa Uzunyılmaz
- b. Tuncel Kurtiz
- c. Menderes Samancılar
- ç. Yıldırım Önal

42. 'Beddua' kelimesinin halk dilinde karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Yatak Duası
- b. Kara Şimşek
- c. Kara Alkış
- ç. Yoğun Küfür

43. Ömer Seyfettin'in 'Kaşağı' hikayesindeki çiftlik kahyasının adı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Mendebur
- b. Dadaist
- c. Zebercet
- ç. Dadaruh

44. 'Beddua' kelimesinin tam tersi aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Veddua
- b. Öngörü
- c. Husumet
- ç. Dışavurum

45. Haiti Kralı'nın bizzat kendi elleriyle matbaada para basıp ödediği teknik direktör aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Del Bosque
- b. Jean Tigana
- c. Sepp Piontek
- ç. John Benjamin Toshack

46. 'Şom ağızlı' deyiminin tam tersi aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Rom ağızlı
- b. Şık ağızlı
- c. Yom ağızlı
- ç. Yok ağızlı

47. Televizyon röportajında suratına tırmanan maymunu "Du bagayım!" diyerek yüzünden uzaklaştıran futbol kulübü başkanı kimdir?

- a. Ali Şen
- b. Faruk Süren
- c. Yıldırım Demirören
- ç. Aziz Yıldırım

48. Aşağıdaki okullardan hangisi İtalya'da bir dönem faaliyet yürütmüştür?

- a. Gıybet Okulu
- b. İftira Okulu
- c. Haz Okulu
- ç. Hırsızlık Okulu

49. 1982 Dünya Kupası'na katılan Honduras Milli Futbol Takımı'nın kalecisinin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- a. Abrakadabra
- b. Arcanada
- c. Arzu
- ç. Aylanduz

50. Beşiktaşlı Ziya Doğan'ın tribünlerdeki lakabı neydi?

- a. Şerif
- b. Kömürcü
- c. Şef
- ç. Lodos

BONUS SORU

Aşağıdakilerden hangisi Vedat Özdemiroğlu'nun köşe'isimlerinden biri değildir?

- a. Kılındırma Servisi
- b. Bebek Kafası
- c. Paşa Gönül Kriterleri
- ç. Gözlüklerin Efendisi

güzel şeyler yaşamaya ne kadar hazırız?

Ya herkes gönlüne göre iş bulup, istediği paraya çalışmaya başlarsa? Ya herkes istediği eve yerleşip, istediği kadar uzanırsa? Ya bütün ağaçlar durmadan meyve verirse?

Her şeyin gitgide kötüleştiğini fark etmişsinizdir. Bu sebeple her an her şeyin daha da kötüleşebilme ihtimaline karşılık, ruhen ve bedenen canhıraş bir hazırlık içerisindeyiz. Binlerce insan gardını kaldırmış, suratlarına gelebilecek bir pislığe karşı kendilerini savunuyor. Bunu doğal karşılıyor ve izlemeyi seviyorum. Fakat içimi gıcıklatan bir şey var. Şu an hiçbirimiz her şeyin bir anda çok iyi gidebilme ihtimaline karşı hazır değiliz. Biliyorum düşük bir olasılık lakin yine de mümkün değil mi? Ya aniden bir felaket gibi bulutlar dağılır ve kendimizi kırlarda, hoş kokulu çiçeklerin arasında bulursak... O zaman ne yapacağız? Benimkisi minik bir uyarı. **Sadece daha kötüsüne hazırlanmak her şeyin daha kötüsünü yaşanabilir hale getiriyor. Ayrıca ne kadar hazırlansan da olmuyor.** Bence herkes aynı anda sadece güzel şeyler yaşanacağına ikna olursa belki birisi güzel bir şey yapar. Eğer yapmazsa büyük hayal kırıklığı olur ama sanki hiç yaşamadığınız şey. Birisi çıksın güzel bir ev yapsın, diğeri gelsin güzel bir kıyafet diksın, böyle böyle başlayalım. Güzel şeyler yaşamaya ne kadar hazırız? Hakkıyla yaşayabilecek miyiz böylesi eşsiz anları?

Ya bir sabah, zart diye herkesin tuttuğu takım şampiyon olursa? Ya hiç hesapta yokken, şaka gibi, herkes sevdiğine kavuşursa? Ya herkes gideceği yerin tam önünde park yeri bulursa? Ya devlet platonik aşıkları maaşa bağlarsa? Ya kainatın bütün sınavlarında sadece cevabını bildiğiniz sorular çıkarsa? Ya hızlıca hastalar iyileşir, taze ölmüşler dirilirse? Ya herkes gönlüne göre iş bulup, istediği paraya çalışmaya başlarsa? Ya herkes istediği eve yerleşip,

istediği kadar uzanırsa? Ya bütün ağaçlar durmadan meyve verirse? Ya Loto aynı anda herkese çıkarsa? Yağmur gezegenimizin ihtiyaç duyduğu kadar yağdığı halde, sadece onu hissetmek isteyenlere görünürse? Ya gerçekten kendinizi tamamlamanız için bir kitap okumak yeterli olursa? Ya bir anda ailelerinizin çocuk zihninizde, kalbinizde açtığı yaralar iyileşir ve sadece güzel şeyler hatırlanırsa? Ya eski sevgilinizin sizden daha mutlu olması sizi ondan daha mutlu hale getiren bir şeye dönüşürse? Ya evinizi başınıza yıktıklarında, yaktıklarında hoş bir koku yayılırsa etrafa? Ya bütün erkekler şakkadanak kadın olursa? Ya birisi size ateş açtığında ölmek yerine ısınsanız? Ya akşama kadar küfür işitmek kansere iyi gelirse? Ya hepinizin sırt ağırıları aynı anda geçer, aynı anda uykuları düzene girerse? Ya bütün lekeler direkt normal suyla çıkabilirse? Bütün internetler sınırsız, kotasız ve müthiş hızlı olursa? Ya sever gibi yaptığınız herkes sevilirse? Ya midesi bulanalar çilek kusarsa? Ya midesi bozulanlar çilek sıçarsa? **Ya bütün bebekler, sadece, onları kimsenin öldüremeyeceği kesinleşince doğarsa?** Ya bir bebeği öldürmek istediğinizde kendiliğinden, etrafa çilekler saçarak ölürse? Ya bir şaka yaptığınızda herkes gülerse? Ya bir sabah uyandığınızda, yeryüzünde her şeyin sadece en iyisinden kalırsa? Ya herkes en güzel, en yüce, en akıllı ve en mutlu olursa? Ya istediğiniz her şey indirimdeyse? Ya bütün kadınlar şakkadanak erkek olursa? Ya herkes aynı anadan doğar aynı dine inanırsa? Ya insanlar el ele tutuşursa, hayat bayram olursa? Ya aniden bütün teröristler barış isterse? Buna hazır mısınız?

NESCAFE Kafası

3ü1 arada paketinden bu hikaye nasıl çıkar?

Melin utangaç bakışlarla bana bakıyor. Ben o kadar mutluyum ki, kelimelerle tarif edemem. Aylardan Şubat, günlerden 14. Sevgilimle ilk bakışmamız. Baş başa. Elimde 3ü1 Arada paketleri...

Bizim bölümün bana göre en güzel kızı Melin. Birinci sınıftan beri arkadaşlığımızı ilerletmeye çalıştığım ama pek de başarılı olamadığım Melin. Gerçi beni komik buluyor, arada kantinde Nescafe içiyoruz, sınav zamanları grup halinde ders çalışmak için arkadaşların evinde toplanıyoruz ama henüz baş başa kalmışlığımız ya da sinemaya gitmişliğimiz yok. Melin ile baş başa vakit geçirmek fikrini uzun uzun düşünüyorum. **Sahilde yürürken yerde açılmamış bir Nescafe 3ü1 Arada paketi çarpıyor gözüme. Tam da en sevdiğimden hem de Sütlü Köpüklü.** Elime alıp hafifçe etrafındaki tozu toprağı silkelerken bir şeyler oluyor bir anda. Paketin etrafında bir ışık hüzmesi, bir hareketlenme... Neler oluyor demeye kalmadan paket ucundan hafifçe yırtılıyor ve içinden bir cin çıkıyor. "Dile benden ne dilerse..." diye. "Abi sen lambadan çıkmıyor muydun? Masallarda falan hep öyle gördük biz!" diyorum o şaşkınlıkla. "Ben kahve ciniyim. Rüyalara girerim, dilekleri gerçekleştiririm. Ama benden para, mal, mülk araba isteme. Onları veremem." Bizim

payımıza düşen iyi dilek perisi de bu kadar olur zaten. Ne olurdu bir yat, bir kat, bir küp dolusu da para versen! İnsan böyle bir anda aklına bir şey getiremiyor ki. "Haftaya İstatistik sınavım var. Ondan geçmem lazım. Hatta sen beni komple okuldan mezun et. Böyle derece falan olursa da hayır demem hani." Lambadan çıkan cin biraz duraksıyor. "O işlere de ben bakmıyorum. Onun başka görevlisi var. Yardımcı olmak isterdim ama mümkün değil" diyor. "Sen sanırım sohbet etmeye, dertleşmeye geldin. Bir yaraya merhem olacağın yok. Sınırsız akbil ver bari" diyorum biraz sinirlenerek. "Onu da yapamam. Dedim ya, para, mal, mülk yok." "Peki içinden çıktığın Nescafe paketinde kahve duruyor hala. Bari bir fincan ile sıcak su bul. Şu kahveyi içeyim, içerken de senden ne isteyeceğimi düşünüyorum" diyorum. "Şurada bir cafe var. Sanırım yardımcı olabilirler" diyor. Bize çıkan lamba cini değil sanki navigasyon! Bana en yakın kafeyi tarif ediyor...

Nescafe için fincan ve sıcak su istemek ayıp olur diye düşünüyorum, bir Nescafe söylüyorum kendime. Kafamı ve algılarımı açıyor biraz kendime geliyorum ve soruyorum. "Şimdi senden ne isteyebilirim?" Cin biraz düşünüyor ve "Aslında istediğin hiçbir dileği yerine getiremem. Çünkü ben gerçek değilim. Lambadan çıkan cin de yoktur, Nescafe ambalajından çıkan cin de. Yani ben aslında yoğun!" deyiveriyor. "Bu da ne demek şimdi?" diye tersliyorum. "Hala anlamadın değil mi? Sen rüyadasın. Melin'i kafana çok taktın. O yüzden bu oyunu oynuyor sana beynin. Ama ben sana yardımcı olacağım" diyor ve ekliyor; "Sabah erkenden kalk. İstatistik sınavın var unutma. Ama bu sefer her zamanki yoldan değil, üst caddeden yürü. Köşedeki markete uğra. Bir Nescafe 3ü1 Arada al. Sınava uyku sersemi girme" diyor. "Bu mu yani yardımın?" diyorum öfkeyle. Masanın üstünde hiç de akrobatik sayılmayan acemi bir rap dansçısının hareketlerine benzer, ters dönmüş kaplumbağa gibi iki tur döndükten sonra

bir duman bulutunun içinde kayboluyor. Gözden tamamen uzaklaşmak üzereyken de öksürerek, "Unutma, üstteki caddeden gidip, o markete uğrayacaksın ve 3ü1 Arada alacaksın" diyor. Bir de üstüne ekliyor. "Sabahları oranın trafiği daha rahat oluyor. Herkes alt caddeden bağlanmak istiyor. Üstten 200 metre fazla yol gidersin ama daha çabuk gidersin." 3ü1 Arada ambalajından çıkan ne idüğü belirsiz arkadaşımın son sözleri oluyor bunlar. Sonra bir çınlama, bir zil sesi kaplıyor ortalığı. Olan bitenin bir rüya olduğuna üzülme ile sevinme arasında gidip geliyorum bir süre. Üstümü giyinip evden çıkıyorum. Alt caddeden bir süre yürüdükten sonra aklıma söyledikleri geliyor; "Üst caddeden gidip, markete uğra..." "Ne kaybederim ki?" diyorum ve üst caddeye doğru yollanıyorum. Markete varmak üzereyim. Dükkanın önünde bir billboard. **"NESCAFE. Bİ'KAHVE İÇ, HEDİYELERİ KAÇIRMA! ÇEKİLİŞLE 3 BMW, 333 iPhone 6S."** Bu bir işaret olabilir diye düşünürken dükkanın içinde buluyorum kendimi. Hazır gelmişken 4-5 paket 3ü1 Arada alıyorum. Paketlerdeki şifreyi gönderip çekilişe katılacağım. Bana çıkacağından çok eminim. Dün gördüğüm rüya ve bu sabah bu kampanyaya denk gelmem asla tesadüf olamaz. **Yüzümde anlamsız bir gülümseme ile çekiliş sonucu kazanacağım BMW'ye bakıyorum billboard'un üstündeki.** Birden bir şeye çarptığımı hissediyorum. Yüzümü dönmeme beraber yere düşmek üzere olan bir iPhone 6S ve peşinden şaşkınlıkla bakan Melin!.. Şaşkınlığım onunkinden kısa sürüyor ve hemen yerden alıyorum ekranı çatlayan telefonu. O sırada ekranda arkadaşı Ece'yle olan yazışmalarını görüyorum. **"Serhan'dan çok hoşlanıyorum. Sanırım o da benden hoşlanıyor ama bir türlü açılmadı. Artık harekete geçse..."** Sonra arka plandaki lamba cini görseli çarpıyor gözüme. Gece rüyama girenin aynısı. Göz kırıyor bana. Ekran çatladığı için öyle görünüyor sanırım. Ama resmen göz kırıyor. Melin utangaç bakışlarla bana bakıyor. Ben o kadar mutluyum ki, kelimelerle tarif edemem. Aylardan Şubat, günlerden 14. Sevgilimle ilk bakışmamız. Baş başa. Elimde 3ü1 Arada paketleri... Aradan biraz zaman geçiyor. Melin'le sevgiliyiz artık. Ben Nescafe çekiliş sonuçlarını bekliyorum. BMW bana çıkacak diye. Çıkıyor. Ama bu da bir işaret. **Çünkü Melin'in ekranını kırdığım telefonunun yerine yepyeni bir 6S çıkıyor çekilişten. Elbette ona veriyorum.** Arka planına o lamba cini görselini bulup yükletiyorum. Her baktığında o büyülü anı hatırlasın diye... BMW bana çıksa fena da olmazdı hani. Ama olsun. Çok mutluyum be...

**"BEN DE NİŞANTAŞI
ÇOCUĞUYUM!"**

Örhan Altıntop (Engin Günaydın)
Avrupa Yakası 2004 - 2009 / Gülse Bırsel

**"ÇAYLAR GELİYİ ÇAYLAR DA
DUMANI TÜTE TÜTE!"**

Temel (Erkan Can)
Mahallenin Muhtarları - 1992-2002 / Kandemir Konduk

**"ELEMAN BUGÜN SENİ
DÖVMEK İÇİN BAHANEMİZ
YOK, DOĞAÇLAMA
TAKILACAĞIZ"**

Kültigin (Şoray Uzun)
Kaygısızlar 1994-1998 / Gani Müjde

**"BİTTİM
BEN
NİHAT"**

ko (Şevket Altuğ)
Üper Baba 1993 - 1997 / Yavuz Turgul

**"VALLAHİ ZABİT
TUTAR ATTIRIRIM
SENİ BU
APARTMANDAN!"**

Sabri Bey (Mehmet Akan)
Bizimkiler 1989 - 2002 / Umur Bugay

**"AŞK ADAMI VURUR
DÖNER DÖNER VURUR
DÖNER DÖNER
VURULURSUN"**

şçu (Emin Gürsoy)
İli Yürek 1998-2002 / Ömer Lütfü Mete

**"DATLIM,
GIYMATLIM,
NÖÖRİYE"**

Nuri Kantar (Tekin Akmansoy)
Kaynarlar 1974 - 2004 / Zeki Ökten

Kanat Atkaya

org sırası endişesi

Hesabı ödedim, bir yolluk istedim, cebimde kalan iki tekliği sendeleyerek ama mutlu şekilde ulaştığım mikrofon çubuğuna astım ve “Seda...” dedim “Gerçekçi ol...”

Kim hatırlar, kaç kişi hatırlar şimdi Hayat Bar'ı? Beyoğlu'nun izbe güzelliklerindendi; “târ ü mâr” ruhlar için bir barınak, hayal kırıklığı fırtınaları için dalgakırandı. Gösterişli hiçbir yanı yoktu; dört boyasız-badanasız duvar işte... Bir köşede Rize yaylaları fotoğrafı, bir köşede Orhan Gencebay poster, ortada Gazi Paşa tablosu... Neden bahsediyorum şimdi ben? Filmi başa saralım ve “bar taburesinde oturan adamın, piyanist değişimi esnasında yaşadığı endişeye” varmaya çalışalım...

Henüz çok genciz, saçımız uzun, içimiz yorgun; Beyoğlu'nun altını üstüne getirmeye yemin etmiş gibi yaşadığımız çağ.

En ucuz, en belalı, en havalı, en kuytu, en elektrikli, en cinâî mekânları buluyor, hezeyan faturalarımıza karşılık olarak ruh dövdürüyoruz. 1990'ların perdesi kapanmak üzere ve milenyum curcunasının orta yerinde kalmışız. “Hayatta ortada kalmak konusunda idmanlıyız, bir şey olmaz” diyerek alkole boğdurdığımız gecelerden biri olmalı. Üç arkadaş o zamanlar müdavimi olduğumuz bardan çıkıp Tarlabası Bulvarı'na doğru yürüyoruz. “Şurası” diyor içimizden biri, “Şurası iyi, girelim son bir bardak dökmek için...” Merdivenlerden çıkıp, Tarlabası Bulvarı manzaralı mekânın kapının hemen yanında başlayıp sahneye kadar uzanan barına oturuyoruz. Pavyon kırması bir yerdeyiz çıkarabildiğimiz kadarıyla. Barda sonradan çok iyi arkadaş olacağımız Tülay içki servisi yapıyor. Demin “sahne” diye bahsettiğim yer aslında bir sahne değil ama o görevi üstlenmiş.

İki kat “org” çıkmış piyanist arkadaş... Günün ve dünün mühim arabesk eserlerinden oluşan repertuarı başarıyla çalıp söylüyor. “Mikrofon çubuğu” dikkatimi çekiyor. İstek parçası olan, cebinden (o zamanki) 1 milyon liralık banknotu çıkartıyor katladından sonra kuş gibi konduruyor çubuğa. Piyanist kafasını hafifçe eğerek isteği kabul ediyor, çok geçmeden de çalıyor zaten.

İçerisi kalabalık değil... 50-60 metre karelik alana serpiştirilmiş masalarda sızmışlar, duvarı aşmışlar, tek başına gevezelik yapanlar, derdini ceket cebinde saklayanlar oturuyor. “Şarkı isteyeceğim” diyorum. Arkadaşlarım “Hangisini?” diye sorunca “Seda Sayan'dan ‘Gerçekçi Ol’” diye cevap veriyorum. Parka içi Suicidal Tendencies tişörtle çoğu yerde yadırganıyorum, alışığım, ama Hayat Bar'da kimse ilgilenmiyor. Piyaniste istediğim şarkıyı söylüyorum, gülümseyerek “Tamamdır” manasında boynunu eğip şarkısına devam ediyor. Nerede duyduğumu bile hatırlamadığım, aslında bütün benliğimle karşı çıkmam gerektiği düşünülebiyecek istek şarkısını çok geçmeden söylüyor:

“Eğer sevmiyorsan söyle bileyim/ Aşkını kalbime gömer giderim/ Bir daha aramam yemin ederim/ Yeter ki sevgilim gerçekçi ol...”

Hayat Bar'la aramızda kısa sürecek aşk bu şarkıyla başlıyor...

Bu dökülen bar, kapanana kadar gecelerimin tartışılmaz son durağına böylece dönüşüyor.

Bir gece yolumu yine düşürüyorum.

Ortalık saatin geç oluşuna rağmen normalden kalabalık. Bardaki arkadaşım, dert ortağım Tülay yok. Daha iyi bahşiş gelen bir tavernaya transfer olmuştu, bu transfer haberini de katıldığı bir halay ortamından canlı bağlantıyla iletmişti. Bar taburelerinin neredeyse tamamı dolu; kapıya en yakın tabureye oturup içkimi söylüyorum Tülay'ın yerine gelen kıza. Akşamın tek değişikliği Tülay'ın eksikliği ve insan kalabalığı değil; org sayısı da artmış. Bildiğin kaçak kat gibi iki kat daha çıkmış ve

daha fenası piyanist arkadaşın yerinde de başkası oturuyor.

Yüküm ağır gelmişim ama yanlış mekânda değilim; Rize yaylaları şahit, Atatürk şahit, Orhan Baba şahit...

Neyse işte... Rakıya kuvvet, Tarlabası trafiğini seyrederek şarkılara veriyorum kendimi. Bu sırada barın en ucunda, org yerleşkesine yakın olan şahıs ayağa kalkıyor ve alkışlar arasında sahne alıyor. O dakikaya kadar sevdiğimiz ve sevmediğimiz eserlerden örnekler sunmuş olan piyanist de onun boşalttığı tabureye oturuyor. Anlam veremiyorum ama anlam veremediğim hadiseler içinde o anda en son düşüneceğim iş bu oyuncu değişikliği...

Birkaç şarkı sonra yine alkış kıyamet piyanist kalkıyor, yerini barda benden üç tabure uzakta oturan şahsa bırakıyor. Bir gariplik olduğu kesin fakat benim o kafayla çözmem zor; rakı âlemine direkt geçiş yapıyorum yine. 10-15 dakika geçmeden yine oyuncu değişikliği; bu kez iki tabure ötemdeki vatandaş alkışlarla sahnede. İşte bu noktada bende bir panik başlıyor: “Ulan sıra bana doğru geliyor!” İlkokul yıllarında aile fertlerine ve mahalleliye blok flütle yaşattığım büyük izdirap dışında enstrümantal bir deneyimim yok. Fakat belli ki bir tuhaf gelenek uydurmuşlar, bar taburesindeki herkes sırayla kalkıp şarkı söylüyor.

O kafayla neler yapabileceğimi düşünmeye başlıyorum. **Kaçmak? Niye ki? Kalıp klavyeyle savaşmak? Millete de bana da yazık! Hiç tuşlara dokunmadan bir Ferdi patlatmak? En kötü ihtimal bu olabilir; zaten kalabalık da beni sağlamından dövdükten sonra kendiliğinden dağılır.**

Bu gibi yazınca derin gibi gözüken düşünceler içindeyken sıra yanımda oturan mor gömleklili abiye geldi. O noktada ben de ileride sempati haneme yazılabilir dürtüsüyle biraz coşkulu şekilde alkışlara katıldım. Ve bir de uyanıklık yaptım aklımca. Cebimden çıkardığım üç tekliği, üç milyonu mikrofon çubuğu şeklindeki adak ağacına çaput niyetine doladım ve “Seda'dan ‘Gerçekçi Ol’u söylersek memnuniyetle derbeder oluruz abicim” dedim. Üç kere söylemedi tabii mor mintanlı abi şarkıyı; bir kere seslendirip hoşafı (pideciden getirtmiş) rakı içen abinin Bergen isteği üzerinden yoluna devam etti.

Bu sırada kalabalıktan dolayı yoğun bir gece geçiren Tülay'ın yerine geçmiş kıızı yakaladım ve “Ya, ben org çalamam, şarkı söyleyemem, ne oluyor burada?” diye sordum. Bu soru büyük ihtimalle ağzımdan “Orghhh yokş bende” şeklinde çıkmıştır ama bütün Hayat Bar personeli gibi (garson, patron, barmaid) iyi kalpli biri olduğundan endişemi anladı ve katılarak gülmeye başladı.

Kendisine gelmesi zaman aldı. Bu sırada mor mintanlı abi yanıma döndü, tekrar ilk sıradaki piyanist alkışlarla yerine kuruldu. Kız bir süre sonra yeni piyanistin ilk gecesini olduğunu, civardaki pavyonlarda vesaire çalışan arkadaşlarının dayanışma amacıyla geldiklerini, gelmişken de arada şarkı patlattıklarını, konunun benimle hiç ama hiç alakası bulunmadığını açıkladı. “Bar taburesindeki adamın piyanist değişimi esnasında yaşadığı endişe” sona ermiş oldu. Hesabı ödedim, bir yolluk istedim, cebimde kalan iki tekliği sendeleyerek ama mutlu şekilde ulaştığım mikrofon çubuğuna astım ve “Seda...” dedim “Gerçekçi ol...” Karanlıkta sadece dişleri ve gözleri parlayan yeni piyanist “Tabii abi” dedi ve başladı:

“Biliyorsun ben seni/ Olduğun gibi sevdim/ Biraz sevgi biraz şevkat/ Başka bir şey istemiyorum/ Eğer sevmiyorsan söyle bileyiiiim...”

Kim hatırlar şimdi Hayat Bar'ı?

Hatırladık işte, unutmadık...

Hayko Bağdat

ya barış gelmezse

Süleyman eski günlerdeki neşesi yeniden elinden alınmasın diye haber bültenlerini izlemez olmuştu. “Bunlar son kötülükler artık” diyordu.

Süleyman'ın ailesi 90'larda göç etmek zorunda bırakılan tüm Kürt aileleri gibi hayata kırıktı. Colemêrg, Geve (Hakkari, Yüksekova) nüfus müdürlüğüne kayıtlı olmaları, göç ettikleri Antalya'da da normal bir hayat yaşamalarına imkan vermemişti.

Annesi, babası, nenesi ve altı küçük kardeşiyle beraber sıradan bir yaşamın yani herkes gibi yani içine doğduğu kimliğin geri kalan tüm dünya tarafından lanetlenmediği öyle dümdük bir hayat beklentileri vardı. Bir türlü olmamıştı işte.

Üstelik üç küçüğü olan Berfin dağa çıktığından beri Antalya Merkez Karakolu ikinci adresleri haline gelmişti. Bir defasında artık yürümekte zorlanan nineleri de sorguya çekiliyordu de diğer kız kardeşlerini dağa gitmekten alıkoymak için anacığı günlerce dil dökmüştü.

Hemen her gün maruz kaldıkları ırkçılık artık rutin olmuş, neredeyse akşam sofralarında anlatılmaya değer bulunmaz hale gelmişti. Süleyman, “Hayat Güzeldir” filmindeki baba misali kardeşlerinin moralini yüksek tutmak için binbir şaklabanlık yapmayı kendine görev edinmiş, neşesini kaybetmekten ödü kopan bir çocuktu. Fakat Berfin gittikten sonra sessizliğe bürünmüştü. “Yapamadım, ailemi bir arada tutamadım” diye hıçkırıklara boğulduğu geceler onu kimse duymasın diye yastığı kafasının üstüne çekiyor ancak nefes almak için arada gevşetiyordu.

Berfin gidince ailede umutvar bir tek cümle kuran dahi kalmamıştı. Ta ki ailece ekran başına geçtikleri o bayram gününe kadar...

Newroz, hayatın yeniden başladığı, öldü zannedilen tabiatın yeniden dirildiği, umuda ihtiyacı olan bir insana armağan edilmiş en gerçek bayram olmalıydı.

Umut orada, televizyonda duruyordu. “Resmen” umuttu üstelik bu. Devlet ilk defa Kürt halkının umuduna ateş etmiyor, dahası alkışlıyordu.

Amed'de dev bir platform kurulmuştu. Meydanda milyonu aşkın insan toplanmıştı. Sırrı Süreyya elinde bir kağıt parçası olduğu halde mikrofondan sesleniyordu alana.

Kağıtta Öcalan'ın mektubu vardı. “Savaş bitti” diyordu. “Çocuklarımız artık birbirlerinin katili olmayacak.”

7 Haziran seçimlerine birkaç gün kalmıştı.

Tarihi Newroz'un üzerinden çok vakit geçmiş ama barış hala coğrafyamıza uğramamıştı. Süleyman'ın HDP içerisindeki emekleri takdir edilmiş, seçim çalışmalarında kıdemli bir göreve getirilmişti. “Türkiyelileşmek” diye bir kavram icat edilmiş, seçim başarısı için lazım olan anahtar bulunmuştu.

Türklerle Kürtlerin tarihsel birlikteliklerine güzellemler yapıyor, bir arada yaşam için türküler söyleniyor zannediyorduk. Oysa yakılan HDP binalarının sayısı yakılan türkülerden fazlaydı.

Süleyman eski günlerdeki neşesi yeniden elinden alınmasın diye haber bültenlerini izlemez olmuştu.

“Bunlar son kötülükler artık” diyordu. “Barış buradan dönmez artık.

Dönecek olan Berfin'dir.”

Arabasıyla Isparta'ya gidecekti. Isparta'dan HDP'ye oy çıkması ihtimali yoktu belki ama barış ihtimalini şahsen ondan duyarlarsa belki ikna olurlardı Ispartalılar.

Sağanak yağmur o kadar şiddetlenmişti ki arabanın silecekleri çıldırmış gibi koşuştursa da camdaki suyu atamıyordu. Üstelik sileceklerin bu garip ritmi yağmurdan daha çok ilgisini dağıtıyordu. İyice yavaşladı. Zaten bu kadar yavaşlamasaydı yol kenarında el kaldırmış yaşlı amcayı göremezdi.

Hemen sağa çekti. Yaşlı amca sucuk gibi ıslanmış halde pencereden mırıldandı Süleyman'a:

- Selamün Aleyküm. Isparta'ya gidiyorum oğul. Yolun orayaysa beni aliver.

- Gel tabii amca, hay Allah ne hale gelmişsin.

Amca oturur oturmaz konuşmaya başladı. Sanki teşekkür etmenin bir yolu olarak genç şoföre nasihat edip durursa daha iyi olacaktı.

- Ah be oğul. Bir saati geçti ki yolda bekliyorum. Ne çok araba geçti önümden bir bilsen! Bir tanesi bile yavaşlamadı. Eskiden böyle miydi buralar? İnsanlık vardı, komşuluk vardı, Müslümanlık vardı. Gerçi insanlar da haksız sayılmaz. Artık kim kimdir bilemez olduk. Kürt doldu buralar. Af edersin sikini sallasan Kürde çarpıyor artık. Mafya bunlarda, terör bunlarda, gasp bunlarda. Bok vardı kalkıp geldiler mağaralarından. Ama devletimizde de suç var. Zamanında Ermeni gavruruna ne ettiyse bunlara da aynısını yapacaktı ki kökünden çözülsün problem. Bizim suçumuz neydi?

Öz yurdumuzda huzur kalmadı artık be! Teröristlerin kol gezdiği yer Antalya, Isparta olur mu? Şeytan diyor ki...”

- Amca şuradan bir benzin alayım...

Süleyman içten içe o benzinciye gördüğü için şükrediyordu.

Tek kelime cevap vermemişti.

Zaten anlatmaya kalksa nereden başlayacaktı ki? Torpidodan cüzdanını alır almaz zor attı kendini arabadan.

- 100 TL'lik doldur kardeş. Kartla ödeyip geliyorum.

Süleyman arabadan hışımla inerken torpidoyu kapatmayı unutmuştu. Amcanın gözü oraya takıldı. İki balya broşür duruyordu torpidoda. Birinde “İnadına HDP, İnadına Barış” yazıyordu. Üzerinde Selahattin'in beyaz gömlekli, yakışıklı bir fotoğrafı vardı. İkincisinde ise “Öcalan'a Özgürlük” yazıyordu. Türkçe, Kürtçe beraber yazılmıştı. Broşürlerin arkasında ise 14'lü bir silah. Süleyman hayatında tetiğe basmış değildi. Ama seçim döneminde artan yağmalara karşı ne olur ne olmaz diye torpidoya atıvermişti makineyi işte. Süleyman arabaya döndü. Birkaç kilometre hiç konuşmadılar. Oysa Süleyman sakinleşmiş, amcanın gelebilecek daha kötü sözlerine hazırlamıştı kendini.

Amca daha kısık bir sesle ilk cümlesini çıkardı ağzından.

- Beyefendi bir şey soracağım size. Şeyy, Abdullah Abi'nin sağlığı nasıl oldu?

“Hassiktir” dedi Süleyman içinden.

“Bu coğrafyaya barış gelmez be...”

Özgür Amed

geçmiş geçmiyor

Köyde ilk ateşe verilen ev Dedo'nun evidir. Devlet dersinde "damgalanan" Dedo, sekiz çocuğuyla öylece ortada kalır.

Akşamları zindanın demir kapıları ardı ardına kapanmaya başlar. O tanıdık seslerden sonra hepimiz koğuşlarımıza kapatılırız. Ertesi gün sabah saat altıya kadar hayat koğuşa sıkıştırılır...

Fakat hemen her gün kapılar kapandıktan bir saat kadar sonra zindanın ince ve uzun koridorlarında yaşlı bir arkadaş, onun kolunda bir genç ve onlara eşlik eden bir gardiyan dışarıya açılan kapıya doğru giderler. 77 yaşındaki bu yaşlı arkadaş M. Emin Özkan, nam-ı diğer Apê Dedo (Dedo Amca), kolundaki ise oğullarından biri Nevzat arkadaşdır. Gardiyanla beraber bekleyen ambulansa giderler. Çünkü Dedo ağır hastadır, ama onunkisi bir hasta olma hikayesi değil.

Kendisi koridorda yavaş yavaş ilerlerken, müsaadenizle biz de 23 yıl kadar geriye gidelim. **Geçmişe sığınalım çünkü geçmiş geçmiyor.**

Hikaye 22 Ekim 1993'te Lice'de öldürülen General Bahtiyar Aydın ile başlıyor (Bu dava halen sürüyor. Şu an dosya İzmir'de. Son yıllardaki gelişmelerle Jitem'in işi olduğu ortaya çıktı.) Bahtiyar Aydın'ın ölümünü bahane eden devlet Lice'yi yaktı. İlçeyi yerle bir etti. Çok geçmeden köy yakmaları da sistematikleşti. Ateş Lice'nin Sisê köyüne de vardı. Köyde ilk ateşe verilen ev Dedo'nun evidir. Devlet dersinde "damgalanan" Dedo, sekiz çocuğuyla öylece ortada kalır. O gün en küçük çocuğu üç yaşındadır. Bu yakılma sırasında Dedo'nun kızlarından biri, Servet de gözaltına alınır. 4-5 gün işkence görür. Nietzsche'nin deyimiyle ezilenlerin, yoksulların hıncı, dinidir. Bırakıldıktan sonra Servet için de durum budur. Bu süre zarfında sadece işkenceler değil infazlar da yoğundur. 12 köylü infaz edilir. Herkesin üzerinde yoğun bir etki bırakır bu. **1993 yılı Türkiye'sinde toprağa sudan çok faili belli cinayetlerin döktüğü kan düşmüştür.** Bu kan, devletin kontraları eli ile Bolu-Sapanca'dan Lice'nin köylerine kadar sıçratılmaktadır...

Dedo ve ailesi Adana'ya göçer. Sıfırdan yaşama başlayacaklardır. Adana'ya gidişlerinin ikinci ayında Servet, kendi tarihinin ve ona dayatılan tarihin zulmüne başkaldırır. Yönünü dağlara çevirir. Adı artık Beritan'dır...

Aile üzerinde baskılar burada da son bulmaz. Tekrar göç yolları görünür. Bu sefer rota Mersin'dir. Mersin'de, 1996'da, 13-14 kişi tutuklanır. Aralarında Dedo da vardır. Niçin alındıklarını bilmezler. Çok geçmeden öğrenirler. Bahtiyar Aydın'ı öldürmekten. Herhangi bir delil yoktur sadece üzerlerine ifade verilmiştir. Yargılama bunun üzerinden olacaktır. Dava birkaç yıl içinde karara bağlanır. 5 kişiye idam kararı verilir. Bunlardan biri yine Dedo'dur. DGM düzenlemeleri, AB derken idam kaldırılır ve cezaları müebbetle çevrilir. Dedo bu süreçte Konya, Adana, Maraş, Ceyhan, Mardin zindanlarını gezmiştir. Ailenin ömrü de bu kapılarda geçer.

Çocuklar da büyümüştür.

Vicdan başa beladır. Birazcık varsa anlam arayışına girer, olaylara, haksızlıklara sessiz kalamazsın. İşte bu bela çocuklarına da bulaşmıştır... Aile 2008'de Mersin'den Diyarbakır'a döner. Bu yıl

öğrenirler artık Beritan'ın olmadığını. Beritan 1997 yılında bir çatışmada yaşamını yitirmiştir. Tam 11 yıl sonra yani 2008'de aile öğrenir. Dedo zindanda öğrenir canından bir parçanın gittiğini. Aile mücadelesine devam eder. Çok geçmeden tutuklanmalar başlar. Dedo şu an 3 oğlu ile beraber zindanda. Nevzat (34) ve Murat (35) burada, Diyarbakır D Tipi cezaevinde, babaları ile aynı koğuşlar. Ahmet (31) ise Osmaniye'de yatıyor. Nevzat'ın 15 yıla yakın cezası onaylanmış durumda. 40 yıl kadar ceza isteniyor. 3 kez üyelik cezası almış. Bir partiye nasıl üç sefer üye olunduğunu hala anlamış değilim, diyor. Ayrıca bir cezası da "üye olmamakla beraber üyelik"ten verilmiş. Ahmet'in 16 yılı onaylanmış. 6 yıldır içeride, daha 10 yılı var. Murat ise sırf bu aileden olduğu için tutuklanmış. Sıradan bir telefon görüşmesi sonrası şüpheli olarak alınıyor ve hakim "Tüm aile terörist. Demek var bir şey..." diyerek tutuklamış. Yaklaşık üç aydır zindanda ve Nevzat'la birlikte Dedo'ya yardımcı oluyorlar. Nevzat arkadaş "Babamız ile burada tanıştık" diyor. Gerçekten de burada sohbet etme, tanışma fırsatı bulmuşlar. Dedo üç oğlunun tutukluluğuna dair şunu söylüyor: **"Bekliyordum onları, geç bile geldiler."**

Dedo'nun yanında başka tanıdıklar da var. Beraber idam kararı aldığı İlayet Mete ve Adnan Yalçın'da onunla aynı koğuşlar. Dava çoktan düştü ama yirmi yıldır tutuklu durumdalar. Dedo ailesinin yarısı ile içeride. Anne de bir ara içeri alınmak için polise taş atmış ama isteği gerçekleşmemiş. Şu an felçli ve hasta durumda. Aileye evin kızlarından biri bakıyor. Tüm yük onun omuzlarında.

Tüm bunlar bir tarafa Dedo ağır hasta bir tutsak. Hastane "cezaevinde kalamaz" demiş ama Adli Tıp geçit vermiyor. Dedo şu an yemek yiyemiyor, meyve dahi alamıyor. Sadece çorba tüketebiliyor. Başını sıcak suyla yıkayamıyor. İşkencede gördüğü zarardan ötürü kafasında bir ödem oluşmuş durumda. Patlamaya hazır. Üç defa kalp ameliyatı olmuş. Kalın bağırsak ameliyatı, göz ve birkaç ameliyat daha olması gerek ama yaşından ötürü olamıyor.

Zehirli guatrı ve yüksek tansiyonu da var.

Doktorlar şu anki durumuna "el bombası" diyor...

Tükenmiş durumda ama tüm bu olup bitenlere rağmen tek silahı sağlam iradesi. Çok güçlü bir iradesi var.

Dedo iki hayali için hala direniyor zindanda. Birincisi bir gün köyüne gitmek, ikincisi ise Kobanê'yi görmek istiyor.

Rilke'nin çok iyi bir tespiti var.

"Paramparça olmuş hayatın hikayesi ancak ufak tefek parçalar halinde anlatılabilir" diyor. Dedo'nun hikayesinden bir iki parça aktardım. Aktarma sebebim şudur:

Birincisi şu an savaşta katledilen her sivilin benzer bir hikayeye sahip olması. İkincisi ise Vekil

Sayın Orhan Miroğlu'na bir soru sormak.

Geçen günlerde mecliste "Ben makul Kürdüm" diyerek diğerleriyle arasına bir çizgi çekiyordu. Sormak istiyorum: Peki Apê Dedo nasıl bir Kürttür? Lütfen biri cevap versin.

Vicdan başa beladır. Birazcık varsa anlam arayışına girer, olaylara, haksızlıklara sessiz kalamazsın.

Rıdvan Akar

eyyy bu ülkenin bayrakları, çocukları örtmeyin

Hangi çocuğun ölümüne üzülmeliyiz? Hangisini toprağa verirken o minik bedenlerin önünde eğilmeli, ağlamalı, dövünmeliyiz? Hangisi acımızdır? Hangisi?

Hangisi için gözyaşı döktüğümüzde "ihanet" etmeyiz? Hangisini kara toprağa gömerken hangi bayrağı sarmalıyız?

Hangi çocuğun donmuş bakışlarından milliyetini, mezhebini tespit ederiz?

Hangisine, sessiz, sitemsiz yattığı o musalla taşında dua etmeliyiz?

Hangisinin umutlarını, hayallerini, korkularını, sevinçlerini, o tatlı gülüşünü ve masumiyetini özleyeceğiz?

Sorularımız var. O sorular kadar korkularımız... Biz, bu ülkenin öldürülmüş çocuklarından utanan büyükleri, hangi çocuğumuza hesap vereceğiz?

Kendi çocuklarımızdan, o ölen yavrularımızın görüntülerini kaçırmak,

gözlerimiz dolu dolu halıda oynayan çocuğumuza bakıp, "ya o olsaydı?" bencilliği yaşarken nasıl uyuyacağız?

Siyaset sustu. **Silahlar konuşuyor. Silahın olduğu yerde, kanın aktığı ülkede çocuklar ölüyor. Son 6 ayda 70 evladımızı yitirdik. Silahı oyuncak, çatışmayı oyun sanan 70 minik el, öpülesi ayak ve ısırılmalı yanak mermilerle parçalandı.**

Hangisine üzüleceğimize ise karar vermemiz istendi. Oysa hepsinin sevdiği şey tekti. Ve Şair Refik Durbaş ne güzel demişti:

"Oyunu sever bütün çocuklar / birdirbir, uzun eşek, körebe / bu yüzden anlamı aynıdır, değişmez / oyun sözcüğünün halkların dilinde / (Oyun koyun çocukların adını) / Savaşa karşıdır bütün çocuklar..."

Çocukları kimse dinlemedi. Silah bütün ayıpların üzerini örttü. O yavruların ölümünü değil, öldüren silahı kimin tuttuğu daha çok tartışılır oldu. Öldüren terörist mi devlet mi tartışmaları içinde 70 yavrumuz sıcak yatak yerine, kara toprakta sonsuz uykularına daldı.

Savaşın, çatışmanın ahlakı olmazdı. Nasılsa yapanın yanına kar kaldığı, hatta ölümlerden ötekinin suçlandığı bir dezenformasyon meydanında, kurşun adres sormazdı. **İlginçtir ki öldürenler belki de geceleyin gidip, evlatlarına sarılıp uyuyanlardı.**

Resimler var ki rüyalarımıza girdi. Birinde bir ana evladını, kara toprakla üzerini örtebilmek için özlemle dondurucuda bekletiyordu. Diğerinde Türk bayrağına sarılmış sadece beş aylık mini minnacık bir tabutun önünde, üniformalı bir polis memuru saygı nöbetinde bekliyordu. Acılar aynıydı. Bekleyenler farklı.

Bu ülkede ve dahi dünyanın her yerinde vicdanı, inancı ve adaleti en çok çocuklar temsil ederdi. Öteki terörist ya da devlet de olsa, çocuklar için empatinin hikmetinden sual olmazdı. Çocuklar için empati yapmayacaksa ne için yapacaktık? Bu ülkede hangi ara çocuklarımızın ölümünü ayırıştırıp, hangisine üzüleceğimize birilerinin karar vermesini kabul eder olduk?

Savaşın ahlakında en alt sınırı çocuklar oluşturmaz mıydı? Bombalar

patladığında çevresinde kim polis, kim asker, kim çocuk, kim kadın, kim Kürt, kim Türk nasıl ayıracaktı? O bomba kördü. Bomba tanktan da tuzaklanmış mayından da olsa adres sormazdı. Peki ölen öldükten, o minik beden parçalandıktan sonra özür dilense -ailesini geçtik- yavrumuza ne yararı vardı?

Üç aylık bir bebeğin, babasının kucağındaki minicik bir evladın hastaneye yetiştirilmesi "milletin birliği", "özgür vatan"dan daha mı önemsizdi?

Hep ulvi değerler, büyük inançlar, uğruna ölüm vadedilen topraklar, kutsanan değerler adına ölmeyi göze alanlar bir yana, bu müktesebatta ne zaman beri çocuklar da feda edilebilir zayıf oluvermişti?

Elinde tüfek o hendekten oluşan mevzinin arkasında bekleyen militan ve o hendeği kapatmaya azmetmiş asker ve polisi bir an için o coğrafyadan uzaklaştırın ve sorun: "Uğruna canını vereceğin kişi kimdir?" Evladı olanlar için ne gereksiz bir sorudur. Evladı için yaşayanlar için ne beyhude bir ikilemdir. Tabii ki evlattan ötesi var mıdır?!

Bakın Necati Cumalı şiirinde o savaşanları nasıl anlatmış:

"Artık karşıdaki sana benzemez / O da küçük bir dükkân işletir memleketinde / O da karısını sever / Onun da senin gibi / Küçük bir çocuğu var / Aklına bile gelmez / Artık senin yaşaman için / Onun ölmesi lâzımdır."

Peki ya orada o çocuklar neden böylesine olağan, acımasız ve alabildiğine ölmektedir? O çocuklar öldükçe bizim de insanlığımızın öldüğünü anlamamız için ille de sıra evlatlarımıza mı gelmelidir?

Eyyy bu ülkenin bayrakları... Çocuklarımızı örtmeyin. Eyyy bu ülkenin kimin öleceğine karar verenleri... Çocukları listenizden silin. Eyyy bu ülkenin ulvi değerleri... Çocuklar için düşünmeyin...

Tarih: 28 Kasım 2011'di.

Yer: Hakkari Yüksekova'ydı.

Yine çatışma ve yine molotof ve tomalarla ilçe bugün yaşanacak olanlara adım adım hazırlanıyordu. İşte o gün çatışmanın belki de en şiddetli anında tomadan bir anons yapıldı. **"Beyler okul dağıldı, çocuklar geçsin, ondan sonra devam ederiz."** Eylemciler ellerinde taş ve molotof, polisler gaz tabancası ve copla adeta birkaç dakikalığına donuverdi. Çocuklar geçti, güvenli bir uzaklığa gitti ve çatışma yeniden kaldığı yerden devam etti. Sadece 4-5 yıl önce bu mümkündü. Şimdi "hiç olmazsa" o vicdana ve sorumluluğa dönmek bu kadar mı zor? Bu kadar mı düşman oldu evlatlarımız?

Unutmayalım ki o polis ve asker lojmanlarında korkuyla bekleyen çocuklar, o evlerine ateş edilen, bodrumda silah ve top ateşiyle uykusuz kalan yavrular, yarın o gecelerin ve günlerin tortusuyla bu ülkede bizlere cehennemi yaşatacak... Barış... Şimdilerde ne korkulalı bir sözcük değil mi?

Oysa Rıdvan'ın dediği gibiydi, **"Çocuğun gördüğü düştür barış..."**

Sunay Akın

çocuklara oy veriyorum

Sevgili Can,

Geçen ay sana yazdığım mektupta Paul Eluard'ın ünlü "Özgürlük" şiirinin öyküsünü yazmak istemişim ama kafamın başka yerlere gitmesinden ve "KAFA" da bana ayrılan sayfalarda yer kalmayıp buna olanak kalmamıştı. Bu arada, sana, Erdem Gül'e ve tutuklu gazetecilere destek için Silivri Cezaevi'nin kapısında tuttukları nöbet esnasında Zülfü Livaneli, Nebil Özgentürk ve Ali Kırca sözleri Eluard'ın şiiri olan "Özgürlük" şarkısını söylediler. Oysa, yanımızda şiiri harika bir şarkıya dönüştüren Livaneli olmadığı için nöbet esnasında bize, tutuklu olduğun hapisane duvarının dibine gidip "Yalnız değilsiniz" diye bağırarak düşmüştü. Eluard bir kadına aşık olur. Ama öyle böyle değil, zil zurna... Ceplerinde gezdirdiği kağıtlara kadına duyduğu sevgiyi anlatan şiirin ilk kıtasını yazar:

Okulda defterime / Sırama, ağaçlara / Hem kara, hem kuma / Yazarım adını

Uzun bir şiir olacaktır bu... Dörtlüklerden oluşan ve en son dizide kadının adını açıklayacağı bir şiir. Edebiyat toplantılarında, yolda, oturduğu kafelerde aklına geldikçe cebindeki kağıdı çıkarır ve o an aklına gelen şiirin bir kıtasını yazar:

Tombiş köpeğime / Dimdik kulaklarına / Beceriksiz pençesine / Yazarım adını

Hazır Eluard'ın köpeğinden söz açılmışken yazayım; herkes gibi "Tarçın" da gayet iyi dostum, merak etme...

...Ve Faşizmin kara bulutları, insanların üstlerindeki rengarenk elbiseleri Drakula'nın kara pelerini gibi örtmeye başlar. Nazizmin gamalı haçları işgal edilen kentlere bir bir asılmakta, Hitler'e karşı çıkan herkes, yazarlar, gazeteciler, bilim insanları teker teker tutuklanmaktadır. Özgürlüklerin sona erdiği o günlerde Eluard da şiirinin sonuna gelir. Şair, kendi deyişiyle kafasını dolduranın aşık olduğu kadının adı değil, bambaşka bir sözcük olduğunu fark eder. Ve o sözcüğü şiirin son dizesi olarak yazar: **"Ey özgürlük!"**

Bilirsin Can, İkinci Dünya Savaşı'nda yüzbinlerce masum insanın katledildiği toplama kamplarından günümüze kalanların hepsine gittim, müzelerini ziyaret ettim. Araştırmalarım sırasında öğrendiğim şu bilgi hayata bakışımı değiştirmişti: Naziler, insanları fırınlara götürmeden önce gaz odalarına alıyorlardı. Çırılçıplak halde boş bir odaya götürülen zavallı insanlar yıkanacaklarını sanıyorlardı. Ama çok geçmeden odaya yayılan gazla insanların çaresiz çığlıkları duvarlarda yankılanır...

Cesetleri toplamak için gaz odasından içeri girenler, çıplak insan bedenlerinin yerde dağınık değil, bir köşede yığın halinde olduğunu görürler. Faşizmin toplama kamplarındaki her gaz odasında görüntü aynıdır; zehirli gaz yerden tavana doğru yükseldiği için, insanlar hayatlarının son dakikalarında da olsa birazcık daha temiz hava soluyabilmek için birbirlerinin üstüne çıkıyorlardı.

Gaz odalarının köşesinde, cansız insan bedenlerinden oluşan tepenin katmanları da hep aynıdır: **En üstte gençler... Onların altında orta yaşlılar... Onların da altında kadınlar ve ihtiyarlar... Her gaz odasında en altta ise hep aynı görüntü vardır: Çocuklar...**

Dünyayı nasıl da kocaman bir gaz odasına dönüştürdüler Can!? Faşizm insanları ayırıştırıp birbirinin üstüne çıkmaya zorladıkça en altta kalan hep çocuklar oluyor. Evinin önünde katledilen, öldürülen çocuklarımız...

nedeniyle cansız bedeni evindeki buzlukta bekletilen çocuk... Terörün kaçırıp eline silah verdiği çocuklar... Babasının şehvet duymasının haram olmadığı söylenen, bedenleri cinsel istismara uğrayan çocuklarımız... Patlayan bombalarla ölen çocuklar, kıyılarıımıza vuran göçmen çocukların cansız bedenleri... Hele ki, şehit babasının yanında bir oyuncak kutusuna benzeyen tabutun içinde yatan çocuk...

Ziya Osman Saba'nın şu dizelerine sığınıyorum:

Patik yap, kunduracı, bol bol patik;

Bebeler için, ilk adımı atacak,

Çocuklar için, koşacak, oynayacak...

Terzi abla, minimini elbiseler dik,

Yazlık, kışlık, mevsimlik...

Saçlarına kurdela,

Bileklerine bilezik...

Ama şu dünya hali, bin türlü kaza, bela,

Ama bunca hastalık, gıdasızlık, verem;

Tabutçu ölçünü büyük tut, büyük!

Çocukların öldüğünü istemem...

Tüm bunlardan daha korkunç olan ne biliyor musun dostum? O katledilen, bedenleri sapıklar tarafından istismar edilen, çocukların ölüm haberleri üstünden toplumu ve açılan ayırıştırıp politika yapanlar.

Oysa çocuğu korumak devletin birinci görevidir. Kim olursa olsun, anne ve babasının kim olduğuna bakmadan korumak, kollamak... Devlet değil midir, çocuğa şiddet uygulandığında ailenin elinden alma gücüne sahip olan? Deniliyor ki Can; "Ailesi çocuğa sahip çıksaydı, çatışmanın olduğu sokağa göndermeseydi..." Acı acı gülüyorum bu sığ beyinlilere Can kardeşim, acı acı... Çünkü çocuklar her yerde varlar ve var olmak hakları. Onları hayattan ayırıştıracağımıza, sokaklardan silahları, terörü, şiddet politikalarını geri çekelim!

Katıldığı bir televizyon programında çocuk ölümleri konusunda duyarlılığını dile getiren bir öğretmen kimileri tarafından terörist ilan edildi. Merak ediyorum, bu kafada olanlar "Önce çocuklar ve kadınlar" sözünün de vatan hainliği kapsamında değerlendirilmesini talep edecekler mi?

Benim demir parmaklıklar ardındaki güzel kardeşim... Eluard'ın şiiriyle başladığım bu mektubumu yine bir şiirle, Necati Cumal'ın "Oy" adlı şiiriyle bitiriyorum:

Çocuklara bakıyorum

Uçan balonlara bayram yerlerine

Çocuklar umut, çocuklar yaşam

Çocuklarla bir olup gülüyorum

Coplara namnlara bakıyorum

Kelepçeler demir parmaklıklara

Kan lekelerine kentin alanlarında

Hep son hep tükeniş hep ölüm

Çocuklara oy veriyorum

"bizi umut yaşıyor"

"Herkesle empati kurmaya çalışıyorum, kuruyorum da. Kin tutmak olmaz. İntikam almak olmaz. Hiçbir din böyle bir şey söylemez. At gözlüklerini çıkartıp, at gözüyle bakmalı."

Ayça Derin Karabulut

● Nerede başlıyor Erkan Can'ın hikayesi?

Bursa doğumluyum. 93 Muhaciriyim, Bulgaristan. 1877'de gelmiş dedelerim. Babam Arifiye Köy Enstitüsü mezunu. Bir öğretmen çocuğuyum. Çocukluğum, hayatım hep köyde geçti. 1969'un sonlarında Mesken'e taşındık. Ertuğrul Gazi Mahallesi, Bursa. Ucuz meskenler diye bilinen; memur ve işçi kesiminin oturduğu yer. 30 sene kirayla kendi evimizi ödedik. Bursa'nın dışında bir mahalle... Değirmenlikızık Köyü'nün yanı. Karyağdığı zaman mahalleye ayı, kurt, çakal, domuz iner. Çakal sesinden uyuyamazsın. Harika bir çocukluk geçirdim. Her taraf meyve bahçeleri... Ne ararsan var. Mahallemizin de bir futbol takımı var. Dinamo Mesken. Ertuğrul Gazi Gençlik Spor Kulübü. Çocukluğum, gençliğim orada geçti.

● Tiyatroyla nasıl tanıştınız?

Beni tiyatroya iten mahalledeki abilerim oldu. "Sen yeteneklisin" dediler. Onlara hep taklitler yapardım. Nejat Uygur'u yapardım. Çok hoşuma giderdi.

1974-75 sezonunda "Git" dediler, "Resmini Karadağ Fotoğrafçılık'ta çekti, para falan verme. Tiyatroya kaydını yaptır ve gel bize rapor ver." Sınava girdim, kazandım. Devlet Tiyatrosu'nun açtığı kursa başladım. O kurs şu anda Türkiye'deki bütün konservatuarlara bin basar. Devlet Tiyatrosu'na turneye oyuncular gelirdi. Bize hocalık yapar, ders verirdi. Onlardan çok şey öğrendik. Alt yapımımız onlar sayesinde sağlam oldu. 4-5 sene hem orada okudum, hem sanat okuluna gittim, hem tiyatroya gittim. Yani 16 yaşından beri hep tiyatroyla yaşadım. Yaşam biçimim oldu, hiç bırakmadım. Sonra askere gittim 1982'de... Askerde de tiyatro yaptım. 1984 Haziran 15'te askerden geldim. Bu arada sanat okulunu lise 2'de bıraktım. Devamsızlığım var. Akşam sanat okuluna gidiyorum ama gece tiyatrodaki oyunum var. 7 tane oyunda oynuyorum. Okul mu tiyatro mu? E tabii tiyatro...

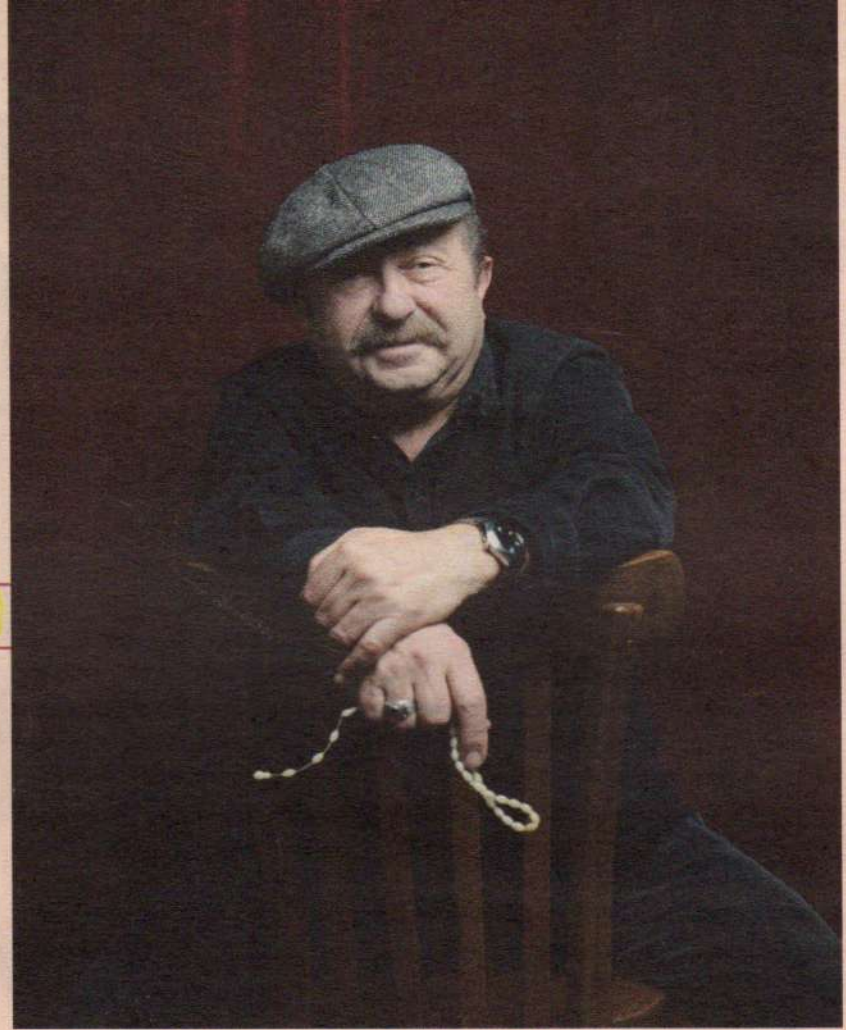
● Televizyon ne zaman başladı?

Mahallenin Muhtarları'nda oynamaya başladım. Haftada 1-2 gün gidecektim fakat rollerin hepsi bize yazılmaya başlayınca Bakırköy aksamaya başladı. Bir şekilde olmadı, istifa ettim. 7 sene oynadım orada. Çağla beraber televizyon dünyasına geçtik. 10 sene de Mahallenin Muhtarları sürdü.

● Köy enstitüsü mezunu bir babanın oğlu olmak ne demek sizin için?

Babam, öğretmen Cafer Hoca... Cafer Can. Tatlı sert, karizmatik bir adamdı. Mahallede bir şikayet olsun, bir sorun olsun hemen valiye çıkardı. Vali bile ayağa kalkardı. Öyle bir adamdı. Öğretmenler Derneği'nde arkadaşlarıyla oturup ayda bir mektup yazarlardı ya başbakanı ya cumhurbaşkanına. Ülke problemleri, sorunları hakkında... Çok edebi, saygılı ve kibar mektuplar. Mektupların çoğunu ben attım postaneden. Ankara'ya gitti ve o mektuplara hiç cevap gelmedi. Hala o cevapları bekliyorum ben. Gelmiyor, gelmez de... Babam eline keseri aldığı zaman ağaçtan saray yapardı. Mahallede, köyde inşaat olur babam gider oranın kum çakıl matematik hesabını yapardı. Kaç ml demir, ne kadar kum, ne kadar çakıl... Hepsini ayarlardı. Anlamadığı iş yoktu. Hayvan

Nerde bir köy enstitülü yaşlı bir babayı görsem, aynı babam gibi...

doğurtur, aşı vurur, ağaç aşılar, bir ağaca baktı mı ne ağacı olduğunu anlar. O insanlar öyleydi. Bir önder, bir liderdiler bulundukları toplumda... Sadece okuma yazma öğretmiyorlardı, bunun dışında köylüye, öğrencilere hayat bilgisi dersi veriyorlardı.

● Siz Köy Enstitüleri'yle ilgili bir film de yaptınız...

Evet. Anadolu'ya özgü, bize özgü bir eğitim sistemi yaratılmıştı Köy Enstitüleri'yle. Bir süre devam etti ama ülkenin siyasi durumundan dolayı köy enstitüleri sakıncalı görüldü. Ve kapatıldı. Her köy enstitülü öğrenci bir enstrüman çalardı. Dünya klasiklerini bilirdi. Belli bir kota var, her sene o kitaplar okunurdu. Ben şimdi nerde bir köy enstitülü yaşlı bir babayı görsem, -ki ara sıra ziyaret de ederim- aynı babam gibi... Söylediklerinden bir adım geri atmazlar. Şehirlerde bulunan belediyeler, siyasiler hiç bunlara danışmazlar. Halbuki onların hala çok güzel fikirleri, tecrübeleri var. Hiç buraya bakılmıyor. Bir sürü politikayla köy enstitülerini emperyalistler kapattılar, hallettiler. Bizim ilk 10 yıl kimseye borcumuz yoktu, uçağımız da oluyordu, arabamız da oluyordu.

Bence devrim buydu. Köy enstitüleriydi. Yapıldı ama olmadı.

Sonra ülke hep karıştı. Hep böl parçala yönet durumuyla devam etti. Sonra sol sağ çıktı. Bizi birbirimize

kırdırdılar. Şimdi Alevi, Sünni, Türk, Kürt diye

ayırıyorlar. Burayı hep kaynar kazan durumunda altını ateşliyorlar. Hiç kazan soğumuyor. Çünkü buradan elde edecekleri rantlar var. Bize hiçbir zaman yar etmiyorlar. Biz de kanıyoruz işte böyle. Samimiyet, empati, tahammüllerimizi kaybettik. Hoşgörüyü kaybettik. Bütün dinler hoşgörü üstüne kuruludur. İnançlarımız zedeleniyor.

Tabii ki herkes inancında özgürdür, nasıl inanıyorsa öyledir ama karışıyorlar. Benim gibi inanacakların diyor.

Haydaaa... Nasıl olacak? Yanarım yanarım işte köy enstitülerine yanarım. Yazık oldu.

● Sizin bir kahramanınız var mı?

Benim kahramanım babam. Çok hümanist bir adamdı. Mahalleden abiler de vardı tabii. Benim şansım o mahallede yetişmekti. Biri falan oynanırdı spor kulübünde. Kütüphanemiz vardı. Kabadayı abilerimiz vardı. Hep jargonlu, argo konuşurlardı ama asla küfür etmezlerdi. Küfür yerine "Zerzevat" derlerdi mesela ya da "Deve", "Eşek misin sen?" Babamdan hiç küfür duymadım mesela. En kötüsü "Hayvan" derdi. Ondan ne tokat yedim, ne azar işittim. Bakar sadece, e onu da anlarsın zaten. Bir kere tokadını yedim gerçi ama onu da hak ettim. E ne yapsın adam...

● Babanız gibi bir adam mı olmaya çalışıyorsunuz?

Ben de biraz öyleyimdir, evet. Kimseyi geri çevirmemeye, herkesle sohbet etmeye çalışırım. Yoksa uyuyamıyorum, içime dert oluyor.

● Kendinizi bu ülkede özgür hissediyor musunuz?

Hissetmiyorum. Nasıl hissedelim ki? Bir karmaşanın içindeyiz. Ve gittikçe büyüyor. Bizim kuşağımız hümanist kuşaktır. Ben herkesle empati kurmaya çalışıyorum, kuruyorum da. Hakikaten iyi niyetli olmak gerekiyor. **Kin tutmak olmaz. İntikam almak olmaz. Hiçbir din böyle bir şey söylemez.** Bunları bırakmamız lazım. At gözlüklerini çıkartıp, at gözüyle bakmak gerek. Ben kendi hayatımda bunu uyguluyorum. Yeter mi yetmez mi bilmiyorum. Nereye kadar yapacağım onu da bilmiyorum. Baksana bir şey diyorsun, içeri atıyorlar. Kalbimiz hep doğrudan, iyilikten, güzellikten yana... Umudumu kaybetmek istemiyorum. Bazen karamsar oluyoruz, insanız sonuçta. Bazen her açıdan düşünüyorsun, bazen umutsuzluğa da düşüyorsun. Ama bizi umut yaşıyor.

● Siz neye bağlıyorsunuz bugün yaşananları? Eğitimsizlik mi?

Sadece okul okumakla olmuyor tabii. Bir sürü profesör var. Parayı veren profesör oluyor şimdi, bir sürü üniversite var. "İlim ilim bilmektir. İlim kendin bilmektir. Sen kendini bilmezsen. Ya nice okumaktır" demiş Yunus... Okuyoruz eyvallah ama kafalar başka yere gitti. Hayatı bilmiyoruz. Baksana çağ değişti. İnternet, bilgisayar şu bu. Bunların da olması gerek, uzay çağındayız. "Düşün, uzay çağında bir ayağımız, ham çarık, kıl çorapta olsa da biri. Düşün, olasılık, atom fiziği..." diyor Ahmed Arif.

● Gezi zamanı "Çocuklar uyurken sessiz olunur, ölürlen değil" diye bir tweet attınız. Sene 2013'tü. Sene 2016 oldu, hala çocuklar ölüyor...

Çocuklar ölüyor. Hayvanlar ölüyor, doğa ölüyor. Her şey ölüyor. Kıyamet geliyor işte. Fırtınalar olacak, yanardağlar patlayacak, yeniden dünya kendini yaratacak ya da yaratmayacak. Ormanları kesersek, HES'ler yaparsak... Nasıl olacak? Orman yoksa su yok, orman yoksa arı yok. Ben doğa aşığıyım. 40 yıldır izciyim. Öyle yetiştim. Yaş dal kesmeyiz biz. Kendine bir sopa yapacaksan, keseceğin yeri de bilirsin. Doğa olmayınca insanın huzuru kalmaz. Yazın sıcağın ölüyoruz, bitiyoruz bak... Denizdeki balıklar bitiyor. Lüfer yok artık. Sarıkanat, çinakop... Onlar yenmez ki, onlar lüferin yavrusu. Hala boğazda balıkçı tekneleri var. Boğazda ne işleri var? Kötü bir şey söylemiyoruz da aslında. Ama oraları da görmek lazım. Önce doğayı kurtarmamız gerekiyor. Sonra doğa hepimizin psikolojisini iyileştirir.

● Profesyonel izciymişsiniz. Kamp kuruyor musunuz hala?

Evet. Terapidir kamp. En son geçtiğimiz yaz Adapazarı-Karasu'da kamp yaptım. Ama biz Bursa çocuğu olduğumuz için Uludağ'dayım genelde. Avcumun içi gibi bilirim orayı. Tek başıma da giderim. Hafta sonu kalır gelirim. Kurarsın çadırı, bıçağın falan hep yanındadır.

● Bıçak koleksiyonunuz varmış, doğru mu?

Yok ama izcilikten kalma bir alışkanlığım var. Belimde var bir çakı hep. 58 yaşındayım bak, kavga mavga için asla aklımıza gelmez. Köy çocuğuyuz. Her köy çocuğunun belinde vardır bir çakı. İzci bıçağımız da vardır mesela ama her zaman kınından çıkmaz, lazım olursa kullanılır. Bunsuz yapamam ben, çakı hep durur orada. Unuturum orada olduğunu hatta... Arada elma soyarım belki o kadar.

● Tiyatronun gidişatından memnun musunuz?

Tabii ki değiliz. İlerleyen zamanlarda düzeler diye umut ediyoruz. Şimdi seyirciler televizyonun popüler durumundan dolayı geliyorlar. Dizide gördüğü insanı canlı görmek istiyor. Bu da bir avantaj bizim için. Seyirci tiyatroyu unutmuş. Giden bir kitle var evet. Ama diğerleri gelip izleyince sevir. "He tiyatro böyle bir şeymiş," diyor. **Sanat nefes almak gibi bir şey. 2. Dünya Savaşı'nda Almanlar ilk önce tiyatrolarını onardılar. Tiyatro, sanat bu tür şeyler halkın gazını alır.** Negatif elektriğini alır. Terapidir. Moralini düzeltir, kafasını başka bir şeye yorar ve kötü fikirleri dağıtır. İyileşirsin sanatla, iyi hissedersin. Önündeki hayat

hakkında daha sağlıklı düşünmene yol açar. Ufkunu açar. Tabii ki sanat aslında bir karşı duruştur. Hangi görüşten olursan ol, o günkü var olan duruma, şekle - şemale karşı durmaktır. Eleştiridir, ayna tutmaktır, kendini göstermektir. Eleştirilmeyi sevmiyor bazıları. Halbuki insan kendiyi de dalga geçmeli. Mizah yapanlara kızmamak, içermemek lazım. Mizah, karikatür, şiir çok önemlidir. Bir şiir yazıyorsun, iki mısrayla, bir dörtlülle bütün derdini anlatıyorsun. Herkes o şiiri başka türlü açıklıyor, yorumluyor. Ne kadar güzel, derinliği olan bir şeydir şiir. İşte buraları kapattığınız zaman insanlığımızın yarısından fazlası kayboluyor. Sanatın kapılarını kapattığınız zaman insan yarım kalıyor, olmuyor. Daralıyor. Hayal gücü bitiyor. **İnsan var olduğu sürece, sanat da var olacaktır.** Belki boyutu değişir, şekli değişir ama yok olmaz. İnsan varsa, vardır. Gene sinema, resim, karikatür yapılacaktır. Bunun önüne kimse geçemez.

● Peki siz hayatınızın sonuna kadar tiyatro yapacak mısınız?

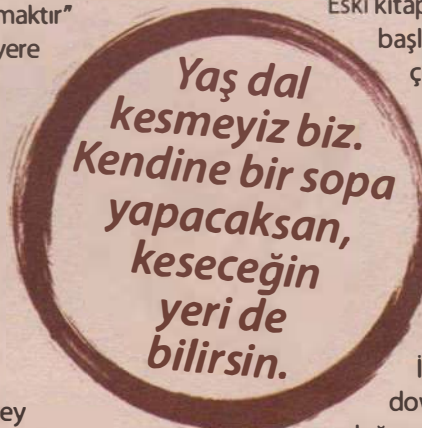
Tabii canım. Ben başka bir şey yapamam. Ben buradan nefes alıyorum. E ne yaparım ki şimdi ben? Hiçbir işten anlamam. En iyi anladığım iş oyunculuk. Oradan para kazanıyorum, evime ekmek götürüyorum.

● Ne okuyorsunuz şu aralar?

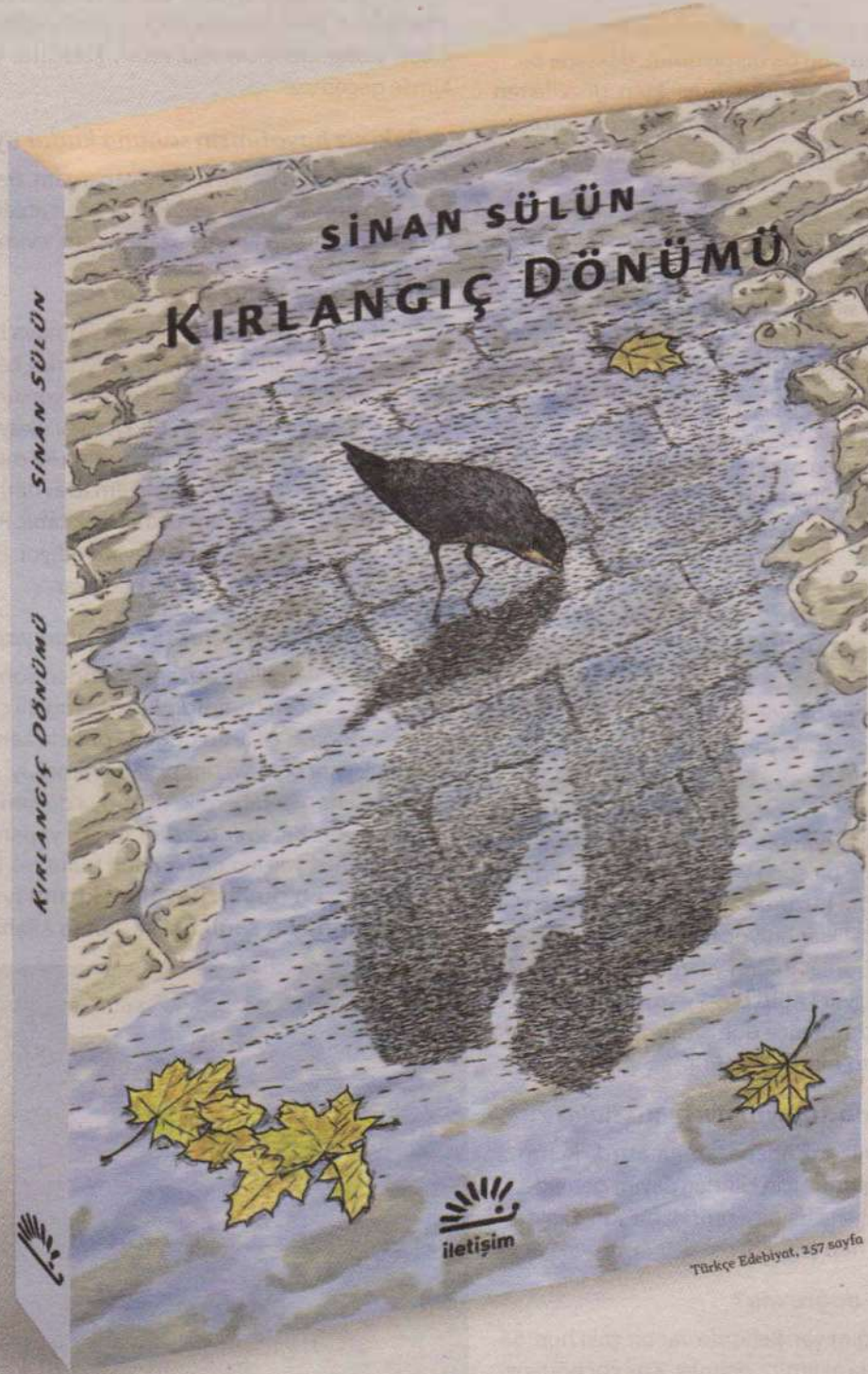
Eski kitapları tekrar tekrar okumaya başladım. Unutmaya başladım çünkü. Tazeliyorum kendimi... Okunacak o kadar çok şey var ki. Yetişemiyorsun da bir yandan. İlber Ortaylı'nın bir kitabını okuyorum bu ara. Osmanlı'yla ilgili... Onun dışında iki oyunumuz var. Bir oyun daha yapacağız. Cem (Davran) bir şeyler bulmuş galiba. Sinema da olacak tabii. Projelere bakıyoruz. Dizi de (Acı Aşk) devam ediyor. E yeter işte. Bir yandan aile var, çocuk var.

● Gelecek için plan yapar mısınız?

İzciliğe devam... Bundan sonraki izcilik çalışmalarında down sendromlularla, engelli çocuklarla çalışacağım. Onları doğaya çıkartıp doğada onlarla kamp yapmak, becerilerini arttırmak yani bir nevi terapi yapabilmek iyi geliyor. Onlara da bana da... Geçen yaz hep beraberdik. Tiyatroya devam. Emeklilik gibi bir şey zaten olamaz bizde. Kafamız çalıştığı sürece yaparız. Kafa yerindeyse sorun yok, oturduğumuz yerden de bir oyun bulur tek kişilik oynarız. Bir kızım var 13 yaşında... **En büyük hayalim; kızımı iyi bir şekilde yetiştirmek, ona iyi bir hayat sağlamak...** Sonra Allaha ısmarladık.

Sinan Sülün'den incelikli bir aşk hikâyesi

Güllerin arkasında karanfiller, morlu beyazlı şebboylar ve isterliçeler... Başka türlü seven, başka türlü gören, kimselere benzemeyen Ali... Hapisten çıkan Ali... Karıncaları izleyen Ali... Tuhaf ve mutlu gülen Ali... Verda'ya âşık olan Ali... Renkler birbirine karışırken, bulutlar pamuk pamuk azalıp çoğalırken Verda'nın kalbine düşen Ali... Bir elmada iki diş izi...

Kırlangıç Dönümü, incelikli bir aşk hikâyesi... Sinan Sülün, hayata tutunmaya çalışan genç bir aşkın dünyayla imtihanını anlatıyor. Her şeyin esası farklılık mı benzeşmek mi?

Farklı olan, dünyaya sığmıyor mu?

Sevgili Deli Kardeşlerim..!

Sevgili deli kardeşlerim,
maalesef ben “O” değilim. Ama umudunuzu kaybetmeyin çünkü bir gün,
bir gün o gelecek. Sefil ruhlarımızın karanlığına bir güneş gibi doğacak. Evet gelecek!
Ben o değilim. Ama o gelecek. Belki karlı bir gecenin ortasında ya da serin bir bahar
sabahının ilk ışıklarında o gelecek!

O gelecek!

O gelecek! Önce inkar edecekler onu.

Yalnızca gerçek aşıklar tanıyacak. Binlerce on binlerce aşık onun gelişle yeniden,
bir kez daha aşka düşecek. Geceleri evine ekmek götürmek için yol kenarında
bekleyen hayat kadınlarını o kurtaracak. Ganyan bayilerinde bir umuda bir hayale
aldanmış umutsuzlara o umut olacak. Her gün aynı ruhsuz hayatı yaşayan insanlara,
bir tane hayatları olduğunu o hatırlatacak.

İşte o bize aşkı yeniden öğretecek. Aşkı bize yeniden öğretecek...
İşte o gün gecekondlu mahallelerinin çamurlu sokaklarında misket oynayan çocuklar
kafalarını kaldırıp gökyüzüne baktığında bambaşka bir aydınlık görecekler.
Akıllılar... İşte o gün akıllılar delirecek, gerçek deliler itibar görecek.

Haklıyla haksız o gelince anlaşılacak. Bekleyin... Onun gelişini bekleyin.
İşte o gün siz ve ben yeniden buluşacağız. İşte o zaman siz beni takip edin.

Hayır ben o değilim... Ama sizi ona ancak ben götürebilirim.

O geldiğinde beni susturamayacaklar. Beni unutmayın kardeşlerim...

Onun gelişini bekleyin. O gelecek.

"Acaba bizde de olur mu?" diye düşünmüştüm; 1990'da Budapeşte'de herkesin içinde umursamazca öpüşen çifti görünce... Aradan yıllar geçti; açıldık, saçıldık, biraz rahatlamıştık ki; koskoca belediye başkanı "banklarda öpüştüler" diye yaygara kopardı. Zamanla iyice gerilmiştik. 2013 Mayıs'ında zembereği boşalttık. "Evet ulan öpüşürüz de, sevişiriz de" diye ayaklandık. Gezi'de herkesin yaşadıklarını yeniden anlatıp kafa ütölemenin anlamı yok. Devlet "öpüştürmem" diye tokatını patlatıp gazlarını üzerimize bocaladığında fena ayaklandık. Ceberutun karşısında ortalık bayram yerine döndü. 2 Haziran 2013 saat 01.30'da Gümüşsuyu'na çıkan yoldaki ateşli öpücüğü hiç unutmayacağım, ortalığı alev almıştı.

Gökhan Dağıstanlı

yine sensiz...

Bir arada değiliz diye ayırınız sanma. Sensiz geçen günleri, her sabah siliyorum. Bu üstüme yığılan gecelerde, hala seninle sevişiyorken yokluğunun çıgıllıklarını alt komşu değil yalnız ben duyuyorum.

Az önce, kararsız bir gecenin sabah yokuşunda, bütün refakatçi mumları ellerimle söndürüp, yüreğimi yaktım. Simsiyah bulutlar yıkıldı masama. Sonra bütün bu hezeyanların müsebbibi olan sen, alt beynimden cinayet mahaline doğru yürüdün hoyratça, topuklarını canıma batıra batıra... Çoktan pıhtılaştığını düşündüğüm hatıralar üstüme başıma sıçradı. Alışlagelmişin aksine indirgeyici bir hüznün mezatında acının bini bir paraydı... Sadece unutmak için, yerlerdeki gönül kırıklarına basa basa, bilmem kaç kez, kan rengi voltalar attım. Bu yükün, istiap haddini aşmayacağı bir vesait bulabilseydim, bir saniye durmayacaktım ama büyük bir gürültüyle çöktüm sabahın kıyısına. Çünkü senden uzak bir uykuyla, imkansızdı geceyi kandırması. Bu enkaz dumanının altında, yanaklarımın kirli beyaz tuzu da gecenin sabaha kalan mirası...

Bana bu sensizlik atakları bilmem niye gelir, nereye gider... Hasretinin kasırgası, yeniden inşa etmeye çalıştığım ne varsa, bir gecede viran eder. Başka nağmelerle defalarca bastırmaya çalıştığım sesinin, kalbimi bu kaçınıcı çınlatışı... Ya nice yeni ilişki şantiyesinin beton serinliğinde, üşüttüğüm anılarıma ağırların saplanması? Sadist bir meleğin, gözlerimin önüne sunduğu gülüşünün, dudaklarındaki kıvraklığına tabur tabur esir oluşum, bu kaçınıcı? Siyah saçlarına düştüğünde yollarım, karşıma plansız bir ürperiş çıkıvermişti. Kalbime, gelişine vurulmuş bir tokattı bu. **Herkes biraz elçisidir ya Tanrı'nın, sen yeni bir inanış biçimi gibi, bütün dinlerin aksine, sadece benim için inmiştin üstüme...** Eski aşklardan getirdiğim bir tek kelimeyi bile kullanmadan ne büyük şiirler doğurmuştum sana, yeni bir lisanda. Evcil bir sevgi değildi beslediğimiz. Öyle tutkulu, öyle vahşiydi ki yara bere içinde bıraktık birbirimizi. Bu kadar kan kaybına dayanamadık belki de... Koptu benim en derin yarım. Sende kaldığını sonra sonra anladım.

Sahi, biz neden üzerine çay içilmemiş bir yemek gibi yarım kaldık sevgilim? Bizi birbirimizden koparan bir şeyler var muhakkak ama inan hatırlamıyorum. Hafızama derince kazınmış anlarımız var oysa. Seni ilk gördüğüm anda saçlarının dile gelip ruhuma fısıldadıkları mesela... Durup, deliksiz dinlerken, gözlerinin söze girişi... İşte o an, şairlerin sırf o gece için bilemediği en keskin aşk şiirlerinin dize dize yüreğimi delişi... Bir mermi gibi ansızın ellerime saplanan ellerin... Hürhürün şarkısına katılan bir padişahın cesaretiyle, onca bakışın arasında kavuşan dudaklarımız... Bir tenha arayışındaki bakışlarımız... Aklımın hüneriyle soyuşum en mahrem yerlerini... Şifalı bir merhem gibi bedenime nüfus eden çıplaklığın...

Bir arada değiliz diye ayırınız sanma. Sensiz geçen günleri, her sabah siliyorum. Bu üstüme yığılan gecelerde, hala seninle sevişiyorken yokluğunun çıgıllıklarını alt komşu değil yalnız ben duyuyorum.

Gençliğim oksijenle cayır cayır yanarken, ellerini bir daha tutamayacak olmaktan daha korkunç bir şey bilmiyorum.

Sahi, biz ne ara en yabancı dillere çevrilmiş bir şarkı gibi uzaklaştık birbirimizden? Bu mahzun sevdadan geriye nasıl sadece bu acı hasret kalır? **Boynunu benim kadar değerlendiren biri mi oldu yoksa? Bir yılan gibi değiştir derini, benden sonra dokunan olduysa...** Bir başka solukla ısınıp, bir başka kör olasıca öpüşle ısladıysa eğer, İstanbul'un bütün hamamlarında kırkla dudaklarını... Kalıp, benden yarattığına sahip çıkmadın diye kızıyorum sana. Sarılıp

tutmadın diye, bitmesin diyemedin diye kızıyorum. Canımı, yere düşen yüzümün, gözlerine baktığı, ağlamaklı gözümünden yaktın diye; tenimin sıcaklığını, sonradan görmelere sattın diye kızıyorum. Şimdi ben sana ne söylesem? Hangi kelimeyi eğsem, hangi cümleyi büksem? Hangi sitem, nasırlarını aşır sıkıştırır kalbini? Hangi lafım dokunur sana en ince yerinden?

Ne hazin bir duygu bu sevgilim. "Bari sen birazcık mutlu ol" demeye bile dilim varmıyor. Benim yandığım gibi yan, benim içimi kemiren ne varsa senin de kemirsin istiyorum. En büyük aşklara

yazılmış hikayeler gibi yeniğim aslında. Başımı dik tutmaya çalışmam seni aldatmasın. Senden sonra ben, bir daha ayağa kaldıramadım kalbimi; gecesi gündüzüne karışmış bir ayyaş gibi yalpalayarak, bir o kadına, bir bu kadına çarptı. Onlarca suç işledim, hiçbirinin şahidi yok. Yalanım varsa kalkmayayım şuradan, ben senden sonra kimden ayrıldıysam hep senin yasını tuttum. Ayrılık, sadece senden ayrılıyorsa o kadar acıymış, anladım.

Acıyla açtığım kalemimin, gözlerimin nehrindeki deltasıdır bu yazı. Gecenin cinayet saatiydi.

Rakı şişesine ilişmiş dertlerin paket paket sigarayla suç ortaklığında, ciğerim yanıyordu. Gülüşünle yaralıydım, can çekişiyordum. Devrilmiş kadehler gibi dönüyordu başım...

Kimse bilmez...

Yazmakla bitmiyor ki doğurduğun öksüz yalnızlık. Bir gece gülsem, üç gece tepeme biniyor. İki gün dursa lodosun, beş gün fırtınaların kopuyor. İncecik bir sırat köprüsüdeyim, ecelimle yaşamım köşe kapmaca oynuyor. Ya sen gel ya da bacamdan içeri gönder en zehirli dumanı. Sanırım başka türlü olmayacak! Ne kadar daha sensiz...

**Sahi,
biz neden
üzerine çay
içilmemiş bir yemek
gibi yarım kaldık
sevgilim?**

Şevval Sam

kristal'im...

İşte o çocukluğumun karanlık odalarını ısıtmış, hayatıma kazınmış en güçlü izlerden biriydi kristaller ve o zaman tanımlayamadığım pırıltılı müzik ise, yıllar sonra hayatıma kristal bir ses olarak girdi... Müzeyyen olarak...

"Gözlerim kırışmış, ağlamaktan; gülmekten...
Bir aşk makamı içimde... Müzeyyen... Müzeyyen... Müzeyyen..."

Mücevherat merakım yoktur ama parıldayan objelere karşı hep bir zaafım oldu küçüklükten beri. Çocukluğum, eskiden hemen her evde bulunan kristal avizeleri seyretmekle geçti. Saatlerce ışığın dansını izler; renklere ayrılmasına şaşıır, rengarenk ışıltılarda hayallere daldım. Bir de içimde kristallerin pırıltılı bir müziği çalardı ve ne olduğunu tanımlayamazdım. Gerçi tanımlamaya da çalışmazdım; o da, an'ın içinde bir akış, bir olma haliydi zira ve o saflık, o hesapsızlık hali çocukken daha bir mümkündü. İşte o çocukluğumun karanlık odalarını ısıtmış, hayatıma kazınmış en güçlü izlerden biriydi kristaller ve o zaman tanımlayamadığım pırıltılı müzik ise, yıllar sonra hayatıma kristal bir ses olarak girdi... Müzeyyen olarak... Genç kızkık dönemimde yaştlarım, zamanın popüler şarkılarını dinlerlerken, benim Müzeyyen Hanım'ın eski kayıtlarını bulmak için nasıl da kapı kapı dolaştığımı hatırlıyorum. O yıllarda biri bana Müzeyyen Hanım'ın 1954 kayıtlarını verdi ve ben o kaseti öyle bir "içtim" ki, kaset artık çalamaz olduğunda bile içimde her saz, her söz kusursuz bir biçimde çalmaya devam ediyordu. Onunla ruhsal, organik bağım da o dönemde kuruldu. Yıllar sonra Kalan Müzik sayesinde diğer arşiv kayıtlarına da ulaştığımda hazine bulmuş gibiydim. Bir elim "Benzemez kimse sana"da, bir elim "Dil yaresini andırarak yare bulunmaz"da... ya da "Ah'im gibi ah var mı acep ah'lar içinde"de... zenginliğin tadını çıkarıyordum.

Müziğe geç başlamış ve hayalini anca 33 yaşında gerçekleştirebilmiş biri olarak, ilk albümüm "Sek" çıktığında, mutluluktan ve heyecandan ölüyordum. Lakin Klasik Türk Müziği'nin benim için en özel ismi tarafından beğenileceği aklımın ucundan geçmezdi. Bir gün bir radyo programına giderken annem aradı. **Kızı Feraye abla annemi aramış. Müzeyyen Hanım'ın beni dinlemekten çok keyif aldığını, sadece beni dinlediğini ve herkese de albümü hediye ettiğini söylemiş. Bunu duyunca oturduğum yerde başım önce bir döndü.** İlk anda algılayamadım. Bunu hiç beklemiyordum. Bir hayalimin "hayal" haline o kadar alışmışım ki, o hayalin gerçekleşmesiyle hangisinin hayal, hangisinin gerçek olduğu birbirine karıştı birden. Hemen Bodrum'a ziyaretine gittim. Ona bir şarkı söylememi istedi. Değil şarkı söyleyecek, konuşacak kadar bile nefesim yoktu heyecandan. Bir Antakya türküsü olan "Altın tasta gül kuruttum"u söyledim... diyeceğim ama gerçekten de söyleyemedim. Yanında kaldığım süre boyunca sadece ve sadece onu seyrettim; enerjisini izledim. Tanrısal hediyesi, onu yıllarca icra etmiş olması, tecrübeleri, aşkları, acıları, şarkı söyleyerek kendini şifalandırışı... hep yüzünde kendime hikayeler aradım, nasıl izler bırakmıştı gözlerine yıllar ve o yıllardan, hayalimde yaşadığım kimlerle buluşmuştum aynı zihinde, aynı hatıralar çekmecesinde? Gözlerim, kalbim, ruhum, kulaklarım sonuna kadar açık,

baktım, dinledim, izledim. O zamanlar sağlığı, dimağı iyiydi. Bana bir hikaye anlattı: "Senden de ufaktım, Sadi İşılay beni Deniz kızı Eftalya'ya götürdü ve:

- Bak kızım, bu kadın Türk Müziği'nde çok önemli bir sanatçıdır. Elini öp, el al. Elini öptüm, elini aldım. O gün Eftalya Hanım hasta yatağında yatıyordu. Hayata bak... (dedi ve bir an daldı. Sanki kısa bir an'a tüm hayatının sorgusunu sığdırır gibi görece bir zaman algısı geçti gözlerimden) ...aradan 70 yıl geçmiş, bugün ben hasta yatağımda yatıyorken, sen benim elimi öpmeye geldin. Yolundan ayrılma çocuğum, çok güzel söylüyorsun. Benim gibi" dedi. "Benim gibi"nin altında asla "en ben" gibi kibirli bir yıldız edası değil, tam tersi müthiş bir bilgelik ve sevecenlik vardı. "Bu hayat beni bir hediyeyle ağırladı, aynı hediyeyle sana da vermiş, tadını çıkar ve kıymetini bil, yolundan ayrılma" anlamına geliyordu "benim gibi". Çünkü bu yolun hakkını en çok da o vermişti...

O gün, Radi Dikici'nin kaleme aldığı biyografi kitabını imzaladı bana. Onu da bir dikişte bitirdim. Tıpkı onun rakıyı tek yudumda devirmesi gibi. Yaşadığı döneme göre ne kadar güçlü, ne devrimci bir karaktermiş. Çok hoşuma gitmişti; kitabında: "Aah ah! Koca parası yemek nasip olmadı" diyor. Yüzündeki ifadeyi tahmin edebiliyorum. O müstehzi gülüş, elmayı tek eliyle ikiye bölen gücünde tezahür etmiş ve adeta: **"Bana müzik yeter; kimseye ihtiyacım yok bu hayatta çok şükür"** demesinin bilekçesi gibiymiş.

Ah Müzeyyen! Ne çekmişim meğer yokluğunda, ne dolaşmışım kapı kapı sana ulaşmak için; ne aramışım çocukluğumun kristallerinin pırıltısını. Ah! Müzeyyen'im, kristalim..! Her dinlediğimde ışığı gökkuşağına çeviren billur ses. Yaşadığın döneme şahitlik ettiğim için ne kadar şanslıymışım. Hele ki senin -annemin değişikle- iltifatına mazhar olmak benim için ne büyük bir onur.

Ah canım benim..! Emin ol, ne yaparsam

yapayım, yolundan ayrılmadan, bana verilmiş hediyeyle unutmadan, -evet, kesinlikle senin gibi!!!- ve bilekten değil ama yürekten... verdiğim sözü tutacağım. Sen de aşk makamında çalacaksın içimde hep... ama bileceğim ki, hiçbir zaman, hem yerin dolmayacak hem de asla hiç benzeyemeyecek kimse sana... Ama sen bir yerlerde çaldıkça kristaller parıldayacak.

Ata Demirer

duyuyor musun bak ne çalıyoo...

Üniversite yılları fena aşığım bir kız Yangın yeri yani o derece. İşin kötüsü şarkılarımız olmaya başladı. Soğuk şubat günü ayrıldık.

"Duyuyor musun bak ne çalıyoo..." Galiba hayatım, hep bu cümlemin etrafında döndü... Veya bu soru cümlesi dönüp dolaşıp benim hayatıma oturdu kaldı. İlk duyduğum yılları hatırlıyorum. 10 yaşlarındayım. Bursa Altıntaş'ta bir yazlığımız var o vakit, minik bir bahçeli ev, annemle babamın üstüne titredikleri erik ağacı... Sarı yaz bastırınca kalbim gümbürder, kapağı Altıntaş'a atacağımız anın heyecanı boğazımı kuruturdu. Malum deniz var, kuş var. Sabah denizde saatlerce vakit geçirir, inşaat demiriyle dil balıkları yakalardım. Öğleden sonra da sıra sapan ve kuş ikilisinde... Akşam olunca işte bu cümlemin sırası gelirdi, **"Orhancım duyuyor musun bak ne çalıyoo..."** Masalar kurulmuş yazlık evlerde... 80'li yıllar... Kışın kışlık dibine kadar. Bir bahçeden köfte bir bahçeden balık kızartması kokularına anason karışmış, 10 yaşında bunlar ne yapıyor diye bakıyorum. Bahçeden bahçeye kadehler kaldırılıyor bu cümleyle... "Orhan abi bak ne çalıyoo..." Kadehler kalkar selamlar çakılır. Harika bir şeyler dönüyor ama tam uyanamıyorum. **Adamlar arazi güzeli! Bahçelere aşk basıyorlar, sefa basıyorlar.**

Sonra rahmetli anneannem seslendi anneme bir gün: "Ayyy Ayten açsana şu radyoyu kızım bak ne çalıyo duyuyor musun..." Muazzez Abacı mikrofonda **"Kırpıklarının gölgesi güllerle bezendir"** diyor, anneannem, annem birer sigara patlatıyorlar hemen. Gözlerinde bir efkar parlaması mıydı gördüğüm bilmem...

Yıllar geçiyor; fark ettiğim tek şey sade bende değil bu cümle, herkesin hayatına oturmuş yatıya kalmış. Ne zaman şarkı söylesem birilerinin cümlesi oluyorum. "Aysel ba! Ata ne söylüyo duyuyor musun... Telefona söyle söyle yaa... Bağır bağır." Aysel ne durumda kim bilir? Askerdekini mi özledi? Ne geldi aklına? Üniversite yılları fena aşığım bir kıza... Yangın yeri yani o derece. İşin

kötüsü şarkılarımız olmaya... Soğuk bir şubat günü ayrıldık **tam gaz, elim yüzüm yare acıdan, neyse...** Kış geçti geldi karşılaştık, sohbet etme çalışıyor dil ama içerisi 170'ler Bir ara kalbim işi bırakacaktı derece... Baktım sarılınca ağ başladı, kızı telkin etmek için söyleyeyim dedim "hebele sis pişss" falan sesler çıktı... Tükürük bezi çoktan işi biralı Neyse zar zor "Ne oldu?" dedim unutmam parmağını çay bardağına küçük radyosuna doğru uzatı "Duyuyor musun ne çalıyo" "Müzeyyen Senar" diye boğaz çıktı içimden gerisi yangın... Ben şimdi Burgazada'da Barış oturuyorum, az fava az da tıpkı söyledim. Beş gemisine kadim hayattan koparmaya çalışıyor ne çıkarsa, az önce Rıza bir albüm koydu. Duyuyor musun ne çalıyo Müzeyyen abla? "Güzel bir göz beni attı bu derin sevdaya..." Rıza'nın selamı var "ruhuna değsin" dedi.

Ata Demirer

duyuyor musun bak ne çalıyoo...

**Üniversite yılları fena aşığım bir kıza...
Yangın yeri yani o derece. İşin kötüsü
şarkılarımız olmaya başladı. Soğuk bir
şubat günü ayrıldık.**

"Duyuyor musun bak ne çalıyo..."
Galiba hayatım, hep bu cümlemin
etrafında döndü... Veya bu soru
cümlesi dönüp dolaşıp benim
hayatıma oturdu kaldı.
İlk duyduğum yılları hatırlıyorum.
10 yaşlarındayım. Bursa Altıntaş'ta
bir yazlığımız var o vakit, minik
bir bahçeli ev, annemle babamın
üstüne titrediği erik ağacı... Sarı yaz
bastırınca kalbim gümbürder, kapağı
Altıntaş'a atacağımız anın heyecanı
boğazımı kuruturdu. Malum deniz
var, kuş var. Sabah denizde saatlerce
vakit geçirir, inşaat demiriyle dil
balıkları yakalardım. Öğleden sonra
da sıra sapan ve kuş ikilisinde...
Akşam olunca işte bu cümlemin sırası
gelirdi, "Orhancım duyuyor musun
bak ne çalıyoo..." Masalar kurulmuş
yazlık evlerde... 80li yıllar... Komşuluk
dibine kadar. Bir bahçeden köfte bir
bahçeden balık kızartması kokularına
anason karışmış, 10 yaşında
bunlar ne yapıyor diye bakıyorum.
Bahçeden bahçeye kadehler
kaldırılıyor bu cümleyle... "Orhan abi
bak ne çalıyoo..."
Kadehler kalkar selamlar çakılır.
Harika bir şeyler dönüyor ama
tam uyanamıyorum. **Adam! ar
arazi güzel! Bahçelere aşk
basıyorlar, sefa basıyorlar.**
Sonra rahmetli anneannem seslendi
anneme bir gün: "Ayyy Ayten
açsana şu radyoyu kızım bak ne
çalıyo duyuyor musun..." Muazzez
Abacı mikrofonda **"Kırpkıllarının
gölgesi güllerle bezenmiş"** diyor,
anneannem, annem birer sigara
patlatıyorlar hemen. Gözlerinde
bir efkar parlaması mıydı gördüğüm
bilmem...
Yıllar geçiyor; fark ettiğim tek şey
sade bende değil bu cümle, herkesin
hayatına oturmuş yatıya kalmış.
Ne zaman şarkı söylesem birilerinin
cümlesi oluyor. "Aysel bak! Ata ne
söylüyo duyuyor musun... Telefona
söyle söyle yaa... Bağır bağır." Aysel ne
durumda kim bilir? Askerde mi
özledi? Ne geldi aklına?
Üniversite yılları fena aşığım bir
kıza... Yangın yeri yani o derece. İşin

kötüsü şarkılarımız olmaya başladı.
Soğuk bir şubat günü ayrıldık. **Acı
tam gaz, elim yüzüm yamuldu
acıdan, neyse...** Kış geçti bahar
geldi karşılaştık, sohbet etmeye
çalışıyor dil ama içerisi 170le gidiyor.
Bir ara kalbim işi bırakacaktı o
derece... Baktım sarılınca ağlamaya
başladı, kızı telkin etmek için bir şey
söyleyeyim dedim "hebele hübele
sis pişss" falan sesler çıktı ağızdan.
Tükürük bezi çoktan işi bırakmış.
Neyse zar zor "Ne oldu?" dedim. Hiç
unutmam parmağını çay bahçesinin
küçük radyosuna doğru uzattı:
"Duyuyor musun ne çalıyo" dedi.
"Müzeyyen Senar" diye boğuk bir ses
çıktı içimden gerisi yangın...
Ben şimdi Burgazada'da Barba'da
oturuyorum, az fava az da hamsi
söyledim. Beş gemisine kadar
hayattan koparmaya çalışıyorum
ne çıkarsa, az
önce Rıza bir
albüm koydu.
Duyuyor
musun
ne çalıyo
Müzeyyen
abla? "Güzel
bir göz beni
attı bu derin
sevdaya..."
Rıza'nın
selamı var
"ruhuna
değsin"
dedi.

Müjdat Gezen

müzeyyen ablam...

**Fatih'teki evimizin önünde bir korna sesi
duydum. Dışarıdan üstü açık spor bir araba
içinde bir şoför ve arka koltukta Müzeyyen
Senar...**

Bebek Camii'nden O'nu son
yolculuğuna uğurlarken, gözlerimin
önünden bir sinema şeridi gibi
geçti yetmiş yıllık yolculuğumuz...
"Müzeyyen Senar Işıl'dan şarkılar
dinlediniz... Kendisine sazlarıyla
refakat edenler: Hakkı Derman,
Şerif İçli, Şükrü Tunar ve Necdet
Gezen'di." Bindokuzyüzkırklarda
evimizin oturma odasındaki RCA
marka radyo hep açık olurdu.
Çünkü Müzeyyen Senar şarkılar
söylerdi canlı yayında. Annem
genellikle mutfakta yemek
yaparken eşlik ederdi o'na. "Yine
o menekşe gözler aralı" ya da
"Düş ben gibi bir aşka, sadakat
ne imiş gör."

Ellili yılların başları... Bir gün Fatih'teki evimizin
önünde bir korna sesi duydum. Dışarıdan
üstü açık spor bir araba (Amerikan arabası)
içinde bir şoför ve arka koltukta Müzeyyen
Senar: "Necdeet, aşağıya gel, Florya'ya benim
eve gidiyoruz." diye sesleniyordu. Babamla
Müzeyyen abla çok iyi arkadaşta. Yıllar sonra
Tarabya Villa Zarif Yazlık Gazinosu'nda assolist
Müzeyyen Senar komedyen Müjdat Gezen.

Beni odasına çağırdı. Tuvaletini
sıyırdı. Kalçasını
göstererek:
"Şu çukur yeri
görüyor musun?
İşte onu baban
yaptı" dedi ve
başladı anlatmaya:
"Sahneye çıkacağım
ateşten yanıyorum.
Doktora telefon ettik.
İğne yazdırdı. Nöbetçi
bir eczaneden ilacı
aldırdık. İğne yapacak
kimse yok. Baban: 'Ben
yaparım Müzeyyen'
dedi. İğneyi yaptı.
'Daha önce yapmış
mıydın?' diye sordum.
'İlk defa yapıyorum.'
dedi. Ateşi biraz düşürüp
çıktık sahneye. Ama o
iğne yeri düzelmedi böyle
çukur kaldı."
Feraye ve Ömer'le sık sık
telefonlaşırdık. Bodrum'a
gittiğimde eve uğradım.
O artık tekerlekli
sandalyeyle salona
gelebiliyordu. Seksenli
yıllarda pembe bir tekne

almıştı ve onda yaşıyordu. Benim Florya'da
yazlığım vardı. Tekneyle gelir, haber gönderir,
ben de botla teknesine giderdim. Eski
günleri yad ederdik. Dayımın gazinosu
olan Turkuaz ve Novotni'de assolist olarak
çalışırdı Müzeyyen abla. Babam ona saziyla
eşlik ederdi. Aynı kadroda Hamiyet Yüceses,
Perihan Altındağ, Zehra Bilir de olurdu. Üç-
dört assolist aynı kadroda...
"Çilingir Sofrası" adıyla iki long play yaptık.
Ben onunla hem sohbet ettim, hem darbuka
çaldım, hem şarkılara eşlik ettim. O plaklar
satış rekorları kırmıştı.
Müzeyyen Senar, Türk Sanat Müziği'nde
bir ekindir. Zeki Müren, Bülent Ersoy gibi
sanatçılar ondan esinlenmişlerdir. Üslubu,
özellikle gazino kültüründe inanılmaz
güzeldi. İlk yıllarında İstanbul Radyosu'nda
emissionlarındaki sesiyle anlatılamaz...
Sevgili dinleyiciler... Müzeyyen
Senar'dan şarkılar dinlediniz... O sesi hiç
unutamayacaksınız...

çizi yeme adabı

Daha yemeğe çok varsa, Çizi açlığını bastırmak için en pratik alternatiftir.

Bir yerde yemek yoksa, Çizi vardır. Çizi varsa açlık yoktur. Tembellikle açlık arasındaki ince çizgidir Çizi.

Çizi teker teker, işaret parmağı ile başparmak arasında hafifçe tutularak ağıza kısım kısım sokulmak suretiyle yenir. 3-4 tane Çizi birden yenirse çok çabuk bittiği hissine kapılıp, üzülebilirsiniz. Yavaş ve tadını çıkararak yemeniz gerekmektedir. 1 Çizi'nin ortalama 3 ısırık darbesiyle bitirilmesi önerilir.

Çizi, çok farklı şekillerde sunulabilir. Bir tabağa, kenarları birbirine değecek şekilde yatık domino taşları gibi sıralanacak Çizi'ler, oldukça hoş bir görüntü ortaya çıkarır. Aynı zamanda bir kaseye de boca edilebilir.

Çizi yemek için illa bir kase ya da tabak zaruri değildir. Çizi paketini kulakçıklarından yırtarak, yırtılan kenarı ambalaj boyunca aşağıya doğru çekerseniz, paketi ortadan açılmış sıra sıra Çizi'ler, ambalajının üstünde sizin yemenizi bekliyor olacaktır.

Çizi, sosyal bir krakerdir. Yanınızdaki eşiniz, arkadaşınız, kardeşiniz ile paylaşırsanız tadı artacak, maç izlerken yerseniz takımınıza uğur getirecektir. Film izlerken de gönül rahatlığıyla Çizi yiyebilirsiniz. Film keyfiniz ikiye katlanacaktır.

Her ne kadar sosyal bir kraker olsa da Çizi, tek başına yemek için de son derece keyifli bir krakerdir. Müzik dinlerken, kitap okurken, ders çalışırken Çizi sizi yalnız bırakmaz. Ama yalnızlığınıza da ilişmez, sizi kendi halinizde bırakır. Neyle meşgul olmak istiyorsanız onunla meşgul olursunuz.

İş yerinde Çizi yemek için en uygun yer masanızdır. Bir yandan çalışırken bir yandan Çizi keyfi yapabilirsiniz. Hatta yanına bir de yeni demlenmiş çay söylerseniz Pazartesi sendromunun dahi üstesinden kolayca gelebilirsiniz.

Çizi, her yaştan insan gibi çocukların da çok sevdiği bir krakerdir. Dolayısıyla Çizi paketinize acıklı acıklı bakan çocukları kırmayınız. Çizi'nizin ucundan bir parça kırıp onlarla paylaşınız. Çizi'niz biterse üzülmeğiniz, mutlaka size çok yakın Çizi satan bir yer vardır. Yenisini alırsınız.

• Çizi, her ortama uyum sağlayacak bir krakerdir. Öğrenci evinde de yenir, altın gününde de, maç izlerken de, önemli bir toplantıda sırasında da... Üstelik Çizi yemenin yaşı da yoktur. Çizi, insanın kendine yakışanı yemesidir. Herkese, her şeyle, her durumda yakışır.

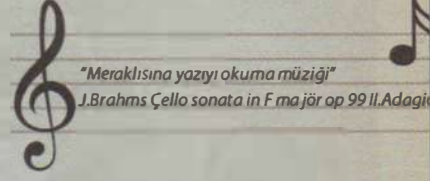

Başar Başaran

sana gelen yollarda...

**Özetisin sen bu kâinatın derken bana, yalan mı söyledin.
Bir gezegen düştü içimden diyorum, duyuyor musun?**

Bir müddet ki bazı perde havalanır görürüm yüzünü. Öncenin sonundan, sonranın başından, sinsi bir sancı gibi dinmeyen muallaktan bahsediyorum. Seni orada kaybettim. Yekpare bir ayrılığın içinde hapsoldum. Korkumda değil arzumda saklısın biliyorum. Balkondan çağırınca hayalin tutup kanadından yükseliyorum. Şehir büyüyor ben küçülüyorum. Kendime ağyar, şu alaca gökyüzünü titreyen bacaklarımla geçerken aşağıya bir damla gözyaşı bırakıyorum. Parmak uçlarım gökdelenler. Zemheri kıyısında böyle yaşlandım. Bir sabah uyan da pencereindeki izimden bul beni. Beyaz bulanık bir mazi gibi kuruyorum. Ben şimdi bir düşün benim için uyanırken görüyorum. Tuşlarımın sesini duyuyor musun, içimdeki cinneti. Kabaran ırmaklar gibi köpürüyor yokluğun. **Nerede terk ettin beni bir bulabilsem. Sabah cüzdanımı aramaya koşar gibi meyhaneye gelsem. Yoksun biliyorum.** Kendini küstürmeye gör, gayri gönlünü alamazsın. Dolmuş penceresinden bakıyorum şehir sırtını dönüyor. Bu saatlere varabildik nasılsa akşam oluyor, sinemalar boşalıyor, topyekün bir kâinat ağlayarak boşalıyor. Yorgunuz ikimiz de yalnızlıktan. Bu mehtap şarkısını çoktan kaybetmiş. Bir kelimeye kaldı işimiz. Bulsam söylesem ölmeye razıyım. Yeter ki kımıldamasın artık denizlerim. Olmuyor, kendini yitirmişlerin içini dünya kaplıyor. Cemil Bey demedi mi, her büyük adam devrinin üvey çocuğudur. Duymamış gibi dizlerinde uyudum dünyanın. Bölük pörçük bir yelkeni her karanlığı ada sanıp bastım. Bu rotayı kim çizdi, seyir defterimin içinden çıkamazsın. Al şu yelken direğinin yanından beni götür. Kulaklarımı tıkasın bu sevişmeler başka çarem yok. Yoksa kırılma çığlıklarında aklımı kaybedeceğim. Kılıç avında donacağım, süngerde bayılacağım, fırtınada batacağım. Bir izdir aradığım yaklaştıkça unutacağım... Atma onları biriktiriyorum şişeleri.

Ah bilsem ki kurtulacağım seni aramaktan istifa etmiş bir peygamber gibi dönüp arkamı giderdim. Ardımda şaşkın bir Tanrı bırakıp bütün sırlarımı dökerdim. Yunus olurdu esir pazarlarında satılırdım. Yalan söyledim, cinayet işlerdim, herkese benzer hiç kimseye dönerdim. Ne olurdu bir sustursaydım aklımı. Ah dipsiz kuyularımdan çıkan boş tas, ah kırılmış aynalarımdan saçılmış yüzler, yarım yamalak fikirlerim. Bir bulut gibi dağılıyorum kendi liflerime. İçimden gökler geçiyor. Salkım saçak yerlere saçılıyorum. **Hâlbuki benden geriye sönmüş bir volkan kalacak zannederdim. Dinamitler patlıyor içimde, trenler geçiyor beri tarafa. Delik değişim.** Gecekondular yüklenmiş sırtlarıma, fabrika bacaları böğrümüne saplanmış. Oysa sen tırmandığında

ben kendimi dağ sanmıştım. Artık benden başkasını terletmiyor yokuşlarım. Dilimde anlam, dizimde derman kalmadı. Lisanlarımdan eksildim dünyanın, ölmüş bir din gibi yalnızım. Kendi mabedimi bekliyorum. Bir kulak kesilsen duyarsın sesimi. Kalbimin yumuşadığı yeri arıyorum. Ben orada gizlenmişim biliyorum. Bir çiğın peşinden bir sabah geleceksin, aydınlık bir köprüde beni bulacaksın. Koyup bir kitabın arasında kurutacaksın. Kalbim ellerinde çalışacak. Sorularımın cevabını vereceksin. Çıkamaz sokakta bir yoksul ikindi, salânın hüznü nedendir, nasıl mısra duyar bir insan gece vakti, harıl harıl içindeyken bir kadının niye tutar ıssızlığı. Bir adada bir mum titriyor, denize arkam dönük gözlerim titriyor, uğrunda ölecek ne varsa öldürerek yaşamaya mı hayat diyecektik. Böylesine neden kısa düştüğümü söyleyeceksin. **Doğrulacağım karşında. Üstümü başımı silkeleyeceğim. Yakana yapışacağım, benden neden gittiğini bana söyleyeceksin.**

O zaman dağılacak bu bela sis. Vapurların ardını göreceğim. Kendimi kendimden doğuracağım. Sana bir daldan çiçek yontacağım. Elimi değdiğim taş heykel olacak, söylediğim

şiir destan, çaldığım saza ağıt olacak. İlham perisini kapatacağım bir odaya, Zeus gibi dokuz gün dokuz gece sevişeceğim. Kulağına kazınacağım ben bu devrin, yüzüne çarpılacağım, benden aldıklarının hesabını bir bir soracağım.

Ben bu duygulara böyle aşına olmasam, yaşamış gibi duymasam hayatı, hatırlamasam bütün kaybettiklerimi beni kandırabilirdin. Bir alkışın selamını verir, parasızlığa dertlenir, bir düğünde dans ederdim. **Yaşamaktan daha önemli bir işim olduğunu sen söyledin bana. Şimdi arkamı dönüp gidemezsin.**

Biliyorum, kimseye anlatmıyorum ben bunları kendimden fazla. Ama insan söylediğinde değil duyulduğunda tamamlanıyor. Demek yine sana

muhtacım. İçimde bitmeyen daüssılanın sebebini öğrendin işte. Bunca gaddar olmazsın. Bir beşiğin yanından, koğuşun kapısından, imtihan salonundan, her nereden çıkıp gittiyse içimden geri döneceksin. Bana bunu borçlusun.

Özetisin sen bu kâinatın derken bana, yalan mı söyledin. Bir gezegen düştü içimden diyorum, duyuyor musun, boşlukta bir asimetri kaldı. Eksilmiş samanyolunun hüznünden söz ediyorum. Bunu ikimizden başka kim anlayabilir. Dizlerimin yarasından, parmaklarımdan nasırdan, gözlüğümün çizdiğinden sen mesulsün. Bırakma beni bir başıma. Nasıl kendi erkeğini kendi doğurursa Kybele misli bir tanrıça madem bakamayacaktın sen beni niye doğurdun...

**Oysa sen
tırmandığında
ben kendimi dağ
sanmıştım. Artık
benden başkasını
terletmiyor
yokuşlarım.**

BANA ŞEKTİRDİĞİN KAHIRLARI,
KÜFÜR GİBİ YAŞATTIĞIN GÜNLERİ
SİNEYE ŞEKTİM SANMA

ŞEKMİYORUM...

HATTA
YIKARIM ULAN!
KOPARIRIM!

BITTİN LAN
SEN HUR
BEBESİ...

LAN YÜRÜ GİT
KIZ BAŞINA...
BÖCEK.

ATOOM

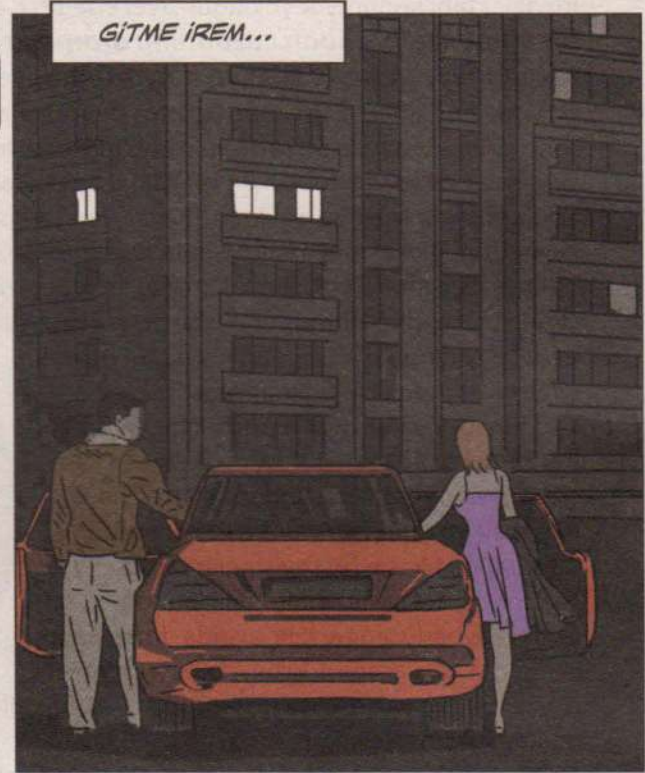
ATOM DUR
ABİCİM...
OLCAK ŞEY
Mİ? HERİF
AZMAN

SEVİYORUM
ULAN!

MİLLİ OLDUN
MU DA KARŞIMA
ŞIKIYON CÜCÜK?

GİTME İREM...

GİDERKEN SON Bİ KERE BAKTI MI
ACABA YUKARI...BİTTİM BEN İREM...

And it looks like I'm never
gonna fall in love again
Fall in love, I'm never
gonna fall in love

ABİCİM KOCA
ADAMSIN
AĞLANIR MI
YAAA...

AĞLASIN İYİ
GELİR...

AŞK DEDIĞİN KAFADA
BAŞLAYAN ORADA
BİTEN Bİ ŞEY...
KAFADAN GİTMEDİ Mİ
GİTMİYOR...

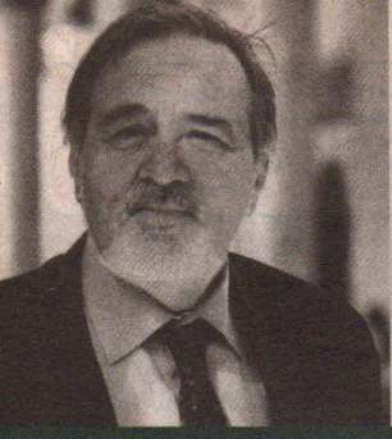
KAFADİYE
Bİ DERGI VAR.
NİHAA... NİHAA

HAYAT DEVAM EDİYOR.

ah ah ah ah a far
l'amore comincia tu
se lui ti porta su un letto
vuoto il vuoto daglielo
indietro a lui.

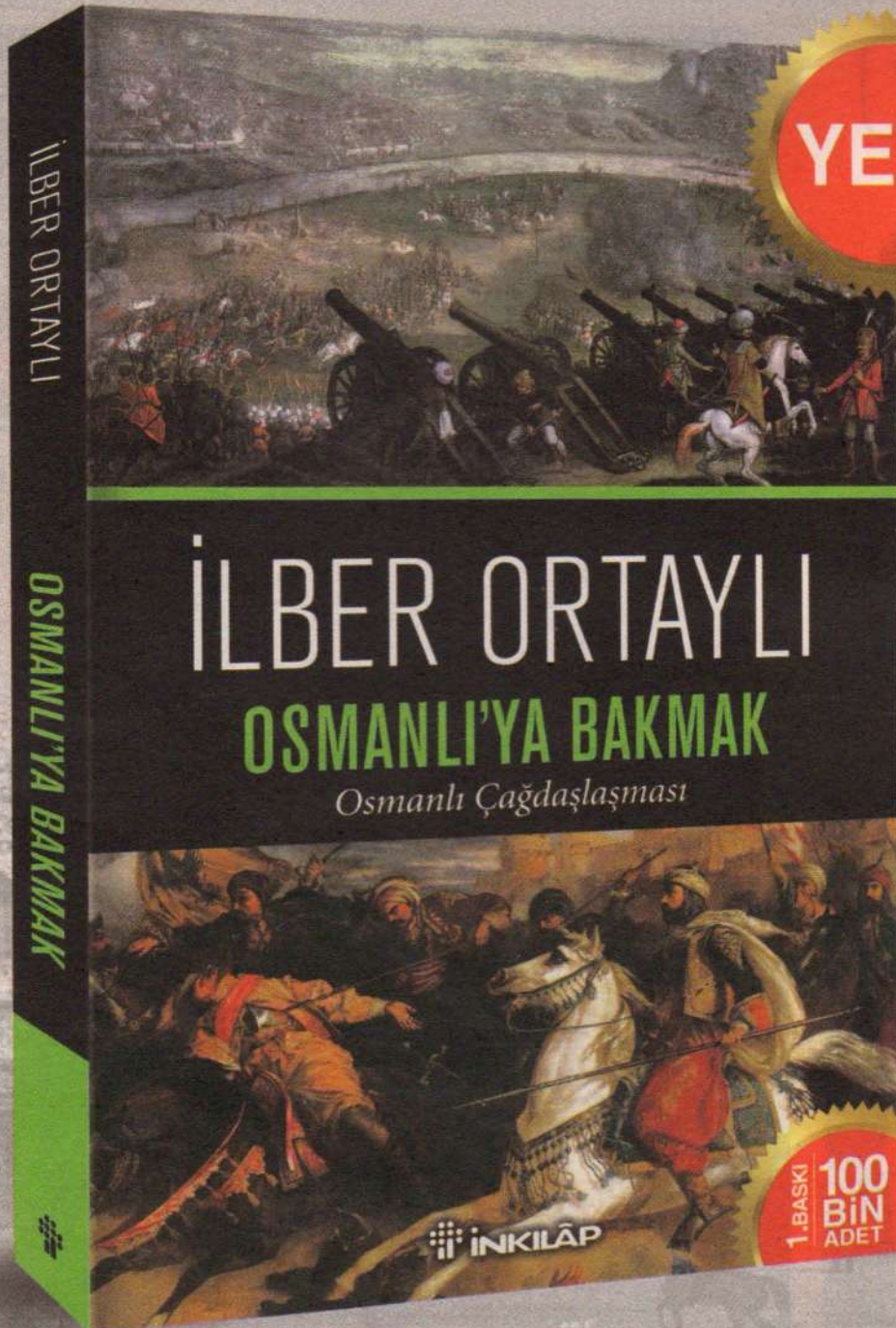

İLBER ORTAYLI

OSMANLI'YA BAKMAK

*Mohaç'tan Kırım Savaşı'na... Cem Sultan'dan Kösem Sultan'a...
II. Abdülhamid, Ortadoğu, Balkanlar ve daha fazlası...*

İNKILÂP

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Maltepe Carrefour • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros
İSTANBUL / Cağaloğlu Sirkeci • İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantev.org>
www.inkilap.com

Kaan Koç

zamanınız var mı?

Dali'nin eriyen saatleriyle Einstein'ın bağlantısını anladığımda vazgeçtim kol saati takmaktan; çünkü durmadan değişen zamanın hızı, hayat kelimesinin istediği güveni vermiyordu bana.

İkizler Paradoksu'nu bilir misiniz? Gökyüzüne bakıp bakıp onu düşünürüm bazen. İkizlerden biri dağın tepesinde diğeri deniz seviyesinde yaşadığında bir zaman sonra dağ başındakinin diğerine göre daha çok yaşlandığı gözlemlenir. Kısacası yerkabuğundan ne kadar uzaklaşırsanız o kadar hızlı yaşlanırsınız. Yani mutlak bir zaman yoktur; herkesin, bulunduğu mekana ve hareket edişine göre değişen kişisel bir zaman ölçüsü var. Bunu ilk öğrendiğimde sevinmiştim; çünkü deniz kenarını severim ve sahilde durmadan yürürüm. Yürürüm, çünkü ışık hızına ne kadar yaklaşırsanız zamana o kadar az maruz kalırsınız. Eh, saniyede 300.000 kilometre ya da 3 santim. Adımlarım ne kadar hızlısına izin verirse. Böylelikle, geçmiş ve gelecek, hatıralar ve hedefler, çocukluk ve ölüm kalmıyor bende.

Gökyüzüne bakınca neden insanın aklına geniş zamanlar gelir? "Gökyüzü gibi bir şey bu çocukluk/ Hiçbir yere gitmiyor" diyen Edip Cansever de sıyrılamamış bundan, "Mavilik! Mavilik! Kurtuluş yok senden" diyen Mallarmé da. Göğe bakınca her şey çok uzakta, belki bu yüzden. Dün uzakta, yarın uzakta. Sonsuz zaman tüccarı, saatlerin kovası sanki gökyüzü. Zaman, kaçış yok ondan. Fakat bir yerden sonra çareyi buldum ben. Zaman yoktur. Çünkü evet bence de "akan zaman değil, mesafelerdir" ve Tennessee Williams da hemfikir bizimle; "zaman, iki nokta arasındaki en uzun mesafedir." İkizler Paradoksu'nu bilir misiniz? O da bunu söylüyor. Bilim adamları çok daha ciddi suratlı sadece, tek fark bu işte. Fakat yine de ısrarla zamandan bahsetmeleri kanıma dokunuyor; bilimin yanıt veremediği denklemin en kısa ifadesidir zaman. Ondan bahsederken elimizdeki kanlı canlı ya da bir zamanlar öyle olan diyelim, tek referans geçmiştir. Okuyup zihnimizde değiştirdiğimiz, ama bunu bir türlü düşünmek istemediğimiz kitaplardır geçmiş. Ama hatıralardan bahsettiğimizde asla geçmişten bahsediyor olmayız. İyi kötü eski günleri özlerken yaptığımız, aradığımız geleceği tarif etmenin en kırılgan, belki de en korkak yoludur. Dali'nin eriyen saatleriyle Einstein'ın bağlantısını anladığımda vazgeçtim kol saati takmaktan; çünkü durmadan değişen zamanın hızı, hayat kelimesinin istediği güveni vermiyordu bana. Saatimin kordonu, eriyerek kemiklerime yapışıyor, nefesimi kesiyordu. **Kimi sevmeye başlasam suratındaki deriler dökülmeye başlıyordu. Zaman yoktur dedim ve çocukluk fotoğrafımı yazı masama koydum.** Zamana, yani Yunan mitolojisindeki Kronos'a ya da Roma mitolojisindeki Satürn'e karşı. Kendi yerine geçecekler diye korkup çocuklarını yemişti çünkü o, öyle anlatılırdı tarihte. Goya bunu çizerken, Satürn'ün elinde tuttuğu çocuğundan yani bizden akan kanlarla birlikte o acımasız "Zaman"ın gözlerine patlamaya hazır bir dehşet yerleştirmişti.

Ona bakıyorum şimdi. Goya'nın Zaman babası, izleyiciye değil de karşıda bir yere dikmiş korkunç gözlerini; sanki orada birileri var, sanki birileri üzerine çullanacak. Aynı ürkmüş gözlerle gökyüzüne bakıp Satürn'ü görmeye çalışıyorum bazen de; "o yıllar bir ressam tanırdım / gök çizemezdi" diyen şair İlhami Çiçek geliyor aklıma, vazgeçiyorum. Gökyüzünü çizemiyorum. Her şey çok uzakta.

Geçmişinize mi geleceğinize mi yolculuk etmek isterdiniz diye soruyorum insanlara, doğru yanıtı bulamıyorlar. XVI. Louis olsaydınız inanın bana geçmişe gitmek isterdiniz.

Çok yakın geçmişe. 14 Temmuz 1789 akşamı, günlüğüne şöyle yazmıştı çünkü "çok sıradan bir gün, yazılmaya değer hiçbir şey olmadı." Hemen ardından kayda değer bir şey oldu o akşam; Fransız Devrimi. Birkaç saat sonra başını giyotine kaptıran XVI. Louis, mitolojide anlatılan ve Goya'nın çizdiği Satürn'ün kan revan çocuklarından biriydi. Devrimse zaman. "Devrim kendi evlatlarını yedi" cümlesi gözkapaklarıma oturuyor böylece, oradan ayaklarını aheste aheste sallandıran bir çocuğa dönüşüp zihnimi bulandırıyor. Her şey yerli yerine oturuyor, sabitlenip kalıyor çevremde. Eşyalara bakıyorum, yaşlanmıyorlar biz incitmedikçe. Çocuklar da öyle. Sular da, gökyüzü de.

"Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında."

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın dizelerine uzun süre katıldım ben de. Sonra bir tersliği fark ettim; zaman, yekpareydi ama parçalanmamış bir akış değildi. Paramparça kırıntıların, birbiriyle hiç uyumlu olmayan anların rengarenk ırmağıydı. Her koku başka bir yeri, her yer başka bir tadı, her tat başka bir zamanı çağırıyordu. Ve o suların üstüne vuran gökyüzü, gökyüzü mü denizlerden, denizler mi gökyüzünden alır maviyi sorusundaki gökyüzü, o gökyüzü, başımı döndürüyordu. Çünkü yoktu orada dünün gerçekliğine dair hiçbir belirti, bir çocukluk hayaletinden başka. Çoktan ölmüş yıldızların onca yoldan yeni yeni ulaşan ışıklarından başka bir müjde yoktu bana. Zaman yoktu. Deniz kenarında durdum, sokak lambasının önünde uçuşan hayatıma baktım. Anlatılan gezegenler çok uzaktaydı, göremedim onları. Düşündüm, çocuklarını yiyen zamanın, Kronos'un yani Satürn'ün elinden tek bir çocuğu kurtulmuştu anneleri sayesinde; Jüpiter yani Zeus. Bir zaman sonra da tutmuştu kehanet; babasının yerine geçmişti Zeus. Ölen babamızı zaman, toprağın altında artık ve hiç yaşlanmayan. Zaman, o biricik yanlış icadımız.

Dilek Sever

para-normal aktivite

Ben beş parasız bir yazarım. Beş parasız bütün gün yazarım. Yazamıyorsam da muhakkak okurum.

İşte bu avarelikle kendimi Tanpınar'ın Huzur'una bıraktığım bir gün kapı çaldı. Gelenim gidenim pek yoktur. Biri geldiyse muhakkak alacaktır. Tatlı sözlerle borç geçiştirmeyi iyi bildiğim için onları asla geri çevirmem. Kitabın arasına başka bir kitap koyarak kaldığım sayfayı işaretleyip kapıyı açtım. Ama bu kez karşımda alacaklıların bölümü sonu canavarı postacı duruyordu ve ihtarnameye göre ev sahibem artık pes etmişti. Kadıncağızın hakkını yemeyim; önce lafa bakarım laf mı diye, sonra söyleyene bakarım züğürt mü diye, ekolünden geldiği hâlde, beni yine iyi idare etmişti. **Övünmek gibi olmasın, millet kışıklıkları çıkartırken ben yazın kirasını ödüyör olurum.** Yaza girerken de kışı bitirebilirim ne âlâ!

Yumurta kapıya dayanmıştı. Borç alacak kimsem kalmamıştı. Gerçek bir çözüme ihtiyacım vardı ve o an kafamda bir ışık yandı! İlk iş mahallemin kırtasiyesine gittim. Veresiye olmak üzere elliye yetmiş ölçülerde bir mukavva ve ispirotlu kalem aldım. İstiklal'e ulaşabilmek için gereken üç vesaitin parasını da kendilerinden rica ederek deftere yazdırdım. Galatasaray Meydanı'na vardığımda akşam olmuştu. Sırtımı meydandaki liseye vererek kaldırıma yerleştirdim. Mukavvaya **"İTİNAYLA BETİMLEMENİZ YAPILIR"** yazdım. En alta, TV reklamlarındaki gibi küçük harflerle "Her cümle 1 liradır" diye ekledim.

Gelip geçenler bir tabalema, bir bana şaşkınca bakıyorlardı. Onları cesaretlendirmek için "Buyurun, deneyin, pişman olmazsınız" gibi cümleler kuruyordum. Sanki kırk yıldır sokak köşelerinde yazıyormuş gibi rahattım! Çok değil, beş dakika sonra yaşlı bir çift merakla yanaştı. Adam, "İlk kez böyle bir şey görüyoruz evladım, ne bu, yeni moda mı?" diye sordu. "Moda değil, hayat şartları" dedim. "Şöyle edebi birkaç cümleyle tarif edilmek istemez misiniz?" Yaşlı kadın hevesliydi. Mukavvadaki minik yazıyı gösterince gülümsedi, "Üç cümleyi geçmesin" kuralı koyup, "Nasıl yapıyoruz?" diye sordu. "Siz öylece duruyorsunuz, her şeyi ben yapıyorum?" diyerek adını sordum. "Birsen" dedi. Başladım yazmaya. Bir ressam gibi sık sık modelime bakmayı da ihmal etmiyordum. İçten içe de beğenmeyeceğinden, herkesin içinde kâğıdı buruşturup, beceriksiz yazar diye yüzüme fırlatacağından korkuyordum. Birkaç dakika sonra betimlemeyi bitirip derin bir nefes aldım ve Birsen'e uzattım. "Umarım gerçeği kadar güzel olmuştur" diye de ekleyerek ilk esnaf komplimanımı yaptım. Okuma gözlüğünü taktı. Kocasının "sesli oku" isteğine karşın tedbirli davranıp önce kâğıda hızla bir göz attı. Beğenmiş olacak ki sesli okumaya başladı: **"Birsen'in dünyanın bütün pembelerinden birer fiske vurulmuş yanakları vardı. Binbir tecrübeyle sabitlediği kırışıklıkları yaşını değil, masumiyetini gösteriyordu. Tıpkı yeni doğmuş bir bebeğin**

buruşuklukları, veyahut denizde çok kalmış bir çocuğun elleri gibiydi."

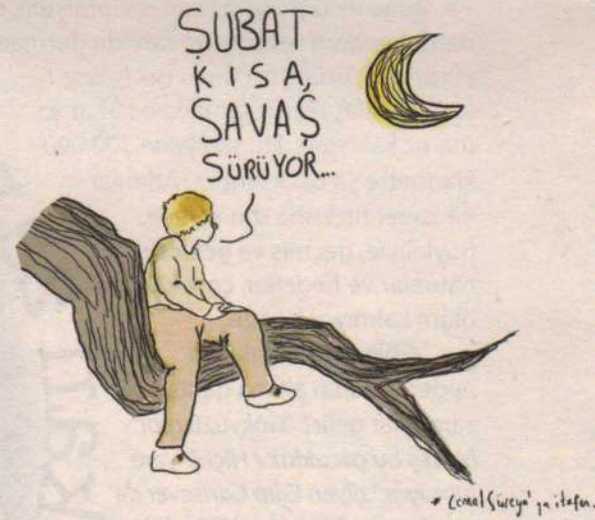
Okumayı bitirip başını kaldırdığında gözleri dolmuştu. Böyle bir etki beklemiyordum. Yüzümü ellerinin arasına oturttu ve gözlerimin içine içine bakarak, "Sen ne kadar güzel görüyorsun" dedi. Kocası durumdan hoşlanmadı. Üç lirayı avucuma sıkıştırırken kuru bir "sağolasın evladım" lütfetti ve Birsen'i çekiştirerek götürdü. İşte, mukavvanın parası çıkmıştı bile. Parayı şaşkınca cebime atarken etrafımdaki kalabalık hep bir ağızdan konuşmaya başladı: "Ben de istiyorum! Fotoğraftan da betimleniyor mu? Cümlesi 50 kuruş olur mu?"

O gece eve taksiyle döndüm. Sadece birkaç saat çalıştığım hâlde cebimde yüz elli lira vardı! Eve girer girmez kaba bir hesap yaptım. Yarın tüm gün çalışıp bu miktarı üçe katlayabilir, haftada en az üç bin lira, ayda ise en kötü ihtimalle on bin lira kazanabilirdim. Ay sonu geldiğinde tüm kira borcumu, hatta bakkalın kabark veresiyesini bile kapatabilecektim. Kendi kendime acayip bir iş icat etmiştim. Heyecandan terlemeye başladım.

Birkaç gün sonra işin iyice piri olmuşum. Uzun cümleleri ikiye bölerek cümle sayısını arttırıyor, müşterilerimin kendilerince kusurlu addettikleri fiziksel özelliklerini tahmin etmeye çalışıyor ve bilhassa onlar üzerine yazıyordum. Böylece her kötü hissettiklerinde geri geliyor, uzun uzadıya betimlemeler istiyor, ödeyecekleri parayı dert etmiyorlardı. Ne de olsa onlar da kazanıyorlardı. Mesela her hafta gelen bir adamcağız vardı. Kadidi çıkmış vücudu ve yorgun bakışlarıyla o kadar bedbahttı ki, onu mutlu etmek için neler yazmadım... Sonra bir gün aydınlık bir yüzle geliverdi. Nicedir uzaktan sevdiği kadına bir cesaret açıldığını ve aşkına karşılık bulduğunu müjdeleyip boynuma sarıldı. O kadar mutluydu ki betimleme bile istemedi. Zaten bir daha da gelmedi.

Tabii bu iş basının dikkatini çekmişti. Röportaj tekliflerini ısrarla reddediyordum. Ama bir gün öyle bir gazeteci geldi ve beni öyle güzel betimledi ki, röportajı yaptığımızı bile fark etmedim. Sonra bütün büyü bozuldu. **Röportaj internete düşünce yeni betimlemeciler peyda oldu. Kalemi kâğıdı kapan yazmaya başladı.** Bu işi ilk kimin bulduğu hemen unutuldu. Ezelden beri her yanda yapılan bir işmiş gibi normalleşmeye başladı. Meslek ayağa düştü, fiyatlar iyice aşağı çekildi. Nihayetinde hiçbirimiz para kazanamaz hâle geldik. Borçlarımızı temizledim ama kenara koyduğum üç beş kuruş da çoktan eridi gitti. O günler hiç yaşanmamış gibi. Sanki her şeyi bir dergi sayfasında alelade bir öyküden okumuşum gibi. Ben yine beş parasız bir yazarım. Beş parasız bütün gün yazarım. Yazamıyorsam da muhakkak okurum.

Aslı Alpar

Zafer Algöz

kırmızı – siyah

Kimi uğurlu rakamlara oynar, kimi doğum tarihlerine... Mesela ben 10, 23, 14 ve 36 severim. Benim sevmemle bitmiyor tabii iş. O rakamların da beni sevmesi lazım.

Kumar bir eğlence midir? Yoksa tedavi edilmesi gereken bir hastalık mı? Kumar faydalı bir şey olsa "kumar illeti" diye tanımlanmaz. İnsanoğlunun parayı icat etmesiyle mi ortaya çıkmış, yoksa taş devrinden beri avladıkları hayvanları ortaya koyarak mı oynuyorlarmış, orası muamma. Eş dost arasında küçük miktarlarla oynanmasında bir beis yok ama kazanmak ve kaybetmek hırsıyla elde avuçta ne varsa sonuna kadar gidiliyorsa, sonu genelde hüsrana olur. Yıllar yıllar önce hayatını sinemaya ve kumara adanmış rahmetli Öztürk Serengil şöyle demişti: "Eğer bir insana beddua edecekseniz, inşallah çocuğun çocuğun kumarbaz olur diyeceksiniz." Çünkü kumarbaz sadece kendini değil, ailesini ve hatta sülale fertlerini bile kurutur. Bunu bir zarla şişli'de bir apartman kazanan ertesi günde bir zarla iki apartman kaybeden bir profesyonel söylüyorsa elbette dikkate almakta fayda var.

Öncelikle bu işin racunu var. Büyük casinolarda fazla yaygara yapmayacaksınız. **Kazanırken de kaybederken de kendini bozmayacaksınız. "Ben kazanacağım" demeyeceksin, "cebimde şu kadar param var onu kaybetmeye hazırım" diyeceksin.** Baktın ki hiç kazanamıyorsun o vakit paranın tamamını kasaya bırakmanın anlamı yok çünkü nasıl olsa kazanan taraf kesinlikle casino oluyor. Kumarhaneler sayesinde oteller, barlar sahibi olan milyarderler var ama **ben hiç hayatımda "Şu arkadaş dün gece kumardan kazandığıyla otel sahibi oldu" diye gösterilen bir tek örnek görmedim, duymadım.** Çünkü zaten iyi oyuncu bir noktadan sonra ne kadar kazanırsa kazansın zamanında kalkar. Amatör hırslara sahip olan ise cepte kuruş olmasada masa masa dolaşıp yine de o havayı koklamak ister, ayrılmaz oralardan. Kendi adıma hiç kumardan anlamam ama gittiğim ülkede kaldığım otelde varsa şansımı rulette denerim. Eğer yoksa taksilere atlayıp casino falan kovalayamam. Yabancı ve tehlikeli bir ülkede pek az ihtimalde olsa diyelim yüklü bir para kazandın eee gecenin bitiminde oradan nasıl çıkacaksın? Kumar kazancı yüzünden finalde dolmalık kabak gibi oyulma ihtimali de var. Şurası da bir gerçek; kumar kesinlikle zengin sporu, milyarder adam milyon doları bir gecede kaybetse adama koymaz. Onlar zaten Las Vegas'ta, Monte Carlo'da krallar gibi ağırlandıyor ve işin keyfini sürüyorlar. Parayı zor kazanan ve belli bir gücü olan ise genelde hüsrana odasına ya da evine dönüyor.

Ruletle ilgili bir araştırma yapmıştım, kim bulmuş bu oyunu diye. Rahipler bulmuş. 1 ve 36 arasındaki rakamlar, hatta sıfır bile var. ABD'de hem tek sıfır hem de çift sıfır var. Krupiye topu çeviriyor hangi numaranın içine düşerse ona koyduğu paranın 36 mislini ödüyor. Diğerlerini elektrikli süpürge gibi topluyor langirt köy sandığına. Yani adam bir numaraya parayı ödüyor diğerlerinden alıyor. Eee kim kazançlı çıktı şimdi bu işten?

Türkiye'de casinolar açıkken müthiş bir kumar furysası başlamıştı.

Sonra iyi ki yasaklandı. **Dükkanı, tarlayı, arabayı, evi barkı satıp koşturan ve parayı oralarda ezen bazı vatandaşlar casino önlerinde kendini vurmaya başladı.** İş sadece eğlence olarak görüp öyle bir

tavirla olaya bakmakta fayda var. Mesela rahmetli Atıf Yılmaz öyleydi. Saatlerce oynamadan masaları gezer, rulette topu çeviren krupiyeleri tek tek adıyla not eder, her çevirişte hangi numarayı atıyorlarsa not alırdı. Sonra elindeki istatistiki bilgiyle ufak ufak oynardı. Bazen kırmızı ya da siyah oynar, bazen bölgelere çiçekler döşerdi ama nafi bu işin racunu bu, her zaman kasa kazanır.

Bir de rulette şöyle bir racun var. Koyduğun numara kazandırmışsa bir sonraki elde ona yine oynayacaksın.

Kazandırana da tip vereceksin teşekkür ve şans anlamında. Kimi uğurlu rakamlara oynar, kimi doğum tarihlerine... Mesela ben 10, 23, 14 ve 36 severim. Benim sevmemle bitmiyor tabii iş. O rakamların da beni sevmesi lazım. Bulgaristan'da kaldığım otelde saatlerce bu dört rakamın hiç gelmediğini gördüm. Masadan uzak durdum. Abila oynamadığım elde çaatt diye 10 numarayı attı. Sonra da bana "aahh keşke oynasaydın" bakışı. Yemezler... Şans perisi beni uyardı. Uzaklaş kumardan, bu akşam böbrek üstü bezine kadar keselenme, galpten gelen bu uyarıyı dikkate aldım ve oynamadım. Etrafı dolaştım, insanlara baktım; dünyanın başka başka ülkelerinden gelen bazıları filmlere konu olacak zenginlikte karakterler... Mesela 80'li yaşlarda İsrailli bir baba geldi tekerlekli sandalyede casinoya girince adam birden gençleşti. Tekerlekli sandalyeyi kapiya bıraktı ve walker desteğiyle yürüyerek her masayı gezdi. Atmosferi kokladı. Sonra oyunlara girmeye başladı. Kazandı mı, kaybetti mi? Önemli değil. O gençlik hissi ne ara geldi be babacığım! En çok ona şaşırdım. Eski tiyatro oyuncusu, yönetmen rahmetli Ertuğrul İlgün de rulet hastasıydı. Düşünün Carl Ebert gibi bir sanat dehasının asistanlığını yapmış 3-4 dilli şahane konuşabilen yetenekte bir adam. Bütün kariyerini teperek, sırf rulet uğruna tam 35 sene ortadan kaybolmuştu. Dolaşmadık casino bırakmadan gittiği her yerde lüks restoranlarda şef garsonluk bile yaptı, dolarları ve markaları rulet masalarında ezdi... Hayatı film olması gereken enteresan bir adamdı Ertuğrul İlgün; herkesin onu öldü sandığı bir anda ortaya çıkışı... Tiyatrolarda, dizilerde küçük roller oynayarak hayata yeniden tutunmak istiyordu. O yaşa kadar hiç evlenmemiş adam birden evlendi. "Artık üçüncü baharımı yaşayacağım" derdi bize. Eşinin ilk evliliğinden kendisine kalan iki daireyi sattı. Paraları marka çevirdi.

"Bunca yıl emek verdim ama artık rulette kırmızı-siyah renklerin geliş sırasını çözdüm. Casinoyu koparmak için yüklü para gerekiyor. Hanım size emanet 15 gün sonra görüşürüz" dedi. Daha önce 35 yıl kayıp hanesine yazılmıştı. Bu defa aylarca haber alamadık. Sonra Viyana'da havaalanında beş parasız perişan bir durumda üstelik memlekete dönecek parayı falan bırakın, cebinde kraker alacak tek kuruşu olmadan süründüğü haberi geldi. Gazeteci Ali Haydar Yurtsever ona yardım etti. Memlekete dönsün diye cebine para koydu ama işte adı üstünde "kumar illeti" şeytan gibi dürttüğü için, o parayı da kırmızı-siyah uğruna yedi bitirdi. Sonunda Büyükelçilik devreye girdi, Türkiye'ye geri gönderdiler. Son gelişinden sonra babayla dertleştik. Üzüntüden sanki 150 yıl yaşamış, bezmiş bir adamdı artık. **"Bütün ömrüm rulette kırmızı ve siyahın gelme ihtimaline kafa yormakla bitti. Ama artık ben de bittim evladım"** dedi. Sonra dedi ki, "Ben ölürsem

sakın bana tören saygı duruşu falan yapmayın. Gömüldükten sonra

3-5 kişiye söyleyin yeter." "Babacığım şu macera dolu

hayatını film yapsak filmin adı ne olsun?" diye

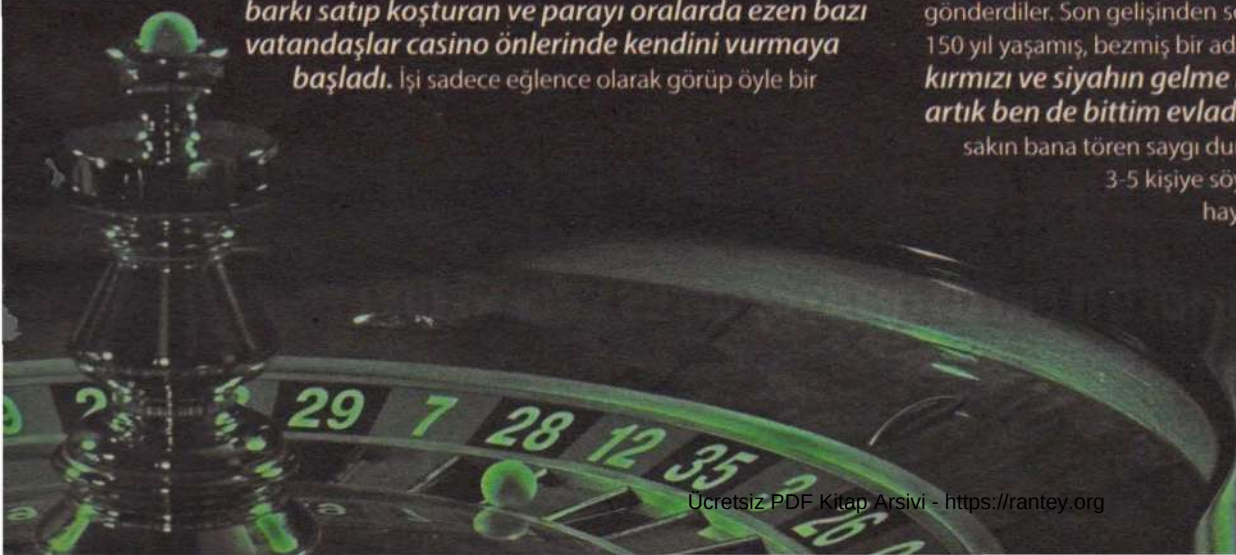
sordum. "Öyle bir yapımcı varsa önce

bana avans al ondan. Son bir defa da

olsa yine şansımı denemek isterim.

Haaa filmin adı da bak ne olsun

söyleyeyim: KIRMIZI-SİYAH..."

GÜÇ VE KARİZMA ARTIK OTOMATİK!

500X ŞİMDİ 9 İLERİ OTOMATİK VİTES SEÇENEĞİYLE!

Gücü ve tasarımıyla crossover standartlarını alt üst eden **Fiat 500X**, şimdi sarsıntısız vites değişimi sağlayan 9 ileri otomatik vitesiyle gerçekten rakipsiz. Güç ve karizmanın otomatik haliyle tanışmanız için sizi Fiat showroom'larına bekliyoruz.

ev...

İnsan köpeğine, kedisine, çiçeğine, oyuncağına hatta arabasına bile bir isim veriyor. Yuvasına, evine vermiyor.

Doğup büyüdüğü ev ne kadar kocaman gelir insana. Küçük bile olsa, salonunun zemini ortalama bir salon halısıyla tamamen kapatılabiliyor olsa da. Bizim evimizin salonu yoktu mesela. Aslında salondan önce evin tarihinden bahsetmem lâzım.

Babamın 1929'da bu evde doğduğunu biliyorum. Ben 1 yaşındayken vefat eden babaannem de bu evde doğmuş. Bir 80 yıl daha geri gidiyoruz. Ben doğduğumda nereden baksanız 100 yaşında var. Ama öyle pek tarihi ev görüntüsü yok. Değil zaten. Yıllar içinde değişimler göstermiş tipik bir Koca Mustafa Paşa evi. Eskiden tüm mahallelerin dolu olduğu evlerden.

Çocukluğumda üç tip ev vardı Paşa'da. Birincisi bizimki gibi ahşap evler. İkincisi 50'li 60'lı yıllarda yapılmış iki katlı bahçeli betonarme evler. Son olarak daha sonra Paşa'nın tamamını kaplayacak ve Karadenizli müteahhit istilası sonrası yapılmış ve yapılmaya devam eden apartmanlar.

70'lerde yapılmış birkaç apartman dışında genelde ahşap ve iki katlı evlerden oluşurdu Meşeli Mescit'in bize ait olan bölümü.

Bizim evimiz iki katlıydı. Girişte bir taşlık vardı. Yerleri taşla kaplı bu alana daha sonra babam beton döktürmüştü ve zemin dümdüz olmuştu. Epey önemliydi bizim ev için o gün.

Taşığın geniş bölümü evin tam ortasındaydı. Burada buzdolabı, çok eski ve ayakları oymadan bir yemek masası dururdu. İlerleyen yıllarda santrifüjlü Hoover çamaşır makinası olanca heybetiyle buzdolabının karşısına kurulmuş, epey bir zaman havasını atmıştı.

Hemen taşığın sol tarafında tuvalet, devamında bahçeye doğru giden koridor benzeri yerde ise anacığının hiçbir ısıtma sistemi ve imkanı olmadan yıllarca harikalar yarattığı mutfak vardı.

Ve mutfağın sonundan çıkılan, çocukluğumun en güzel zamanlarını geçirdiğim bahçemiz. İki yanımızdaki evlerin bahçeleriyle aramızda taşların dizilmesiyle oluşan bir duvar vardı. **Duvarın üstünde çoğunluğu boş ve sarı vita kutularının içine ekilmiş ortancaların olduğu saksılar çaktırmadan mahremiyeti sağlardı.**

Sol tarafımızda Saadet teyzelerin betonarme evi, sağ tarafımızda ise Tatar Şevket amcanın ahşap evi vardı. Tatar Şevket, mahalle çocuklarının korkulu rüyasıydı. Komşularıyla da çok fazla sohbetine denk gelmediğimiz bu amcamız gözümüzde toparımızı alıp kesen bir canavar gibiydi.

Hakkında "Geceleri bahçedeki solucanları toplayıp makasla kesiyormuş" diye hikayeler uydurduğumuz bu esrarengiz komşumuzu evinde ölü bulduklarında da dedikodular kesilmemiş, "İntihar etti, cinler musallat olmuş" gibi efsaneler yürümüş gitmişti. Şimdi düşününce, "Gidin topunuzu başka yerde oynayın len. Kestirtmeyin bana o zimbirtiyi" diye söylenmekten başka bir zararı yoktu adamcağızın.

Bahçemiz özellikle havaların ısınmasından sonra hayatımızın önemli bir bölümünün geçtiği yer haline gelirdi. Kahvaltılar bahçede yapılır, öğlen üzeri "gün'e gelen misafirler bahçede ağırlanır, bürek, kek, kısır eşliğinde semaverde demlenen çaylar içilir, apartmanda oturan kadınlar benimle birlikte dut ağacına tırmanan çocuklarının peşinden "Kıracaksın kafanı, in aşağıya" diye koşarlardı.

Bahçenin ortasındaki taşlık alanda masa durur, hemen sağ tarafındaki su küpünde her daim "su kesilirse" diye su bulundurulur, kapağının üstündeki eski tepside evde bayatlayan ekmekler sulandırılarak kuşlar için bırakılırdı. Cumartesi geceleri rakı sofrası kurulurdu. Malum cumartesi yemekleri farklıdır. Bizde de cumartesi akşamları bir kere mutlaka patates kızartması olurdu. Tavuk veya köfte olabilecek en özel yemeklerdi zaten.

Kışın ve genelde yaşam alanımız oturma odamızdı. Tahminimce 4 metrekairelik oturma odamızda iki divan, soba, televizyonun içinde olduğu vitrin ve katlanır bir masa olurdu. Kuzine soba ağırlığı sebebiyle yaz kış aynı yerinde durur kalkmazdı.

Odanın pencereleri ileride gösteri dünyasına adım atacağımın ilk şahitleriydi. Ben doğduktan sonra düşmeyeyim diye yapılan demirlerin arasına oturup yoldan geçenlere şarkılar söyleyip haber okurmuşum. Şaka değil. 3-4 yaşında spiker taklidi yapar geleni geçeni

güldürürmüştüm.

Her geçişinde benim yanıma gelip şeker veren Nubar Terziyan görmüştür belki bendeki yeteneği.

Ahşap merdivenle çıkılan üst katta hemen merdivenin sonunda sofa vardı. Annemin çeyiz sandığı, birkaç koltuk ve babamın kitap, dergi arşivinin bulunduğu bu bölümün yanında banyo olurdu.

Banyo konusu ahşap evlerde büyük sorundur. Isıtması zordur. Evin her taraftan havalandırmalı olması işi zorlaştırır. Küçük bir sobayla ısıtılan banyonun yine küçük tüp veya soba üzerine konularak sıcak su temin edilen güğüm eziyetinden kurtuluşumuz tüplü şofbenle olmuştu ki bu bir devrimdi benim için o zamanlar. Tabii bu evreye gelene kadar sadece evin girişinde bulunan musluktan su alarak mutfakta ayrı, tuvalette ayrı, banyoda ayrı eziyet çeken annemi düşününce...

Eve su tesisatının yapılması ve girişteki musluktan mutfaka, tuvalette ve üst kata banyoya su gitmesinin nasıl mucizevi bir şey olduğunu anlatmam mümkün değil sanırım. Tesisatçı Kaya Amca'nın sigara içmekten sararmış bıyıklarıyla 2 haftada yaptığı tesisat bize çok lüks gelmişti alışana kadar. Üzerine epey bir zaman sonra gelen şofben de eklenince bayağı bir şekilli olmuştu bizim ihtiyar ev. Sofanın sol tarafında benim ve kardeşim Atilla'nın yataklarının olduğu oda, hemen yanında babamların yatak odası. Başucumdaki duvara iliştirdiğim raflara koyduğum kitaplar, kasetler ve radyoyla geçen ergenlik yılları.

TRT'de "Gecenin İçinden" programı eşliğinde okunan kitaplar, ilk aşk acısının yorgan altında anneden saklanması. Kendime ait bir odam olmadan kendime kurduğum bir dünyaydı orası benim için.

Bitişikteki Saadet teyzelerin evinin yıkılmasıyla duvarımda açılan deliklerden gün ışığının ve soğuğun sızdığı, zamanla dokunduğça hayallerim gibi yıkılan bir ev haline dönüşmüştü yaşlı yorgun evimiz. En son olarak mutfağın tavanı annemin üstüne çökünce bir türlü ikna olmayan babamı taşınmaya ikna etmeyi başardık.

Taşındığımız apartman benim çocukluğumun büyük bölümünün geçtiği karşı komşularımızın evinin yerine yapılan apartmandan bir daireydi.

Fotoğraf henüz biz taşınmadan önce o apartmandan çekilmiş. Kapı aralığından bakan annem ki, o ahşap kapının bile ayrı bir hikayesi vardır. Biz taşındıktan sonra sanki daha hızlı eskidi evimiz. Duvarları yıkılmaya, çatısı çökmeye başladı. Uzunca bir süre pazardaki terlik tezgahına mal taşıdığımız el arabasını misafir etti girişteki taşığında.

Her önünden geçişimde selam vermeyi ihmal etmedim yıllar boyunca.

Sonra bir gün bir telefon geldi mahalleden, "Sizin ev yok lan" diyordu bir arkadaşım. Atladım gittim hemen mahalleye.

Çocukluğumun yerinde kocaman bir çukur vardı resmen. Boğazıma oturmuş kocaman bir taşla birlikte belki yarım saat ayrılmadım durduğum yerden. Apartman yapsın diye anlaştığımız müteahhit hiçbirimize haber vermeden sabahın köründe mahalleye gelmiş, toplam 4 saatte ne var ne yoksa yıkmış, çukurunu açmış ve gitmişti. Dut ağacı, Bulgar sınırından daha fidanken araklanmış akasya, taşlık, sofa, "Nasıl olsa yıkılmadan önce bir girer alırız" dediğimiz tüm hatıralarımız. Hepsi gitti. Sabah işe geç kalan arkadaşım Farabi bile önceki akşam gördüğü evin yerinde olmadığını görünce şaşırılmış, "Bu kadar mı geç kaldım lan?" diye kendi kendine kızmış. O kadar hızlı olmuş her şey.

İnsan köpeğine, kedisine, çiçeğine, oyuncağına hatta arabasına bile bir isim veriyor. Yuvasına, evine vermiyor. Bugün evimizle ilgili her hatırladığım hatıra da niye bir isim koymamışız diye hayıflanıp durdum ve hatırlamaya çalıştım; "Biz ne diye bahsediyorduk evimizden?" Ev diyorduk sadece.

Eve gidiyoruz, evden geliyorum, eve geldin mi... Sadece iki harfin hayatımızdaki yerini düşünün. Kıymetini bilin. Bol bol fotoğrafını çekin evinizin, odanızın, duvarlarınızın, bahçenizin. Tadını çıkarın annenizle, babanızla, ailenizle geçirdiğiniz zamanların. Kaldırın kafanızı o telefondan... Kestirtmeyin bana o zimbirtiyi...

Bedia Ceylan Güzelce

kol kırılır

Ev tozları insanı hapsiştirirken düşündürür, korku yalandan daha çok meşgul eder. Eskilerin dediği gibi, kol kırılır... Ve çok acır.

Baş harfine çalışır insan, baş harfine çok çalışır. Bir de birininkine daha çalışır, o kadar. "Aşk derdine düşerken, yerçekimini sorumlu tutamazsın" der Einstein. Yer çeker, gök aşağı iter ve sen arada kalırsın. Böyle zamanlarda kaçacak tek yer mağaralardır ve bu yüzden insanlar uzunca bir süre mağaralardan çıkmamıştır. Biz de KAFA kafaya verip bir mağaraya kapatmıştık kendimizi. Önce birbirimizin, ardından mağaranın olduk. Yaktığımız ateş çabuk sönüyordu ve seve seve kış uykusuna yatıyorduk. Dışarıda diller icat ediliyor, medeniyetler kuruluyor, bir ülke yıkılıyor ve yeni'den yapıyordu. Biz, içeride insanlığın mağaralardaki tarihini yazıyorduk. **Bir çizgi ben çektim duvarımıza ve dedim ki "Bu benim adım olsun"; iki çizgi sen çektin "Ve bu da senin adın olsun." Oldu.**

Tek çocuk getirdik dünyaya, herkesin tek çocuğu vardı zaten. İmrenecek bir abisi, sevecek bir ablası, kıskanacak bir kardeşi olmayan o tek çocuğumuz, biz öldüğümüzde yapayalnız kalacaktı dünyada. Uyuduk, uyandık ve mağara bittiğinde dışarı çıkmaya karar verdik. Tek çocuğumuzu elinden tutup, başımızı uzattık ve ilk adımımızı attık unutulmuş coğrafyamızdan, henüz keşfedilmemiş uygarlığımızdan uzağa. Aşkın en kaba tarifi gibi durduk bir süre karşılarında, hem korktuk hem korkmadık. Oysa zamanın da bir tarihi vardı, içeride kalmanın, sıkışmanın, beklemenin, yeniden doğmayı istemenin, hatırla. Dışarı çıktığımız günü hatırla, seni çok sevmişlerdi de beni o kadar değil, tek çocuğumuzu hiç değil. Hatırla tir tir titremenin tarihini, çürümenin, korkunun tarihini, korkunun yalandan daha büyük bir meşguliyet olduğunu, şehirde bombaların patladığı gün küs olduğumuzu, onların yanıla yanıla, bizim yenile yenile bu hayatı kurduğumuzu. Zar zör geçecek bir yüzyıla baş göz ederken kendimizi, hem karanlıkta yatmış hem kara düş görmüştük. Hatırla.

Dünyayı bu tek çocuklar kurtaracak.

Görmezden geldiğimiz şeyler, gözlerimizin arkasına saklanır. Sonunda onlarsız bakamaz oluruz dünyaya. Tabularımızı baş üstü dolaplarında dolaştırırız, can yeleğimiz olarak endişeyi koyarız koltuğumuzun altına. Millerce, kilomillerce sürer bu yolculuklar,

insan neyden yaratılmış olursa olsun; yeryüzü gökyüzünden hep daha uzaktadır sen ben gibilere. Hiç uçağa binmemiş, ailesini iki, bilemedin üç durak arasında muhafaza etmiş ve dolayısıyla da bu dünyanın nimetlerinden en çok faydalanmış olanımız Meryem Teyze, bir akrobat çevikliğinde belden yukarısını çıkarıyor pencereden dışarı. Körüklü bir bölüm var sanki karnında, uzadıkça uzuyor. Yağmurdan geriye ne kaldıysa, kardan geriye ne kaldıysa, senden, koltuğa uzanıp pencereden dışarı bakışlarımızdan, göğü delen bakışlarımızdan, camda bir iz bırakan o bakışlarımızdan, yayınevlerine göre dizili kitaplığımızdan, kitapların arasına sıkıştırılmış kağıtlardan, eski gönül maceralarından, maceraların hatırına altı çizilmiş satırlarımızdan, paspasımızdaki baykuştan, duvardaki nazarlığımızdan, mutfakta pişen yemeklerin kokusundan, dolapta bozulan meyvelerin, raf ömrü bitmiş konservelerin SKT'sinden, halıların kirinden, seni hapsiştirirken düşündüren ev tozlarının toplu ölümünden geriye ne kaldıysa temizliyor Meryem Teyze. Önce ellerini beze uzatıyor, kış günü soğuk ıslak beze, ardından bir kova suya daldırıyor, sıkıyor filan, sonra cama geliyor sıra. Hem içini hem dışını... Ovuyor, siliyor, gazete kağıtları marifetiyle de kuruluyor. Bakıyorum cam tertemiz, gök aynı. Bir daha bakmamaya kararlı kapıyorum gözlerimi, Ortadoğu'nun ortasında yapayalnız bırakıyorum, sırtımı dönüyorum Meryem Teyze'ye. Hatırlamayacağım onu bir daha asla, bezlerini düşünmeyeceğim, ciğerlerinin yasını tutmayacağım, ah dönmemek üzere çıkıyorum evimizden.

Camı silmek göğü silmek demek değildir.

Eskilerin dediği gibi 'Sel gider kumu kalır', eskilerin dediği gibi 'Dert saklayanda kalır' Bana bir kuyu ver, Ay düşmüş olsun içine, Ay'a gidip geleceğim. **Sanki bir adım uzaklaşsam, daha uzun yaşayacaksın.** O zaman biraz gideyim.

Kaşlarının hatırı çoktur bende, ağzında dolanan kelimeler gönendirir bizi. Yalnız taştan duvar olmaz, eskilerin dediği gibi. Eskilerin dediği gibi, kol kırılır, yen... Kol kırılır, acı...

Kol kırılır ve çok acır.

Camı silmek göğü silmek demek değildir.

Erhan Karadağ

satılık dümen

İlginc değil mi ilan?

Dümen satılıyorlar.

Bayandan filan dememişler, ilanının altında ne yazıyordur ki acaba: "Tam sola dönebilen, ama sağı biraz zayıf..." mı?

Ya da "temiz, az çevrilmiş dümen" mi?

İnsan niye alır veya niye satar? Sadece o olsa iyi; satılık radar da var, pusula da. Gemici feneri, korna, telefon santrali...

Denizdeki ömrünü bitirmiş eski gemilerin parçaları bunlar. Ya gemi imalatçıları alıyor, çıkma parça diye kullanıyor işe yarıyorsa ya da dekorasyon malzemesi oluyor, denizcilik temasıyla ev-ofis döşeyenlere, iç mimarlara.

Lumbus dedikleri pencerelerden çerçeve, ayna ve sehpa yapılabiliyormuş ya da yalısın bahçesine saplayıp koca geminin pirinç dümenini, evdeki kaptanlığını ilan eden arkadaşlar olabiliyormuş. Temizliğine göre 3 bin TL ile 5 bin TL arasında. Ne kaptan var, ne makine dairesi ama söz gelimi kaptanın çarkıbaşıyla haberleştiği makine telgrafı 4 bin TL!

Eski yolcu gemilerinin güvertesindeki koltuklar ya da salonundaki eşyalar da çok kıymetli. Butik oteller balık restoranları da onların peşinde. **Parayı verirken filika bile alabiliyorsun; hatta ne filikası biraz daha kıy, kaptan köşkü sahibi olabilirsin.**

Özetle: "Batan Geminin Malları" sadece Mahmutpaşa'da bir patron çıldırdı anonsu değilmiş. Karayoluyla İzmir'den Ayvalık'a giderken Aliğa'yı geçince dağın tepesinde görünüyor geminin direği. Rampayı çıktıkça güvertesi görünüyor, sonra yolun kenarında dumanı tütüyor zaten mevzunun. Geminin cesedi duruyor orada.

Sökülen gemiler jilet oluyor biliyoruz ya; tam da öyle değil, jilet olmadan önce soyuluyorlar. Ahşap parçalar, pirinç parçalar, mekanik bir yere gidiyor yukarda anlattığım gibi, cilalanıp parlatılıyor; metal gövde başka yere. İşte asıl mesele de orada zaten. Çünkü eski teknolojiyle üretilen gemilerin suya dayanıklı olabilmeleri için asbestli, kanserojen maddelerle yapıldığı biliniyor.

Türkiye'ye tehlikeli atık ithal etmek yasak; uluslararası sözleşmeler, 1994'de yapılan düzenlemeler çevremizi koruyor. Koruyor korumasına da, asbestli, radyasyonlu, insanı da çevreyi de denizi de kirletecek atık gemi ithal etmek yasak değil.

Aliğa-Çandarlı'da 1450 metrelik bir sahil şeridinde 20'ye yakın gemi söküm şirketi var. Yılda 200'ü aşkın gemi sökülüyor. Üstelik bizim gemilerimiz de değil, gelişmiş ülkelerden batıdan gelen gemiler. Bu kötü hikayenin bundan sonrasına Google'ı Greenpeace'i de katıp hep birlikte yazıp okuyabiliriz: "1980'li yıllara kadar birçok ülkede bulunan gemi söküm tesisleri, başta asbest olmak üzere tehlikeli atıkların çevre ve insan sağlığı açısından yarattığı tehlike fark edilince gelişmiş ülkelerden kaldırıldı."

"Gemi sökümü tesisleri konusunda Hindistan, Pakistan, Bangladeş ve Türkiye gibi ülkelere teşvik edildi."

"Aliğa, tehlikeli bir atık deposu."

"Greenpeace Türkiye'nin araştırmaları, tesislerde işçi sağlığı ve çevrenin hurda gemilerden kaynaklanan toksik (zehirli) maddeler nedeniyle tehdit altında bulunduğunu ortaya koymaktadır."

"Hindistan'da Bangladeş'te gemi söküm işçisinin günlük ücreti 2-3 dolar."

Tabii ki işçiye 2 dolar verirler; milyonlarca dolarlık sektör neticede, ancak kurtarıyor. Gemiye sökülüyor ama, hangi dümeni satacak hangisini çevirecek yine iyi biliyor.

Coşkun Aral

hendek savaşı

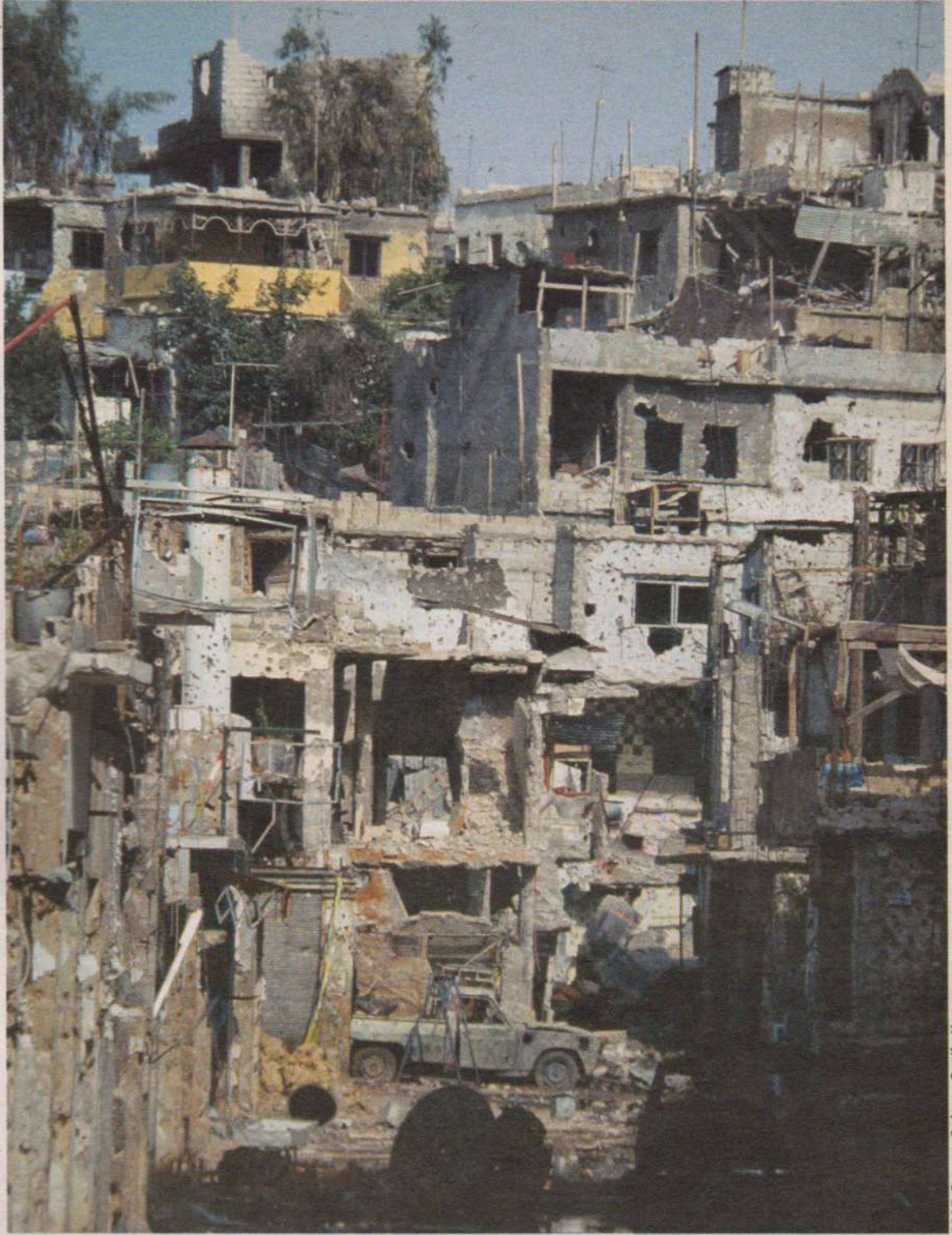
Dünyada tanık olduğum, konvansiyonel silahların kullanıldığı, ilk hendek savaşı 1982 yılına geri götürüyor beni. Hendekler İsrail ordusu için kazılmıştı ancak gerek Filistinliler gerek Lübnanlı Müslümanlar kendi aralarında da savaştan geri durmuyordu.

"Galile'de Barış" adını verdiği bir operasyonla, 1982 Haziran ayında Lübnan topraklarındaki Filistinlileri cezalandırmayı amaçlayan İsrail'e karşı, Filistinliler ve onları destekleyen Lübnanlı farklı örgütler, Beyrut'un güney banliyösünde derin hendekler kazmıştı. Savaş ağırlıkla İsrail uçaklarının hava bombardımanları, uzun menzilli topçu ateşleri ve İsrail ordusunun Merkawa tanklarıyla Beyrut'u çevreleyen dağların yamaçlarından yapılan, hendekler bir işe yaramadı.

İsrail'in Arafat önderliğindeki Filistinli savaşçıları ülke dışına atıp, 1982 Eylül'ünde Sabra ve Şatila'da yaşayan silahlı Filistinli kadın ve çocuklardan oluşan sivilleri Falanjistlere katletmesinin ardından yeni bir dönem başlamış, bu kez hendekler Lübnanlı Şii, Dürzi ve Hristiyan örgütler tarafından kullanılmaya başlanmıştı. Çoğunlukla hafif olarak tanımlanan kalaşnikof, RPG roketi, havan topu ve Kanas adı verilen keskin nişancı tüfeklerinin

kullanıldığı bu savaş, aylar süren çatışmaları gündeme getirmişti. Her gün onlarca insan yaralanmış ve hayatını kaybetmişti. Lübnan tarihinin en büyük hendek savaşını, 1985 yılında Şii Emel örgütü milisleri ve Lübnan ordusunun içindeki Şii askerler, geçmişte yerle bir edilen Sabra Şatila kamplarında yeniden örgütlenmeye başlayan Filistinli gerillalara karşı başlatmıştı. Çoğunluğu genç savaşçılardan oluşan Filistinliler, aylarca savaştılar.

Arafat'ın ilk intifada sırasında, "generallerim" diye adlandırdığı, savaşıran taş ve kendi imatları molotof kokteyllerini atan çocuklar, birkaç yıl içinde Filistin kamplarında kendileri için özerk bölge istemeye kalkınca, dost bildikleri ve birlikte İsrail'e karşı mücadele ettikleri Suriye yanlısı Emel hareketi ve Lübnan ordusu içindeki Şiiler onları İsrail'den çok daha ağır bir şekilde cezalandıracaktı. Bu küçük generaller, öyle bir duruma düştüler ki, bir tarafta açlık, diğer tarafta salgın

1985, Beyrut, Sabra - Şatila Kampı

hastalıklarla boğuşmaya başladılar. Hatta bir ara cesetlerini yemek için Lübnan Hizbullahı'nın ruhani lideri Seyyid Hüseyin Fadlallah'tan fetva bile istediler. Sonunda herkes kaybetti.

Yılbaşında Diyarbakır'a gittim. Birkaç ay öncesine kadar arkadaşlarım Can Dünder ve Nebil Özgentürk ile dengbejer üzerine çalışırken günlerce kaldığımız Sur'u, sadece kısa süreliğine açılan Gazi Caddesi'nden ve uzaktan görebildim. Tıpkı yıllar önce Lübnan'da tanık olduğum gibi sokak aralarında kum torbalarından yapılan mevzilerde siper almış, yüzleri maskeli güvenlik görevlileri ve Sur'un içlerinden dışarıda yürüyen herkese yapılan keskin nişancı atışları bana hatırlamak istemediğim günleri tekrar yaşattı. **Beni sokakta görüp tanıyan ve şehrin keskin ayazında ısınmam için çay ikram eden polislerle yaptığım sohbetlerde, kimilerinin ataması çıkmayan öğretmenler olduğunu**

öğrendim. Diyarbakır'ın en önemli simgelerinden biri olan dört ayaklı minarenin yanı başında, yaşadığım bir mevzide, kaybettiğimiz Tahir Elçi'yi düşünürken yanımdan geçen kurşunların sesiyle irkildim.

Sur'dan çıkıp kentin güvenli mahallelerine göçen ailelerle yapmış olduğum sohbetlerde aylardır yığınak yapan, çoğunluğu Kobani'de kısa süreli eğitim görmüş çocuk savaşçıların, PKK'nın dağ kadrolarından eğitilmiş kişilerin gözetiminde bir savaş verdiklerini öğrendim. Üstelik PKK, 2013 yılında Cenevre Çağrısı adındaki sivil toplum örgütünün "Çocukların Silahlı Çatışmaların Etkilerinden Korunmasına Dair Taahhütname"sini imzalamıştı. Avın ve avcının belli olmadığı bu kirli savaşta, çocuklar ve savaş deneyimi olmayan insanların karşı karşıya getirilmesi ne acı! Başka ülkelerden aldıkları destek ve vaatlerle bunun kararını veren savaş ağaları için insan hayatının hiçbir önemi yok. Kim olursa olsun...

BANKACILIKTA TEKNOLOJİNİN GELDİĞİ SON NOKTA: YAPI KREDİ CÜZDAN

Siz de akıllı telefonunuza Yapı Kredi Cüzdan uygulamasını indirin, Yapı Kredi kredi kartlarınızın tüm bilgi ve ayrıcalıklarını cebinizde taşıyın, kampanya ve fırsatlara kolaylıkla ulaşın.

Kart bilgilerinizi ve işlemlerinizi görüntüleyebilirsiniz.

Telefonunuzdan mobil ödeme yapabilirsiniz.

Size özel fırsatlardan yararlanabilirsiniz.

Download on the
App Store

Google play

 YapıKredi

Hizmette sınır yoktur.

Kerimcan Kamal

charles bukowski'den özür dilerim

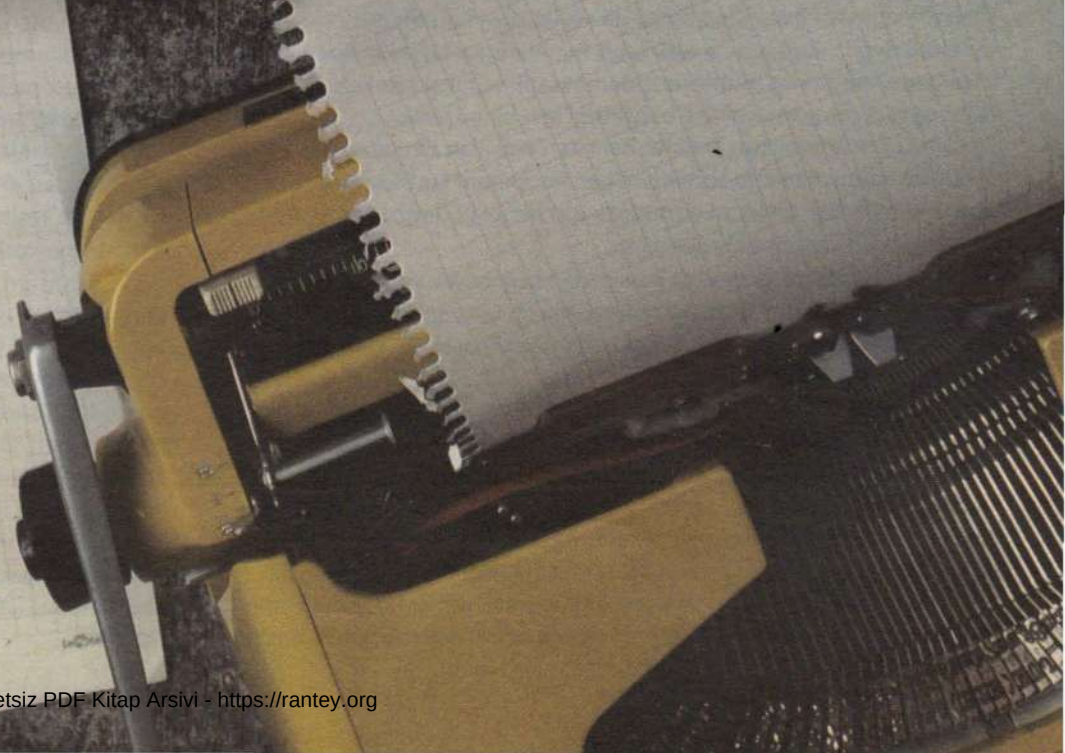
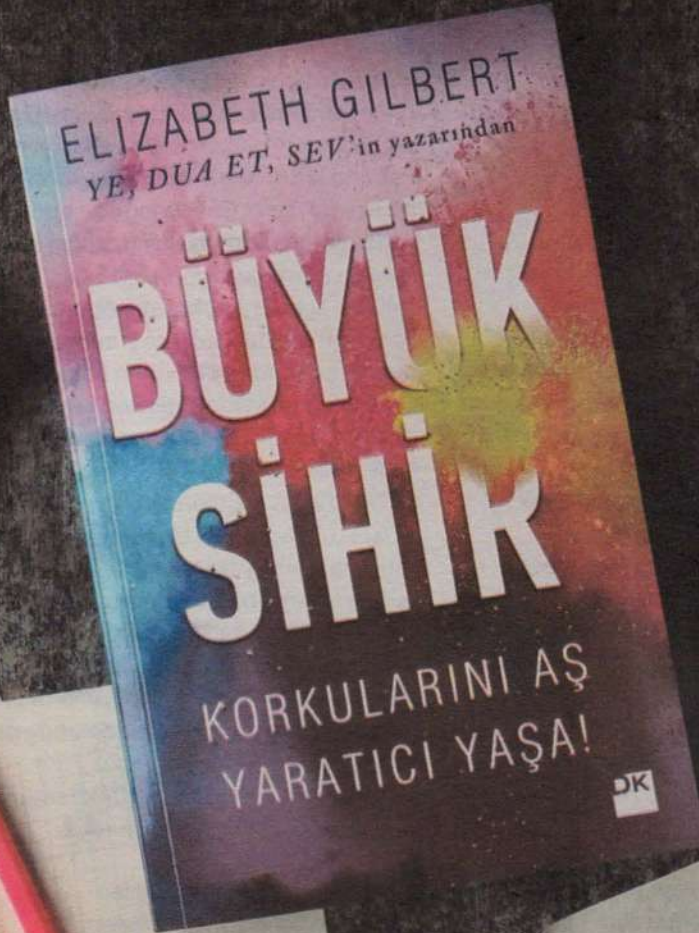
Kendi büyüklüğüne çılgınca aşık olmakla kendi aczinden ölesiye korkmak arasında pek bir fark yoktur aslında.

Sayın Editör,
Günlük köşe yazarlara hayretim bir yana; bu ayki yazı teslim tarihini ilan etmenizle birlikte yine geciktiğimi fark ettim.
Ancak bazı önemsiz işler yakamı bırakmıyor.
Örneğin sabah kahvaltısı.
Pek anlaşılamadığım babamı çokça andığım anlardır oğlum Emre'ye kahvaltı hazırlamak.
Anımsadığım Halk Ekmek'in boğazdan aşağı inerken sanki gülle yutuyormuş hissi uyandıran yoğunluktaki esmerimsi ekmeğinin arasına konan özensiz kalın bir dilim peynir ya da salamdı.
Evet o ekmek arası özensiz sandviçler, İstanbul Erkek'in kalın duvarlarını örten demir parmaklıklarının arasından uzanıp alınan, tekerlekli arabasıyla Çakır'ın sattığı, o lezzetli sandviçler gibi değildi ama yine de bana, beni düşünen biri tarafından hazırlanmıştı ve açken bayağı da güzel yeniyordu. Üstelik bütün çocukların birbirinin çantasından sandviçini çalıp sırta sırta mideye indirdiği sınıfta, kimse tenezzül edip benimkini yemeye yeltenmediğinden; herkes yanında, sırtında taşırken, huzur içinde çantasını ortalıkta bırakan bir tek ben oluyordum.
O zamanlar kendisine karşı tüm öfkeme rağmen babamın beni sevdiğini böyle anlamıştım. Zira kimse sevmese, sabahın köründe kendisinden haz etmeyen bir ergene sandviç hazırlayıp çantasına koymak için tatlı uykusunu bölmez. Bence kimse için özel olamamanın acısıdır insanı kötücül yapan. Hiçbir şey hissederken her şey olmaya çalışmanın imkansız çabasıyla tükenir hayat. Çocuklarınıza kötü de olsa sandviç yapın. Özel hissederler. Biliyorum.
Emre'yi okula bıraktım. Alışveriş gerekliydi. Süper olduğunu iddia eden markete gittim. O günkü psikolojime göre değişiyor süpermarket gezintim. Bazen şen şakrak dolanırken bazen de ruhum çekilmişçesine reyonların arasında sürüklenir dururum. Üşengeçlikten palto altına gizlediğim pijamalarım gittiğim markette kimse beni görmesin, kalabalık arasında kaybolayım isterim. Kasiyer kızlar müstehzi ifadelerle gülümser ve birbirlerine beni işaret ederler. "Geldi yine deli."
Yine de sevimlidirler. Bazen de almamızı istedikleri ürünleri göz seviyemize koymak gibi yorgun aklımıza basit oyunlar oynayarak, bizi istemsiz bilinçaltı satın almaları sürüklemek gayretindeki pazarlamacılara kıl olur ürünlerin yerlerini bozarım.
Bugünkü gibi.
Deterjanları salça reyonuna, salçayı kolaların arasına koyup içimden bağırdım. "Soyguncu kapitalist düzeninize ulan... İnsanım ulan ben, siz önce köle usulü çalıştırıp sonra da soyun diye kurulmuş bir tenekte oyuncak değil..." Kimse duymadı tabii. İsyanlarımızı böyle korkak ve kapalı yaşamamız da acayip muhteşem, demokratik ve fakat harikulade dehşetli faşist siyaset dünyamızın bize bahsettiği ayrı bir güzellik.
Duruma göre ergenekon, paralel, hain, terörist, ajan olmamak için epeyce düşünüp konuşmanız ve sonradan "Ben kooperatif kuruluyor sandımdı da ondan imzaladım" diye yan çizmemek için hangi bildirgeye imza attığınıza son derece dikkat etmeniz gerekiyor.
Yoksa ne kadar suya sabuna dokunmadan bembeyaz yaşarım diye düşünsen de o kir seni mutlaka bulur. Belki de asıl yanlışlık, yangın çıkan evin üst katında oturup, alevler sana ulaşmaz sanarak, insanlar altta yanarken başka yere bakmaktır.
Sokak köpeklerinin serenadı eşliğinde marketten çıktım. Arabama bindim. Aman ne havlamak, ne havlamak. Ne anlatıyorsunuz? Sizin de bu cins dertleriniz var mı?
Köpekçe konuşabilsem ilk çevirdiğim sokak köpeğine sormak isterdim: Böyle sokakta aç ama özgür yaşamayı mı tercih edersiniz yoksa bir evin köpeği olup, yiyip içip, boynunuza tasma takılmasını mı? Ben bir sokak köpeğiyim. Şu mahallenin içinde bile trafik var. Kıç kıça dayanmış tekerlekli metal kutuların içinde birbirinden nefret eden insanlar arasında

mecburen herkesten nefret eden biri olmak ruh sağlığımızı ne kadar bozuyor acaba?
Rol karıştırırlar çok. Kamyon kullandığı için kendini kamyon sanan ya da araç kullanmayı hayatının diğer sorunları ile karıştırırların büyük iddialı hareketleri arasından yırtıp evine varmaya çalışıyorsun. Rol çatışması bizim toplumun salgın hastalığı olsa gerek zira 80 milyonluk ülkeyi yönetenler de ülke kendilerinin sanıp aynı büyük iddia içinde 80 milyon kendilerine göre dizayn etme çabasından vazgeçmiyor. Oysa insanın ne ömrü ne de bahtı yeter herkesi kendine dönüştürmeye. Zaten pekiyi bir şey de değildir herkesin aynı olduğu bir topluluk. Ve hastalıktır. Kendi büyüklüğüne çılgınca aşık olmakla kendi aczinden ölesiye korkmak arasında pek bir fark yoktur aslında.
Haberleri açtım. Güneydoğu'da operasyonlar devam ediyor. Bugünlerde haber dinlemek insanı bir yandan bilgi sahibi yaparken diğer yandan da hadiselerle yabancılaşma etkisi yaratıyor sanki. Memleket halinden haberim olsun derken sürekli aynı cümleleri duymanın bombardımanında hissizleşiyorsun. Güneydoğu'da operasyonlar devam ediyor. Bu bir cümleye indirgenmiş duyarsızlığın içi ne çok acı, öfke, nefret dolu oysa. Sokağa çıkma yasakları, yaşadığın ülkeye güvensizlik, harabeye dönen şehirler, açlık, isyan, kapının önünde kim vurduya giden yavrusunun bedenini sabaha kadar soğutucuda tutan annenin dramı, keskin nişancı tarafından öldürülen babanın sokak ortasından kaldırılamayan cenazesi ve askerdeki gencecik evladından, görev başındaki eşinden acı haber alma korkusu; ve evinde gece yarısı küçük kızıyla yan yana şehit edilen polisler.
Pis bir savaşın düşman tarafları mı yoksa ortak kurbanları mıyız?
Ve işte tüm bu acıları bir cümlede dinliyor ve sıkılıp bir müzik kanalına geçiyoruz.
Güneydoğu'da operasyonlar devam ediyor. Ne yapabiliriz diyoruz. Çünkü tam bitti derken yeniden başlatıyorlar. Ne acayip değil mi? Birileri istedikleri gibi başlatıp, istedikleri gibi durdurabiliyorlar ölümleri. İstedikleri zaman, istedikleri kadar öldürebiliyorlar. Bunları ve benzeri çarpıklıkları anlatan ve aynı zamanda derginizin yazarı gazeteciler bilmem ne zamandır hapiste...
Zamanını bile unutuyoruz çünkü şaşırmıyoruz artık. Bunları anlattıkları için hapse gireceklerini biliyorduk.
Ve hapse girdiler.
Ve biz eve giderken hapisteler.
Ve eve geldiğimizde hapisteler.
Ve biz uyurken hapisteler.
Ve uyandığımızda yine hapisteler.
"İnsanlar tuhaftır; fena bir şey yaptıklarını hissedecek olurlarsa mutlaka en önce vicdanlarını susturacak bir sebep bulurlar" demiş Halit Ziya.
"Onlar da iktidarla çok uğraştı ama..."
Bu sözü kendim için dahil ne çok duydum son on yılda. Eve vardım. Elektrikler kesildi. Bugün beşinci kez. Allahtan zifiri karanlık değil. Hala karanlıktan korkuyorum. Ve korku filmlerinden de tabii ki. Daha önce de söylemiştim. İnsan neden para verip karanlık bir odada kendini korkuturmak ister ki? İnsanları genelde anlayamıyoruz. İnsan kendini bile anlayamıyor ki her zaman? Karanlıkta hem ışık olsun hem de biraz ısıtsın diye taş şömineye odun koydum ve gayriihtiyari elimi çalı çırpının içinde bulunduğu sepete atıp bulduğum bir kağıt yumağını burdum ve kibritle tutuşturdum. O sırada yanan kağıt yumağının derginiz olduğunu fark ettim. Kapağındaki sevdiğim insanın yüzü alevler içinde kaybolurken içimi bir hüznün kapladı. Sonra klasik olacak ama karanlıkların aydınlanması için herkesin biraz yanmayı göze alması gerektiğini düşündüm. Ve birden son teslim tarihi geçtiği halde size yazı göndermediğimi anımsayıp bu konuda size yazmaya karar verdim.
Yazı bu.

YE, DUA ET, SEV'İN YAZARI ELIZABETH GILBERT'TAN *BÜYÜK SİHİR...*

Yaratıcı bir yaşam sürmek için
cesaretin var mı?

Ataol Behramoğlu

nâzım

Nasıl biriydi bu Doğu şairi ve Nâzım neden

Doğu şairi diye adlandırılmaktaydı?

Vera Tulyakova'nın anılarında, Nâzım Hikmet'in ölümünden sonra bir başka şairin onun için söylediği bir söz bende iz bırakmıştı.

Bu şairin adını da ülkesini de anımsamıyorum şimdi.

Söylenen ise şuydu:

"Doğu'nun üç büyük şairi vardı. Nazım Hikmet'le bunlar şimdi dört oldu..."

Adları sayılan "Doğu'nun üç büyük şairi"nin kimler olduklarını da anımsamıyorum ne yazık ki...

Fakat Firdevsi, Fuzuli, Hayyam gibi geçen yüzyılların büyük şairlerinden, aralarında belki bu adlarını saydıklarımın bir ya da ikisinin de bulunduğu üç büyük şairdi sözleri edilen.

Bu gibi genellemeler her zaman tartışmaya açıktır.

Benim ilgimi çeken, bu sözlerdeki "Doğu şairi" nitelemesiydi...

Nasıl biriydi bu Doğu şairi ve Nâzım neden Doğu şairi diye adlandırılmaktaydı?

Düşündüm ve kendi gözlemlerimden de yola çıkarak şu sonuçlara vardım: Bütün peygamberler Doğu'dan çıkmıştı.

Kutsal kitapların en azından üsluplarındaki şiirsellik çok açıktı.

Bir söz, bu bir Tanrı kelamı da olsa, şiirsellikle daha etkileyici oluyordu...

Öte yandan, şiirin kendisi de, akılla birlikte ruha da hitap ederek, sanki bu kutsallığa yaklaşıyordu...

Bu nedenle "Doğu'nun büyük şairi" sadece güzel söz söyleyen biri değil, bu sözle dinleyen ya da okurun aklıyla birlikte ruhunun derinliklerine seslenen bir bilge kişi, bir derviş, Mevlana için olduğu gibi adının başına "Hazreti..." sıfatı da eklenerek kutsanabilecek bir insandı.

Böyle düşününce Nâzım Hikmet adının klasik Doğu'nun büyük şairleriyle birlikte anılması da anlaşılır oluyordu...

Nâzım Hikmet, yaratıcılığının destansı ve anlatısal genişliği, epik (öğretisel, bilgilendirici) üslubu ve içeriği, kendi yaşamının ve çağdaşlarının yaşamlarının derinliklerine nüfuz eden (işleyen, giren) şair kimliğiyle, Doğu'nun bilge şairlerine Batı şiirine olduğundan daha yakınlıkla akrabaydı...

Öyle sanıyorum ki kimi şiirlerinin bugün aşılıp sayılabilecek teknik özelliklerine karşın, hem bizde hem çevrildiği bütün dillerde günümüzde de etkileme gücünü sürdürebilmesinin başlıca nedeni, söz ettiği şey ne olursa olsun, sesindeki yalın, aydınlık, yapmacıksız, içten tınıdır. Bizim kuşağımız 1963'teki ölümüne kadar, gizli kapaklı aranıp bulunabilecek birkaç şiiri dışında, onun şiirinden ne yazık ki yoksun kaldı...

Bu şiirin büyüklüğü, ancak bu tarihten sonra, edebiyat ortamına bir biri ardına çığ gibi boşanan, "Kuvayı Milliye Destanı"nın, içinde bu destanın da yer aldığı muazzam bir epik yapıt olan "Memleketimden İnsan Manzaraları"nın, "Şeyh Bedreddin Destanı"nın; "Dört Hapishaneden" adı altında toplanan liriklerin, "Benerci..." "Jokond ile Si-Ya-U", "Taranta Babu..." gibi şiirin yanı sıra roman-tiyatro-sinema özellikleri taşıyan özgün ve öncü yapıtlarının yayınlanışıyla anlaşıldı.

1940-60 arasında kesintiye uğratılan muazzam etkisi de çağdaş şiirimizin uzun bir aradan sonra bir kez daha en büyük kazanımı oldu...

Bu büyük şaire ve kişiliğine yapılabilecek en büyük kötülük ise, şiirini ve kişiliğini tek ve dar çerçevelere sıkıştırarak anlama çabasıdır. Çünkü çok bilinen şiirlerinden birindeki dizelerle söyleyecek olursak, yaşama yüz bin elle dokunan, onu yüz bin gözle gören, yüreği yüz bin yürek gibi çarpan bir şairdir söz etmekte olduğumuz...

Dilan Bozyel

dün gece beni rüyanda gördün mü?

Korkma, biraz daha yaşayacaksın.

En güvendiğin hücren bile şaşırtacak ruhunu, yine de yaşayacaksın.

Bazen kardeşin, bazen abin ya da annen; şaşırmazsın belki ama baban bile sırtını sıvazlar gibiyken bıçaklayabilir ciğerini. Romantik bir serseriye dönüşebilirsin ya da sefil bir sanatçıya. Tüm bunlar seni boynu tütün kolonyası kokan arabesk bir şarkıcıya bile dönüştürebilir. **Ama korkma, biraz daha yaşayacaksın.**

Kayıp bir edebi halden bahsetmiyorum. Pazar günü arka sokaktaki kiliseye giden rüküş kadınlardan biri de olsan hiçbir şey değişmeyecekti. Aynı sokaktaki caminin halısına çoraplarınla bastığında hissettiğin o iç gıcıklayan sterilsizlik tedirginliği gibi yaşayabilirsin bu hayatta bir süre daha.

Dudakların kuruyabilir. Kulakların çınlayabilir. Tırnakların kırılabilir. **Sen yine de korkma, biraz daha yaşayacaksın.**

Girne'nin ara sokaklarında her gördüğün yasemin ağacının dallarına yüzünü gömsen de, Gümüşlük'te rüzgarın dalgaları döllerken yüzüne vuran deniz sesine kapılsan da, çocukken köydeki kuzenlerinin sıraya girip o ağır sandığın tabancayla nişan aldığı boş bira tenekeleri sayesinde uykuya dalsan da, anneannen vişne reçeli yaptığında; mutfaktaki şekerli meyve kokusuyla mutlu olsan da, altında petrol yatan bir doğu şehrinde esmer adamların türkülerıyla güneşi selamlasan da; **üzgünüm, biraz daha yaşayacaksın.**

Şarkıda söylendi diye efsane sanma topu, tüfeği, savaşı; şehrin yıkılacak. Hayallerin yıkılacak. Gözlerin olur olmaz yaşaracak. En ürktüğün halinle, günlerden gözün saatin üstünde, şu vakit beş dakika bile geçmezken; yalnızlığının ustası olmuşken, yanından geçtiğin uçurumlardan kendini atmaya çalışırken, taşıyamayacağını sandığın tüm gerçekleri bir bir öğrenirken; iyilikten sapmamak için nefsini delik deşik ederken, ümit ettiklerin yerine; hiç tahmin etmediklerin derdini bölüşürken, ellerin titrerken, katil sandıkların canını Azize Meryem gibi avuçlarken, mahallenizde aşkın tozu bile kalmamışken; Korkma. Hayat bu. **Kabul et artık. Biraz daha yaşayacaksın.**

2016, Diyarbakır, bir gece yarısı.

Emre Barca

ve sonsuza dek mutsuz yaşadılar

"La femme n'existe pas."

Lacan'ın "Kadın yoktur," mealindeki bu sözünü hiçbir zaman tam olarak anlayamadım. Belki de, vaktiyle bir kadının bana söylediği gibi, *"Anladım ama anlamlı bulmadım."* Ne bazı hocalarımın açıklama girişimleri, ne de analist bir dostun yazdığı uzunca mektup işe yaradı. Şimdi, bu kitabın adını okur okumaz zihnimde beliren ve öyküleri okurken sürekli kafamda dönüp duran bu söze belki biraz yaklaşabiliriz diye umuyorum, naifçe. Yedi öyküden oluşan bu kitabın tüm bölümleri, adına layık şekilde, kadınsız erkekler etrafında dönüyor. Her kitap, hele de ayrı ayrı zamanlarda yazılmış öykülerden oluşan kitaplar, her zaman kendi isimleri üzerinde bu kadar derinleşmeyebilir, isimleriyle müsemma olmayabilir. Oysa Kadınsız Erkekler bunu yapmıyor: Bütün hikayelerin başkahramanı kadınsız bir erkek ve her bir öyküde bu adamların dünyasına daha da yaklaşıyoruz kitap ilerledikçe.

Murakami bu dünyayı şöyle tanımlıyor: *"Kadınsız erkeklerden biri olmak çok kolaydır; önce bir kadına tüm kalbinizle aşık olun, sonra o bir yerlere gitsin, hepsi bu."* Bu cümleyi kuran kahramanın evli olduğunu ve tüm kalbiyle aşık olduğu "o kadın"ın eşi olmadığını hesaba katarsak, kadınsız erkeklerin asexüel keşifler olmadığını çıkarsayabiliriz sanırım.

Evet, kadınsız erkekler hayatlarında artık "bir kadın" olmayan erkekler değil, 'o kadın' olmayan erkeklerdir. Ve bu kadın bir gün "bir yerlere gider." "Ve sonsuza dek mutlu yaşadılar," cümlesi artık imkansızdır. "Kadın" doğal yollarla ölmüş de olabilir, intihar etmiş de; gitmeden önce erkeği aldatmış da olabilir, usulca terk etmiş de. Her halükarda kadınsız erkekler hayatlarındaki "o kadın"la birlikte "kadın"ı kaybetmişlerdir. Murakami'nin bir kahramanı bunu çok yalın bir şekilde dile getirir: *"Ve bir zaman gelir, bir kadını yitirmek, tüm kadınları yitirmek anlamına gelir."* Başka kadınlarla birlikteyken bile yitiktir

aslında tüm kadınlar. O kadınla tüm kadınlar eşitlenmiştir. O kadın yitirildiyse, "kadın" yitirilmiştir.

"Eh, aşk acısı!" ya da "Bir erkeğin, hayatının kadını kaybetmesi işte!" deyip konuyu kapatmak isteyenler için, ne Murakami'nin kitabının bir ilginçliği olabilir, ne de bu bağlamda Lacan'ın hesaba katılmasının. Bu kişilere önerim, şu aşk denilen nesne ya da "hayatının kadını" denilen şey üzerine biraz düşünceleri olurdu. Erkek için hayatla kadını açık ya da gizli yollarla birleştiren şeyleri, anneyi ve "la femme"ı düşünceleri. Bu bakımdan, Proust'un o meşhur cümlesini içimizdeki huysuzlara hatırlatmak isterim: *"İlgimizi uyandıran birini, bizce meçhul ve meçhullüğü ölçüsünde çekici bir hayatın unsurlarına karışmış saymak ve hayata ancak onun sevgisiyle girebileceğimizi düşünmek, bir aşk başlangıcından başka neyi ifade eder?"* Murakami'nin hikayeleri de hep böyle bir başlangıca işaret ediyor: Hayata ancak o kadının sevgisiyle girebileceklerini düşünen kadınsız erkekler, hayatlarının kadınına aşık olur ve sonra da o kadını, o kadınla birlikte

bütün kadınları ve hayatı yitirirler. Hayatlarında hala bir, kimi durumda birden çok kadın olsa da durum değişmez. O erkekler kadınsız erkeklerdir. "Kadınsız erkeklerden olmanın ne kadar üzücü, ne kadar yürek sızlatan bir şey olduğunu ancak kadınsız erkekler anlayabilir. Harikulade batı rüzgarını kaybetmeyi." Batı rüzgarı. O kadınla birlikte kaybedilen şeyin gizemli adı budur. Batı rüzgarı aslında arzudur, hususen de kadına, hayata karşı duyulan arzu. İşte bu arzuyu kaybeden Kino'nun hikayesi, kadınsız erkeklerin dünyalarındaki ortaklıkları, kayıp, travma, yas ve diğer kadınsız erkek meselelerini kusursuz bir gizemle anlatır: *"Gerçek ıstırapı hissetmem gereken bir zamanda, duygularımı bastırdım. Şiddetli acı çekmeyi kabul etmemek için, olanlarla gerçekçi biçimde ve doğrudan yüzleşmekten kaçındım. Sonuç olarak da içi boş, cansız bir yürekle yaşıyorum şimdi. Ve zeki yılanlar yüreğimdeki o boş yeri ele geçirip, serinkanlı bir şekilde kalplerini oraya gizlemeye çalışıyorlar."*

Japon kültürüne göre, zeki yılanlar vücutlarına zarar gelse de ölmek için, kalplerini vücutlarından başka bir yere gizlerlermiş. Bazen de Kino gibi kadınsız erkeklerin içi boş, cansız yüreklerine. Bir kadını "o kadın" haline getirdikten sonra, onu yitirmenin acısıyla bütün kadınları, "la femme"ı yitiren, bir kadını tüm kadınlarla eşitleyen ve bir kadınla tüm kadınları ya da "kadın"ı iptal eden erkeklerin içi boş, cansız yüreklerine...

Gülbin Aktaş

en kısa gecenin rüyası

Shakespeare uyarlaması En Kısa Gecenin Rüyası; düşlerin ve gerçekliğin birbirine karıştığı, aşkın ve yanılsamanın birbirine sarmalandığı fantastik bir masal... Ve siz de 2,5 saat süren bu interaktif oyunda ister istemez masalın içine çekiliyorsunuz.

Karşılıklı iki platforma oturtulan seyircilerin ortasında ve arasında sergilenecek izleyici ile bütünleşme sağlayan oyunda; dekor kullanımı arka planda bırakılmış. Esprili dekor detayları hariç sahnede sadece belli başlı yatma/oturma yerleri yerleştirilmiş ve bu da bir şekilde

aslında oyunun temposunun bir an olsun düşmemesini sağlamış. *Oyun; periler, zengin düğünü ve tiyatro oyunu hazırlayan bir grup köylü esnaf etrafında geçiyor.*

Birbiriyle iç içe olan üç ayrı dünya, akılcı kostüm kullanımı ile ayrıştırılıyor. Çiftlerin dans sahneleri ve sondaki esnaf dansı oldukça güzel ve estetik.

Oyun, ilk sahnelerinden itibaren kızını istemediği bir adamla evlendirmek isteyen baba üzerinden erkek-egemen bakış açısının bir eleştirisine dönüşüyor. Eleştiri dozu artarak yayılıyor ve özellikle finalde doruk yapıyor.

Diğer taraftan da esnaflar üzerinden; ayrımcılığın, ötekileştirmenin, ırkçılığın keskin bir hicvine ulaşıyor. Hicivle çok güzel anlatılan bir başka konu da; aşkın insanın gözünü ne kadar kör edebildiği hatta bazen insanı ne kadar küçük düşürebildiği... Aşk iksirini uyurken gözüne damlatan ve uyandığında ilk gördüğüne aşık

olan peri hikayesi aşkın hicivle güzel bir anlatımı olmuş.

Oyunun son bölümünde zengin-yoksul ayırımına dokunup, alt sınıfın aşağılandıkça yukarıdakilere yalalaklık yapmaya çalışmaları, ezilip-büzülmeleri, üst sınıfın doğrularını hemen kabul etmeleri, günümüz dünyasına ayna tutarak aslında günümüzde değişen bir şeyin olmadığının farkına varmamızı

sağlıyor. *Alt sınıf-üst sınıf uçurumuna vurgu yapılan esnaflar başlı başına bir olay.* Fazlasıyla biz gibi anlatılmış. Bu da seyirciyi konuya bağlı tutuyor.

Bazı yerleri fazla teatral olan oyunda çok fazla "şiveli konuşma" var. Birbirinden farklı Anadolu şiveleri arasında özellikle Caner Erdem özel bir övgüyü hak ediyor. Ancak oyunun genelinde 'şive' bu kadar abartılmasaydı çok daha iyi olabilirdi. Bir diğer genel eleştiri de uzadıkça uzayan esnaflar takımının tiyatro oyunu bölümü. Bu bölümün biraz daha kısa tutulabileceğini düşünmekle birlikte; sonundaki muhteşem dans sahnesi bu bölümün özü niteliğinde kabul edilebilir.

Esprili bir dille birden çok konuya değinen ve Kemal Aydoğan yönetmenliğinde sergilenen En Kısa Gecenin Rüyası'nda Onur Ünsal, Mert Fırat, Melis Birkan, Caner Erdem başta olmak üzere bütün oyuncuların performansı da ayakta alkış hak ediyor.

Can Yılmaz

hediyesi 35 kuruş

Masanın ardındaki genç kız yutkunarak sordu, "Bitti mi hatırası?"

Ercan ağlamaklı, sesi titredi, "Yok, bitmedi de... Kumbaramdaki para bu kadarına yetiyormuş."

Çekmecesinden boş "Kızılay Kütüphanesi Üye Kartı"nı çıkardı. "Otur" dedi genç kız, "Ayakta bekleme." Ercan, masanın yanına ilıştırılmış tabureye oturdu. "Fotoğraf?" Minik parmaklarının arasında tuttuğu vesikalığını uzattı. Genç kız, fotoğrafı üye kartına sığdırmak için Ercan'ın iki kulağını ve siyah önlüğünden küçük bir parça kırpı. Masanın üzerinde, mühür yastığıyla vazife bekleyen resmi damgayı yerinden çıkardı, Ercan'ın annesine bakarak zorla gülümsediği vesikalığının sade güzelliğini, resmi damgayla bozdu. "Kütüphanemize hoş geldin."

Ercan kitaplarını, barbunya tenceresinin yanına bıraktı, "3 gün okuma müsaadēm var, geç götürürsem her gün için 25 kuruş ceza" dedi. Annesi günün sinirini barbunyalardan çıkarırken "Hahh bir o eksikti... Oku da götür, 5 kuruş veremem" dedi. Ercan "Hepsini bir günde okurum, ama önce Moby Dick..." Ercan kitaplarını topladı, masadan kalkmak üzereydi ki kapının zilini duydu; kapıya koştu, annesi bağırdı, "Kim o demeden, açma!" Üst kattaki komşu kızı Lale gelmişti, aynı okulda ama ayrı sınıfta okuyorlardı, Lale'nin dersleri çok iyiydi, ara sıra ders çalışmaya geliyordu ve tabii ki Ercan, Lale'yi çok seviyordu. **"Bak" dedi Ercan, kartını gururla uzatarak "Kütüphane kartım var, bütün kitapları okuyabilirim artık."** Lale çok sevindi, Ercan'ın kulakları kesilmiş fotoğrafına güldü. "Ne güzel" dedi. Moby Dick'in sayfaları arasına yerleştirilmiş renkli resimlere bakarken, "Ben de okuyayım... Bana verir misin bunu?" Ercan özenle seçtiği kitabını vermek istemiyordu ama isteyen Lale olunca "Al oku" deyiverdi. Lale çok sevindi, "Teşekkür ederim arkadaşım" dedi Ercan'ın yanağına minik bir öpücük kondururken... Ercan kıpkırmızı oldu, kekeleyerek "Önemli değil" diyebildi.

Ercan okuduğu kitapları iade etmek için kütüphanedeydi, görevli kız teslim aldığı kitapları, önündeki dev kayıt defterinde ararken, Ercan da yandaki taburede oturmuş az sonra sorulacak soruyu bekliyordu ki, çok beklemeden o soru geldi, "Moby Dick?" dedi genç kız, suratında kütüphaneye kayıt yaparken ki güzel ifadede eser yoktu. Ercan tabureden kalktı, nedense hazır ola geçti. Genç kız, hemen arkasında, dev panoya yapıştırılmış uyarıları gösterdi, "Bak ne yazıyor?" Ercan minik bir adım atarak masaya yapıştı, **gözlerini kısarak okudu, "Gününde iade edilmeyen kitap için günlük 25 kuruş ceza alınır."** Genç kız önündeki dev kayıt defterine tekrar baktı, aradığı cevabı bulmuş gibi, parmağını koyduğu yeri okudu "Moby Dick... 15 Kasım 1977'de alınmış. 4 gün geçmiş, kitapla beraber 1 lira getirmen lazım." Ercan, yeni aldığı kitapları okul çantasına yerleştirdi, "Yarın getiririm" diyerek çıktı. Ercan eve dönmüş en mutlu saatlerini geçiriyordu, yanında en sevdiği arkadaşı Lale'yle fen bilgisi çalışıyorlardı ama yine de aklı Lale'nin geri vermediği kitaptaydı. "Kitabı okudun mu Lale?" diye sordu. Lale önündeki derse dalmıştı cevap vermedi. Ercan biraz daha yüksek sesle sordu, "Lale, Moby Dick'i okudun mu?" Lale, güzel yazı defterine yazar gibi özendiği fen bilgisi ödevini bıraktı, Ercan'a baktı, "Bitmedi daha" diyerek yazısına geri döndü, Ercan zoraki gülerek "Olsun" dedi. Gözleri karşısındaki takvim yaprağına takıldı, 30 Kasım 1977.

Sessiz geçen günlerden sonra; Ercan nihayet bir fırsat daha yakalamıştı, okulun koridorunda koşuşturan çocukların arasından Lale'yi gördü, birkaç geniş gövdeli çocuğu iterek kalabalığı aştı, Lale arkadaşlarıyla sınıfının kapısında konuşuyordu, **Ercan cesaretini toplayarak sordu "Moby Dick'i okudun mu?" Lale, "Niye soruyorsun ikide bir?" Ercan güldü, "Beğendin mi diyecektim."** Lale arkadaşlarıyla sınıfına girerken, "Bitince söylerim" dedi. Ercan, zilin sesiyle irkildi sınıflarına koşuşturan kalabalığın arasına karıştı gitti.

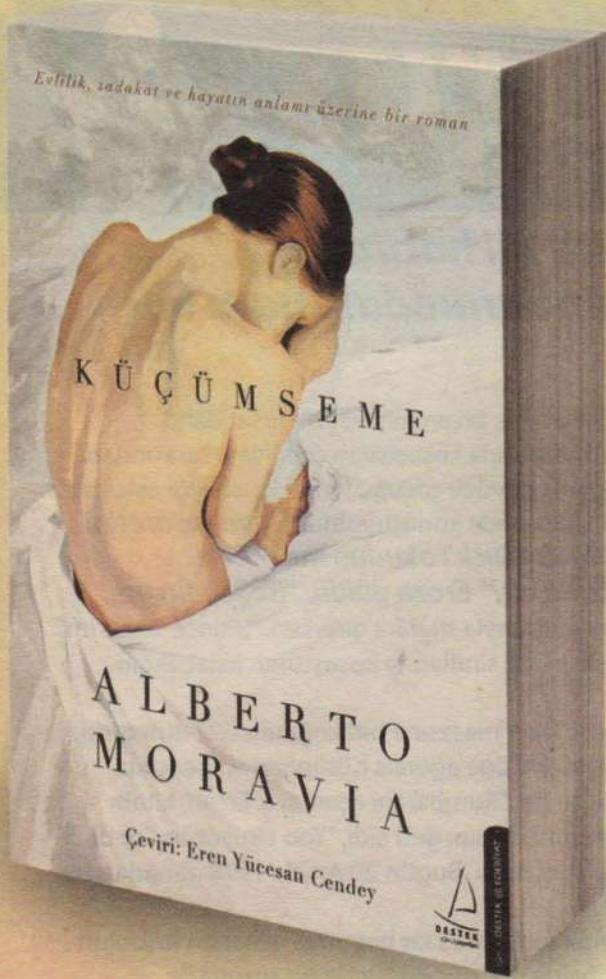
Ercan kumbarasını genç kızın masasına bıraktığında sesi titriyordu, "Galiba bu yeter" dedi başını öne eğerek. Kütüphaneci genç kız kumbarayı Ercan'a doğru itti, "Kumbaranı açamayız Ercan, kitabı kayıp mı ettin?" Ercan kumbarasını geri aldı, "Yoo okuyorum" dedi. Genç kız önündeki deftere baktı, Bugün 29 Aralık. 1978 olmadan bu hesabı kapatmalıyız."

Birkaç gün sonra, toprak sahada 4 saat boyunca oynanan futbolun ardından terlemiş bir halde eve döndüğünde bir sürpriz ile karşılaştı, Lale yine ders çalışmaya gelmiş, Ercan'ı bulamayınca eve dönmeye hazırlanıyordu, topun sahibine çıkardığı kavga için teşekkür etmesi lazımdı. Lale, sevimsiz müjdeyi vermek için aceleci davrandı, "Ercan biz taşınıyoruz" dedi. Yüzünde buruk bir mutlulukla, "Daha büyük bir evmiş ama seni çok özleyeceğim" dedi. Ercan boş bulundu, söylediğine pişman olacağı soruyu sordu, "Ya Moby Dick?"

Lale, ters ters baktı, "Üzülmedin taşındığımızı!" Ercan, "Üzıldüm, üzülmem mi? Moby Dick'i okudun mu?" Lale sinirlenmişti, ders kitaplarını hızla topladı, "Aptal" dedi "Aptalsın sen!" Kapıyı hızla çarparak gitti. Ercan duvardaki takvime baktı, 12 Ocak 1978. Az sonra kapı zili acı acı çaldı, Lale geri gelmişti, elindeki "Moby Dick" kitabını Ercan'a uzattı, **"Al Moby Dick'ini... Yemedik! O kitap senin hatıran olacaktı bana, arkasında 35 kuruş yazıyor ama 35 kuruş değildi değeri... 50 lira verseler vermezdim" diyerek kitabı bıraktı ve gitti.** Ercan tek kelime bile edemedi bakakaldı.

Günler sonra Ercan yine kütüphanedeydi, elindeki kitabı, cebinden çıkardığı bozuk paraları ve kağıt para tomarını, masaya bıraktı. "Beni hatırlasın diye geri vermiyormuş" dedi. Genç kız önündeki deftere baktı, "27 Temmuz 1978. Sen niye şimdiye kadar getirmedin peki?" diye sordu. Ercan başını önüne eğdi, gözünden süzülen yaşları saklamadı, "Hatırası var diye." Masanın ardındaki genç kız yutkunarak sordu, "Bitti mi hatırası?" Ercan ağlamaklı, sesi titredi, "Yok, bitmedi de... Kumbaramdaki para bu kadarına yetiyormuş." Genç kız yerinden kalktı, masanın üzerindeki paraları topladı, hepsini Ercan'ın ceplerine sokuşturdu, "Yeni kanun çıktı cezalar affedildi, para mara ödemeyeceksin."

Ercan uçarcasına geldiği evde, adeta yerinde duramıyordu, "Çok kitap okuduğum için kitap hediye ettiler" dedi gülerken. Annesi masada duran kitaba baktı. "Bir ayakkabı verselermiş keşke" Ercan'ın elindeki kitaba gözü takıldı, "Moby Dic ke... Eee sen bunu okumuştun!?" Ercan güldü, "Hayır okumadım ama dünyanın en güzel kitabı olduğunu biliyorum..."

“Nasıl olduğunu ben bilemeyeceğim, sen bileceksin... Tek bildiğim bir erkek gibi davranmadığın, bir erkek gibi olmadığın.”

Kuşkularla, kıskançlıkla, saplantılarla bunalan Molteni, karısının onu artık sevmemesinin hatta küçümsemesinin nedenini sorgulamaya başlar. Ancak beklenmedik bir anda tanık olduğu olay evliliğini, işini ve giderek bütün hayatını tamamiyle değiştirecektir.

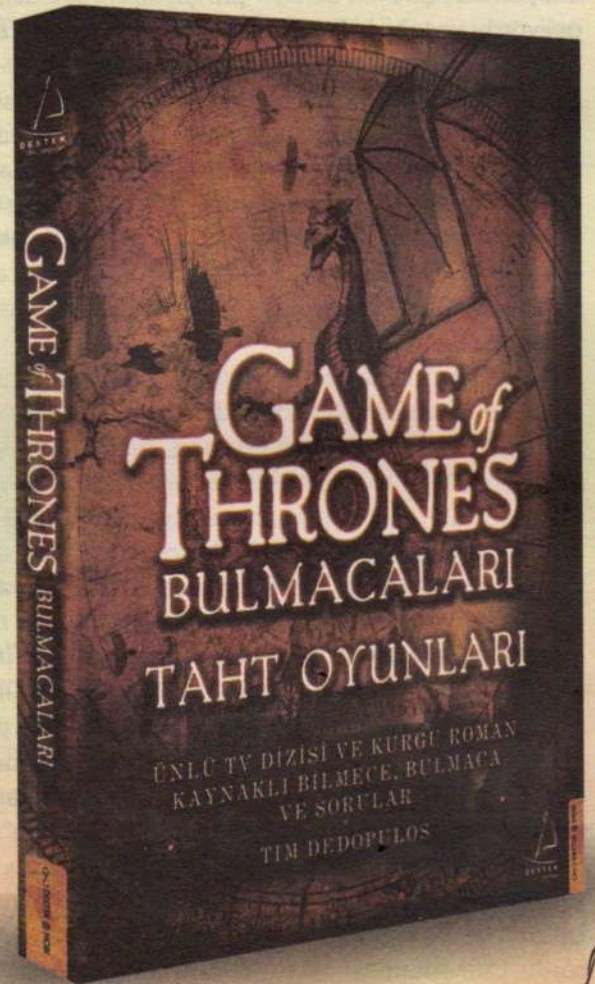
Çağdaş İtalyan edebiyatının en büyük romanlarından biri olan *Küçümseme*, kuşkusuz Alberto Moravia'nın en çok tartışılan eserlerindendir.

Alberto Moravia
Küçümseme

Kendinizi *Game of Thrones* gibi entrika, ihanet ve mucizeler diyarında bulsanız ne yapardınız? İster kalpleri ister savaşları kazanın, isterseniz gölgelerde saklanın isterseniz ışıklara yönelin her halükârda kendinize göz kulak olun, çünkü Kış Geliyor...

Game of Thrones Bulmacaları sizi romanlarındaki kadar gerçek ve uyarlandığı televizyon dizisindeki gibi canlı, dünya ve dünya ötesi ihtişamlı diyalara doğru eğlenceli bir yolculuğa davet ediyor. Bu kitabın sayfalarının arasında kimi zaman ölümcül düşmanlar, kimi zaman sürpriz müttefikler ve kimi zaman da güvenilir arkadaşlarla karşılaşacak, şimdiye kadar hazırlanmış en sürükleyici, en zekice ve en mükemmel biçimde kurgulanmış bulmacalar sayesinde rüya gibi bir seyahate çıkacaksınız.

Tim Dedopulos
Game of Thrones Bulmacaları

Metin Uca

bildiri

Koyu kahverengi büyük eski mobilyalar, iç karartan eski lambirilerle bütünleşiyor. Münih'in ocak karı, kapalı havası, karanlık, büyük odayı daha da ağırlaştırıyordu. Saatler gibi gelen uzun bekleyişte tek tavanda dönen ağır pervanenin sesi işitiliyordu. İki genç Nazi askerinin arasında yarım saatlik beklemekten hafif gerginleşmiş, zayıf, uzun yüzü, iyice açılmış şakaklarıyla daha yaşlı, daha hüzünlü duruyordu Profesör Kurt Huber. Sadece koluna girip getirmişlerdi odasından hiçbir şey söylemeden...

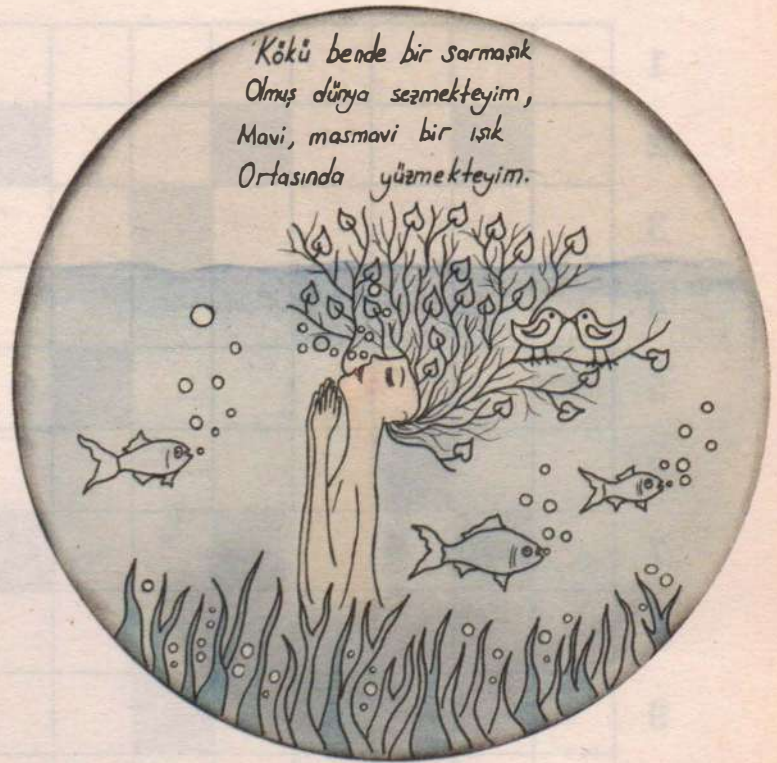
Son dönemin olağan, şaşırtılmayan, sıradan etkinliklerinden biri olmuştu profesörlerin odasından genç Nazi öğrenci askerler tarafından alınması. Koridordan geçişinde Nazi Partisi üyesi gençlerin nefret dolu bakışları ve homurtuları arasında sıranın kendisinde olmasının şaşkınlığını yaşamıştı Huber. O da tüm profesör ve üniversite yöneticileri gibi tam 10 yıl önce Führer'e bağlılık bildirisine imza atmış ve hep beraber yeni Almanya'da birlik, beraberlik, şeref ve hukukun yeniden tesis edildiğini açıklamışlardı. 1 ay sonra Hitler iktidara geldiğinde tüm rektörler, Führer-rektör olmuş ve Yahudi, komünist ve sosyal demokrat öğretim üyesi çalışanları sorgusuz işten atma yetkisi kazanmıştı. Ama yine de başına ne geleceğini bilmemenin verdiği garip bir huzursuzluk yaşıyordu.

Özellikle de 22-23 yaşında sadece hademe Jakob Schmid'e bildiri dağıtırken yakalandığı iddiasıyla apar-topar idam edilen direnişçi "Beyaz Gül" üyesi gençlerin başlarına gelenden sonra... Derin sessizliği kapının sert açılışı bozdu. Uzun boylu, atletik, Hollywood'un dönem yakışıklısı Tyrone Power görünümü, Führer-rektör Walther Wüst sert adımlarla içeriye girdi. Geriye doğru taranmış kumral saçları yüzünü ciddileştiriyor, iri yapısı ve üzerindeki SS üniformasıyla daha bir ürkütücü gözüküyordu. Prof. Dr. Kurt Huber, rektörü ilk kez Nazi üniformasıyla görmenin şaşkınlığıyla toparlandı. Gözü, yakasında kırmızı zemin üzerine yaprakla simgelenen tanımadığı Standartenführer (Alay Önderi) fahri albay apoletle takılmışken; sert, tok bir sesle "Demek vatan hainliği! **Demek düşmanla işbirliği! Demek ordumuzun moralini bozmak ha!" diye bağırdı Walther Wüst.** Sonra, makinalı tüfek gibi hiç susmaksızın "Beyaz Gül" üyesi gençlere yardımdan, gizli bildiri hazırlamaya kadar onlarca suçlamayı arka arkaya sıraladı. Huber, hiç kimseyle paylaşmadığı, kendisine bile itiraf etmediği sırlarının ardı ardına sıralanmasından huzursuz toparlanıp yanıt vermeye çalışırken Wüst'ün şiddetli tokadını bir anda yüzünde hissetti. O an, hayatın, bilimin, insanlığın durduğu andı. Kendi meslektaş, bir bilim adamı, bir rektör üstünde üniforma kendisine şiddet uyguluyordu. Huber'in şaşkınlığına karşı Wüst için sadece önüne geçilememiş bir öfke patlamasıydı. Akademi dünyasını en hızlı kariyer yapan bu ünlü faşisti çok genç yaşta profesör olmuş, küçük yaşlarda katıldığı Hitler'in Nasyonal-Sosyalist Alman Partisi sayesinde yöneticilik basamaklarını da hızla tırmanmıştı.

Felsefe fakültesi dekanlığı döneminden biliyordu Huber onu. Militan Parti üyelerinden oluşan Hitler'in özel korumalığını yapan SS birliğine de seçilmişti Walter Wüst. Sonra, Standartenführer ve rektör olmuştu. Almanlar'ın üstün ırk kuramını kanıtlamaya çalışıyor, üniversitede ise bilimden çok soruşturmacı, baskıcı, yönetici kimliğiyle tanınıyordu. Huber yanağını ovuştururken üniversitedeki her komünist, Yahudi bilimadamı avı ve cezalandırılmasında sorgulamayı bizzat Wüst'ün yaptığı söylentilerini hatırladı ve ilk defa sınırsız bir korkuya kapıldı. Çocuk felcinden kaynaklanan fiziksel engeline bağlı titremeler korkusunu daha belirginleştiriyor, bu Wüst'ü daha saldırganlaştırıyordu. **"Örgütüm yok sadece insani değerlerin herkes için geçerli olması gerektiğini düşündüm. Sizlerden bazı konularda uzak durdum" diye cılız bir sesle kurduğu cümle Wüst'ün yakasına yapışmış hırpalayan şiddeti arasında kaybolup gitti.**

Ondan sonra ne cümle kurabildi, ne de "ben sadece bilim adamıyım" diyebildi. Wüst, her güçlü faşist gibi bağıra bağıra hesap sorup kendince sorguladı. Bir saatin sonunda içerideki iki genç Nazide dışarıda bekleyen Gestapo yetkilileri arasında daha yaşlı, daha zavallı, daha mutsuz bir Huber ölümüne gidecek yargılanma için büyük koridordan geçip yıllarını verdiği üniversiteden bilinmeze doğru umutsuz bir yolculuğa çıkıyordu. Sonu idamla bitecek bu yolculuğun sonrasında ne olduğunu aslında hepimiz tarihi kayıtlardan biliyoruz. Ama, 1943 yılından aktarılan bu öykünün yarattığı iç burukluğu ve tarihin hep kendini yinelediği gerçeği bunu yazan bana ve bunu okuyanlara 2016 yılında sırf bir bildiriye imza attı diye linç edilme sınırına gelen, şafak vakti evinden alınan, odasının kapısına çarpılar atılan akademisyenlerin öyküsünü hatırlatacaktır hep...

Çiğdem Canım Yayan

Ahmet Hamdi Tanpınar

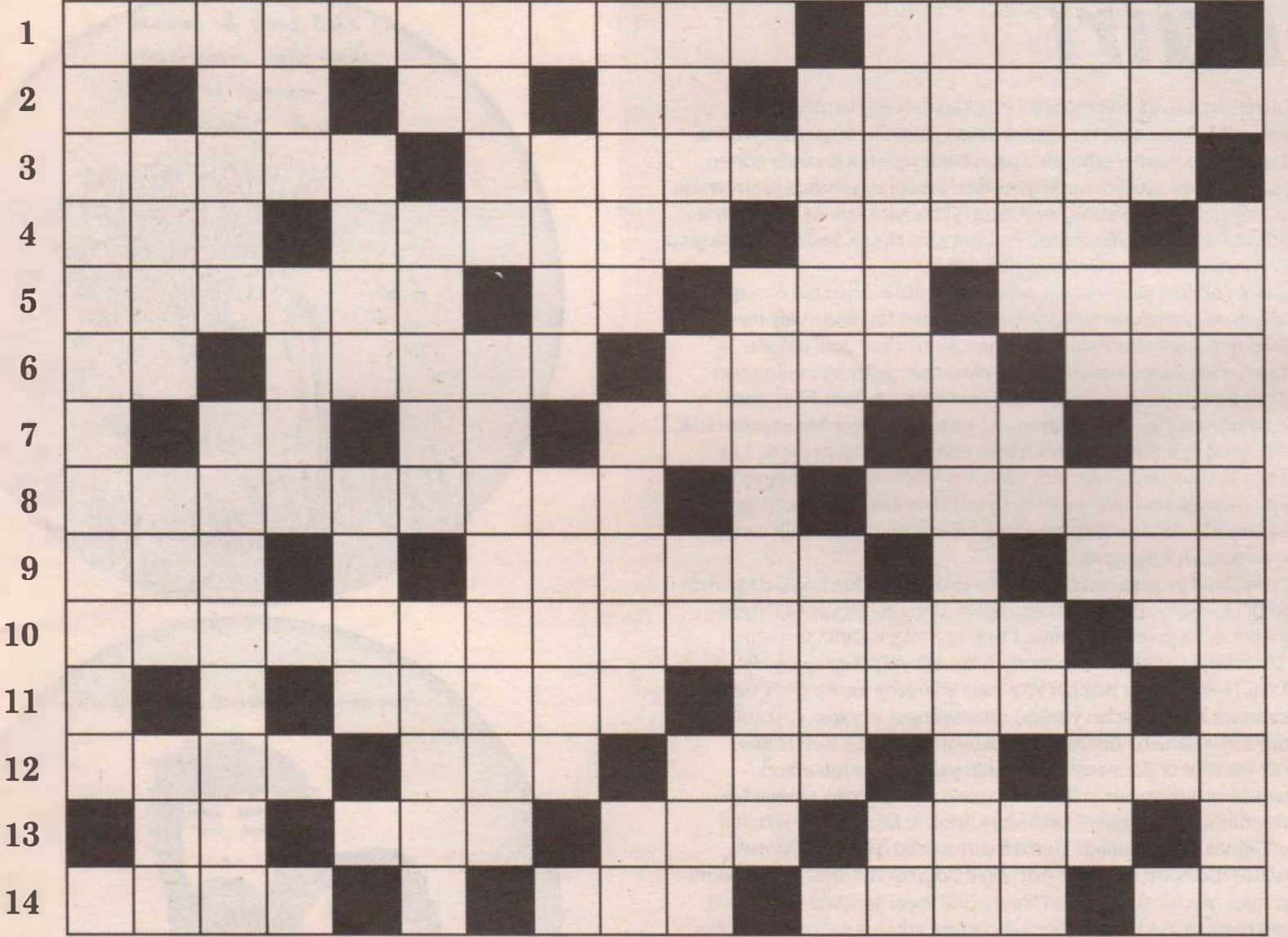

Emrah Serbes

Sabahattin Ali

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

SOLDAN SAĞA:

1-'Balık İzlerinin Sesi', 'Güneş Yiyen Çingene', 'Kumral Ada, Mavi Tuna' gibi kitaplarıyla tanınan yazar - Gürsel soyadlı yazar. 2-"... taşınca kepçeye paha olmaz" (Atasözü) - Orhan Pamuk'un 'Kar' adlı romanındaki şair karakteri - Ülke, yurt, el - Enis Batur'un ilk basımı 1992 yılında yapılan bir şiir kitabı. 3-'Duino Ağrıtları'nı yazan Avusturya asıllı şair - 'Üç Yirmidört Saat', 'Kurtlar', 'Jaguar' gibi romanlarıyla tanınan yazar. 4-Seciye, karakter - Üst üste - Muharrir. 5-'Oteller Kitabı', 'Kalemimin Sapını Gülle Donattım' gibi birçok kitabı bulunan tiyatro oyuncusu ve yazarımızın soyadı - Mağara - Sığ sularla ağır yükleri taşımak için kullanılan, altı düz bir çeşit tekne - Cehiz soyadlı yazar. 6-Birleşmiş Milletler'in kısaltması - Gökkuşuğu - Gümüş soyadlı eleştirmen - Lezzet. 7-Zihin - Iris Murdoch'un bir romanı - Herhangi bir bakımdan bir bütün oluşturan şeylerin tümü, dizi - İsim - Bir bağlaç. 8-Elazığ ve çevresinde kına gecesi ya da düğünlerde oynanan türkülü bir halk oyunu - 'Yıldızlar Bakarken' adlı kitabı 20. yüzyıl İngiliz romanının klasik örneklerinden biri sayılan ünlü yazar. 9-Maksim Gorki'nin bir romanı - Tekin soyadlı yazar - O yer anlamında sözcük. 10-Can Dündar'ın bir kitabı - Türk lirasının kısaltması. 11-Bir cins çoban köpeği - Denizli'nin bir ilçesi. 12-Uzak - İhtiyaca yetmeyecek kadar az - Yiğit, kahraman - Yılmaz Güney'in bir filmi. 13-İlaç, merhem - Gönül, yürek - Cengizkan soyadlı şair - Anlam, mana. 14-Tomris önadlı yazar - Tanımlanamayan uçan cisimlere verilen ad - Güldürü niteliğinde kısa oyun - Bir şeyin eksikliğini tamamlamak için ona katılan parça.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1-'Seyrek Yağmur' adlı yeni kitabı geçenlerde yayımlanan ünlü yazar. 2-Kendi yazıp bestelediği ve seslendirdiği şarkılarının yanı sıra yayımlanmış birçok kitabı da bulunan ünlü bir şarkıcımızın soyadı - Hatıra - İran'da bir kent. 3-Leyla Erbil'in bir romanı - 'Saatleri ... Enstitüsü' (Ahmet Hamdi Tanpınar'ın bir romanı). 4-Gözyaşı - Romantizm akımına bağlı kalmış George önadlı ünlü yazar. 5-Bir bilim ve sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem ya da akım - Aynı dil içinde ses, şekil, söz dizimi ve anlamca farklılıklar gösterebilen, belli yerleşim bölgelerine ya da sınıflara özgü olan konuşma dili. 6-'Birleşik Krallık' anlamında kısaltma - Fazıl Ahmet önadlı şair ve yazar - Zikreden, anan. 7-Zor kullanarak ele geçirme - Ağır ağır, yavaş yavaş. 8-Yılın aylarından biri - Fas'ın başkenti. 9-Ateşler - Yergi, hiciv - Görevden çıkarılma. 10-Seçkin - Tavla oyununda üç sayısı - Dumanın değdiği yerde bıraktığı kara leke - Telefon konuşmasında ilk sözcük. 11-'Derdimi ummana döktüm asumana inledim', 'Yine bir sızı var içimde akşam oldu diye' gibi şarkılarıyla tanınan besteci. 12-Safa soyadlı yazar - Takım. 13-Töşuner soyadlı yazar - Levazımın kısa yazılışı - Makedonya'nın plaka işareti. 14-Selçuk önadlı yazar - 'Bülbülü Öldürmek' adlı kitabın yazarı. 15-Erden Kıral'ın bir filmi - Bir nota - Borazan sesi - Haris. 16-El, yüz hareketleriyle gösterme - Japon tiyatrosunda geleneksel bir tür - Dilsiz. 17-Gibson soyadlı aktör ve yönetmen - Öğrenci. 18-2 Temmuz 1993'te Sivas Katliamı'nda Madımak Oteli'ndeki yangında ağır yaralandıktan bir süre sonra hayatını kaybetmiş şair.

Murat Meriç

bu toprağın sesleri...

Geçtiğimiz aylarda, sessiz sedasız iki albüm yayımlandı: Barış Güney'in "Farımarz"ı ve Ruşen Alkar'ın "Sebr / Sabır / Patience" adlı albümleri bunlar. Güney, tanıdığımız, yaptıklarını/yapacaklarını merak ettiğimiz bir isimdi, bu albümüyle çitayı çok yukarılara koydu; Alkar ise ilk albümüyle aklımızı aldı. **İki albüm, bu toprağın seslerini, yalansız/riyasız önümüze koyuyor.**

Barış Güney, İTÜ'de müzik eğitimi almış, Kardeş Türküler ve Grup Yorum'la çalışmış ve yolu Arif Sağ, Erdal Erzincan, Arto Tunçboyacıyan gibi üstatlarla kesişmiş. 2004 tarihli ilk albümü "Tohum"dan sonra 2009 tarihli "Düşlere Yolculuk"u yapmış. "Farımarz", üçüncü albümü. Canlı, heyecanlı albümler bunlar. En yenisi, eski usül bantlara kaydedilmiş. Güney, **"Bugün yarının geleneğidir"** mottosuyla ilerlediği yolda gelenekten geleceğe uzanan çalışmalar yapıyor. "Farımarz"ın mânâsı da buna uygun zaten: Eskimez, durulmaz... Sadece yorumu değil, "Gelin Oy"dan "Kara Toprak"a, "Dünyada Tükenmez Murad Var imiş"ten "Yağmur Yağar"a uzanan repertuarı da oldukça etkileyici.

Ruşen Alkar, yıllar önce BarışaRock sahnesinde tanıştığım bir isim. Yıllardır heyecanla beklediğim albümünü, 2015'i uğurlamaya hazırlandığımız günlerde elime aldığım ilk hissettiğim, eski bir

dostla yeniden kucaklaşma hissiydi. Albümü dinlediğimde bu his güçlendi. Bunda, albümün prodüktörlüğünü üstlenen Serdar Ateşer'in dokunuşlarının katkısı büyük elbette. Kürtçe ve Türkçe

şarkılardan oluşan albüm, yeni bir ozanı müjdelemekle kalmıyor, yıllarca dinlenecek bir "iş"i önümüze koyuyor.

Alkar'ın, Gezi için yaptığı şarkının sözleri, bu yazının son cümleleri olsun: **"Dönüp arkama bakmadan / Yanlış mıyım?" sormadan / Yürüdüm ya ben / Yanından geçip bakmadan / Yalana karşı çıkmadan / Yürüdüm ya ben / Hiç dönmeden, bildiğimden..."**

Barış Güney ve Ruşen Alkar, yürüyüşümüzde bize eşlik edecek, güvенеbileceğimiz dostlar.

ruşen alkar
sebr / sabır / patience

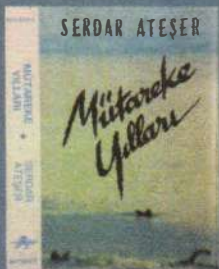
keşif

kafası

serdar ateşer: bir mucize!

Ruşen Alkar'ın albümünde adına rastladığımız Serdar Ateşer, mucizenin ta kendisi. Mozaik'le yaptığı çalışmalar bir yana, solo çalışmaları ile kalbimizi çoktan fethetti. Müzisyenliği de arkadaşlığı gibi: Samimi, içten, güvenilir.

Sadece Mozaik değil, Bir Serdar Ateşer Topluluğu'ndan Suzi'nin Turtası'na pek çok projesiyle sahnede yerini aldı. Besteleri ve düzenlemelerinin yanı sıra prodüktörlüğüyle de dikkat çekti. Mor ve Ötesi'nin son albümü "Güneşi Beklerken", onun "iş"i mesela. Müzikal birikimini ortaya dökerken, "Ahkam Kervanı" başlığıyla yazdığı "sataşan" yazıları hatırlatmayı unutmayayım. Ateşer'in ilk resmi albümü "Mütareke Yılları", 1988 tarihli. Öncesinde, elden dağıttığı bir de kaseti var: "Shipahoy!" Arada, "Selamsız Badosu"ndan "Filler ve Çimen"e uzanan bir kısım film müziklerine imza atmış... "Tarihi Tekerrür"le açılan, "Tarihi Tekamül"le kapanan ilk albümün kapağında, Türkçe telaffuzlu bir İngilizceyle yazılmış notlarla karşılaşırız. Bir de ithaf var: "Dedikeytid

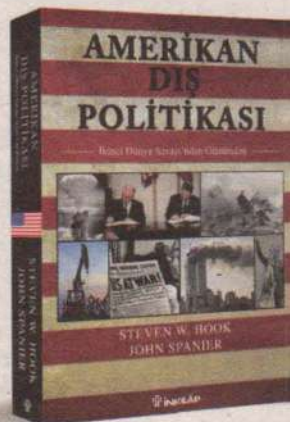
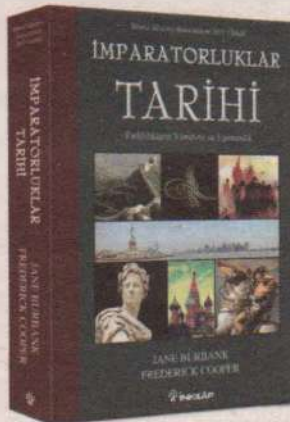
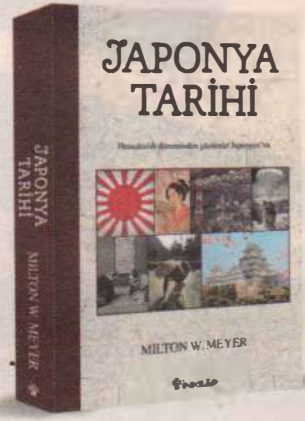
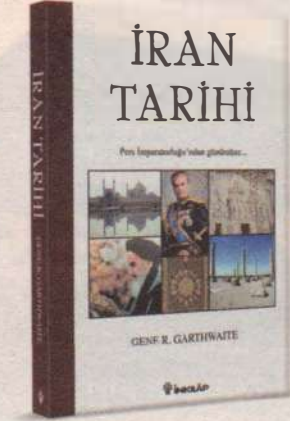
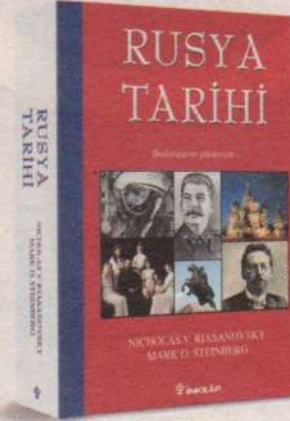
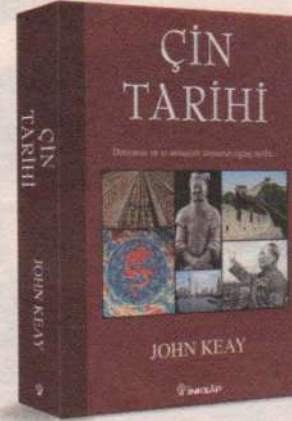
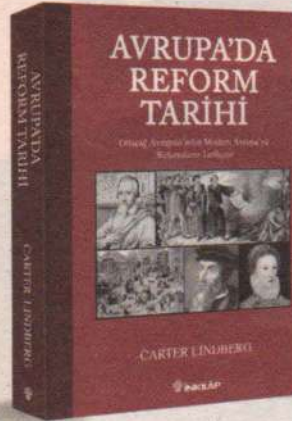
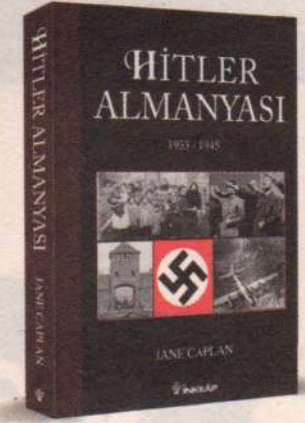
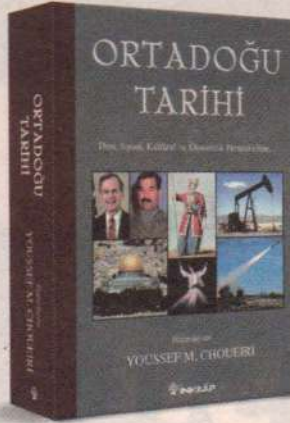
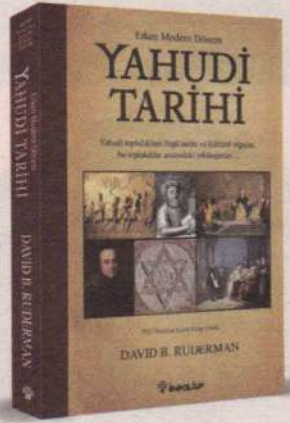
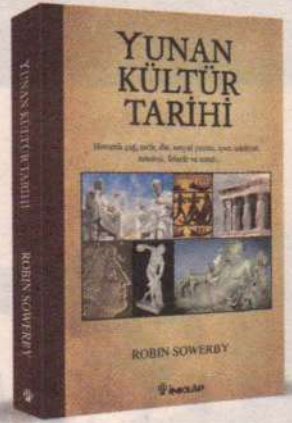
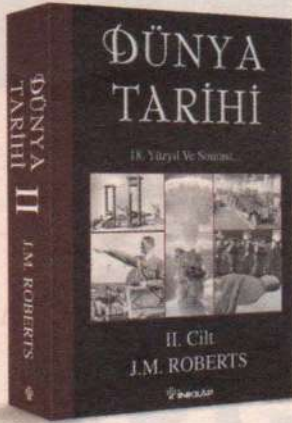
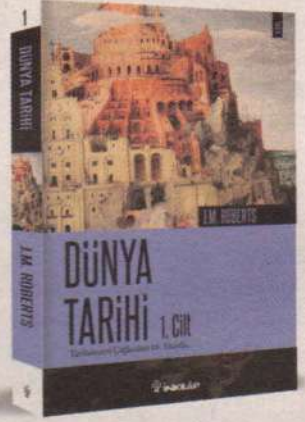
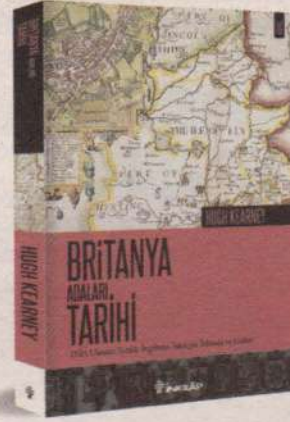
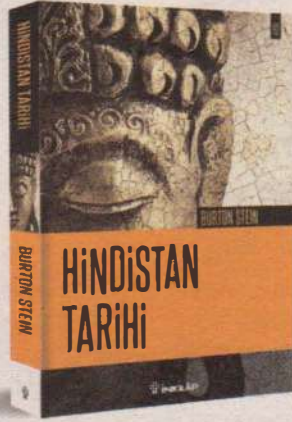
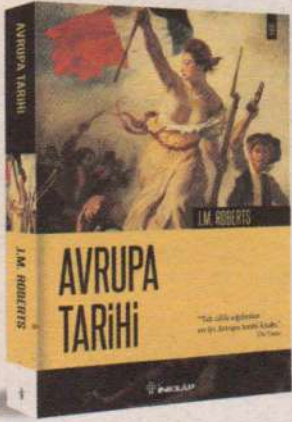
tu piypıl hu ar saffiring 370000 kamyonson dı roods of dis lend." Albümün Piccatura tarafından 1990 yılında yapılmış ikinci baskısında, kapak yazılarıyla birlikte bu not da Türkçeleştirilmiş: "Bu albüm Türkiye'deki bütün kamyonların mucizevi bir şekilde ve bir anda yok olacağı güne adanmıştır."

Şarkılarını Ayvalık'taki stüdyosunda kaydediyor, Ateşer. Yıllar önce yayımlanan son albümü "Avdet Seyri"ni de böyle yapmış. Albüm, plak olarak da basılmıştı ve bu anlamda ilklerden biriydi. Albümün enteresan şarkılarından biri, Yaşar Kemal'in Türkiye İşçi Partisi adına TRT'de yaptığı konuşmanın üzerine oturttuğu "Tipsiz Parlamento". Bu şarkıyı, bugün HDP'yi meclisten atmak isteyenler için yeniden yeniden çalmak gerek.

Ateşer, 2009'da, Selda Asal'ın bir projesi dahilinde Diyarbakır'a gitti ve orada gençlerle bir şarkı yaptı: "Diyarbakır 2009 (Hey Dünya Duy Sesimi)". Bugünü bize dünden anlatan şarkılardan. Bunu ve yazıda bahsi geçen/geçmeyen diğer şarkıları dinlemek için, Ateşer'in blogunu kurcalayabilirsiniz: <https://serdaratesergrupbaskanvekilleri.bandcamp.com>

Başta söylediğimi yineleyeyim: Serdar Ateşer, mucizenin ta kendisi. Sihri, şarkılarında gizli. Kayıtsız kalmayın.

TARİH ÖNCESİ ÇAĞLARDAN BUGÜNE BİR BELLEK ARŞİVİ...

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sanal Mağaza • İSTANBUL / Fatih Historia • İSTANBUL / Avcılar Pelican Mall • İSTANBUL / Levent Metrocity
İSTANBUL / Acarkent Coliseum • İSTANBUL / Bahçelievler Metroport • İSTANBUL / Maltepe Carrefour • İSTANBUL / Beykent Perla Vista • İSTANBUL / Ataşehir Migros
İSTANBUL / Çağaloğlu Sirkeci • İSTANBUL / İNKILAP KIDS Acarkent • ANKARA / Atlantis City Avm • İZMİR / Balçova • İZMİR / Çiğli • BURSA / Nilüfer

www.inkilap.com

Levent Erden

satrancın gücü

Baba bir yandan oğlunun her kazandığında küstahlaşmasına içerliyor, bir yandan da kısa sürede çok hamle düşündüğü, dikkatli oyun stilinden gurur duyuyordu.

Baba satranca merak saran oğlu karşısındaki hem gururlu hem de yenik halini sağaltmanın yolunu yine masalda buldu. Tahtada başlayan, fantastik bir evrende gelişip uykuyla biten maceraya yine birlikte çıktılar.

"Babaaa?" Tribünlerdeki Meksika dalgaları gibi oynak tonlamayla, Vine videosu gibi arka arkaya söylediğinde beklentisi tavan yapan bu nida, "Bundan sonraki birkaç saat tüm dikkatin ve zamanın bana aittir, ona göre hoca!" demenin kısa ama etkin bildirisinden başka bir şey değildi.

Baba "Efendim" diyene kadar kendini dizilmiş taşlarıyla satranç tahtasının (kartondan) karşısında buldu. Oğlu hazırlıklı gelmişti. Taşlar plastik, tahta karton ama karşısında oturan velet, Fischer'dan feyz alıp "Karpov'la ne tangolar yapmıştım" edasında kendisini bekliyordu. Daha gong çalmadan rakibini sinirlendirmeye çalışan Cassius Clay - Muhammed Ali kokteyli kıvamında hareketler. Babaya meydan okuyarak. Sonra da aşağılama, "Satranç biliyordun değil mi?" Baba formülün üzerine atlayıp "Biliyorum" yerine "Biliyordum" cevabını tercih etti. Ne olur, ne olmaz!

Korktuğu başına geldi. Oğlu bir süredir satranca merak sarmıştı ama baba işin ciddiyetinin farkına varamamış, "Onu mutlu etmek üzere bir-iki oyun yenilirim, iş biter" demişti. Ama ilk oyunda çabasına gerek kalmadan yeniliverince baba ikinci oyunu ciddiye alıp "Uzatayım bari" diye düşündü. Bir süre sonra oğlunun tuzağına pek de farkına varmadan düştüğünü hissettiğinde yapacak fazla bir şeyi kalmamıştı.

Oğlu her "şah" dediğinde, oynadığı taşı kahvenin en namlı tavlacısı edasıyla oynadığı kareye vuruyor, sonra da alaycı ötesi bir ifadeyle babanın gözlerinin içine bakıyordu.

Babanın "Kazandın" demesine rağmen oynanmasa da olur birkaç hamleyi daha yapıp onu ezmenin tadını bir bir çıkarıyordu oğlu. Muzaffer, aşağılayıcı, tepeden bakan, ukala bir vücut dili ve bakışla soruveriyordu sonra: "Bi daa ister misin?"

Baba bir yandan oğlunun her kazandığında küstahlaşmasına içerliyor, bir yandan da kısa sürede çok hamle düşündüğü, dikkatli oyun stilinden gurur duyuyordu. Zekasını bir halt zannedip çocuğunda emarelerini gördüğünde kendi genlerini okşayarak kendine aferin diyen bütün zavallı babalar gibi...

Baba rövanşı almak zorundaydı. Sahada alamıyorsa, kontrol nerede ondaysa orada! Bu yenilgi babayı kamçılarmış, heyecan dozu tavan yapmıştı. Akşam oğlu yattı, baba ışıkları söndürdü, yanına uzandı ve başladı:

Babası ve oğlu bir kapıdan, kocaman, bomboş ve karanlık bir mekana girdiler. Etrafta kimseler yoktu. Birden ışıklar yandı. Çok güçlü. Ama sadece spor salonu büyüklüğündeki mekanın ortasında bulunan bölümü aydınlatıyordu. Yerde kareler vardı. İki ayrı renkte. Her kare 2 metreye 2 metre. Kenarda, oturacak bir yere iliştiler. Yerdeki kareli sahanın etrafı çelik bir kafesle çevrilmişti. Sirklerdeki gibi, arenadaki gibi. Sessizliği bir metal gürültüsü bozdu.

O zaman anladılar sahanın çevresindeki kafesin yukarı doğru kayarak açılan iki kapısı olduğunu. Sessizlik. Sonra tekrar büyük bir uğultu. Sanki yüz binlerce seyirci varmış gibi. **Hiç göremedikleri, siyah boyalı kapıdan önce simsiyah giyinmiş, uygun adımlı askerler girdi.** Arkalarından da altlarından bir adamın başını eğmeden geçebileceği kocaman atlar; siyah örtülerle süslenmiş, hortumlarına siyah benekler yerleştirilmiş, kulaklarını yelpaze gibi sallayan filler; kocaman çevresi metalle çevrili, onlarca insanın iplerle çekerek sürüklediği kaleler ve son olarak süslü ama tamamı simsiyah elbiseler içinde bir adam...

Bir anda öteki kapı açıldı. O kapıdan da aynı ama tamamen aynı askerler, hayvanlar, tekerlekleri onlarca insan tarafından itilen kaleler girdi. Hepsi bembeyazdı bu sefer. İkinin de lideri, adamlarının arasından geçip sahanın ortasına geldiler. Ellerini kaldırdılar. Bir anda nerede çaldığını göremedikleri kalabalık bir boru takımı başladı. Her iki kapıdan oradaki herkesten uzun, ihtişamlı giyinmiş iki kişi giriyordu. Her takım kendi şahı önlerinden geçerken yerlere kadar eğiliyordu.

Babası oğlunun kocaman açılmış gözlerle seremoniyi izlediğini fark etti. Şahlar tamamen aynı giyinmişlerdi. Kat kat şapkalarının üzerinde takım işaretleri vardı. Oğlu birden babasını dürttü. "Görüyor musun?" diye sordu, parmağıyla bir o şahı, bir öbürünü göstererek. Baba baktı ama anlamadı. "Dikkatli baaaak!" Ne vardı derken, oğlu açıkladı. "İçlerine bak." Baba baktı. İkinin de göğsünde hafifçe yanıp sönen, belli belirsiz bir kırmızı ışık vardı. "Bunların kalbi vaaaar!" Şimdi iş daha heyecanlı olmuştu. Ortalık karardı ama takip ışıkları her yöne hareket ederek sahayı tarıyordu. Tekrar boru sesleri duyuldu, ışıklar yandı, takımlar dizilmişti. Tek boru sesi! Maç başladı.

Askerler tek tek yürüyor, çılgın bir at ortalığı tozu dumana bulayarak, bazen ileri-yana, bazen yana-ilere zıplayıp hopluyordu. Birbirine vuran kırbaçların, kılıçların, kalkanlara vuran darbelerin sesi gittikçe yükseliyordu. Babası ve oğlu her bir oyuncunun aslında bir çeşit taştan yapıldığını fark ettiler. Oyundan düşen kırılıyor, parçalara ayrılıyor, sonra toz haline geliyordu. Ortalık toz duman.

Birden oturdukları yerin sarsıldığını hissettiler. Davullar eşliğinde filler de sahaya girmişti. Kim ayakta kaldıysa şahların etrafında koruma durumuna geçmişti. Taşların siyahı, beyazı birbiri ardına düşüyor, toz haline geliyordu. Bağırtilar, cayırtilar, kişnemeler eşliğinde...

ÜMMÜ
PUTGÜL

OKAN
AVCI

CEM YILMAZ BERAT EFE PARLAR

YILMAZ
BAYRAKTAR

MACİT
KOPER

Her şey bir niyetle başlar

İftarlık Gazoz

Bir Yüksel Aksu Filmi

29 OCAK'TA SINEMALARDA

www.iftarligazoz.com [iftarligazoz](#) [iftarlik_gazoz](#) [iftarligazoz](#)

NU|LOOK
PRODUCTION

3D
GE

TEKİFİLM

MARS DAĞITIM

neydi n'oldu?

Emrah Akbaş

okudum çizdim

YABANCI
ALBERT CAMUS

Akşam, Marie beni görmeye geldi, kendisiyle evlenmek isteyip istemediğimi sordu. Benim için fark etmediğini, eğer o istiyorsa evlenebileceğimizi söyledim. O zaman da, onu sevip sevmediğimi sordu. Ben de yine daha önceki gibi cevapladım, bunun bir anlamı olmadığını ama elbette onu sevmediğimi söyledim. "Öyleyse neden evleneceksin benimle?" dedi. Ben de ona bunun bir önemi olmadığını, ama o arzu ediyorsa evlenebileceğimizi anlattım. (syf 43)

Sağlıklı bütün insanlar, sevdiklerinin ölümünü az çok arzu etmiştir. (syf 62)

Önce, beni sessiz ve içine kapanık biri olarak anlattıklarını söyledi, bu konuda ne düşündüğümü bilmek istedi. "Hiçbir zaman söyleyecek fazla sözüm yoktur, onun için susarım," diye cevap verdim. (syf 64)

Tanrı'nın affetmeyeceği hiçbir günahkar olmadığına, ama bunun için insanın pişmanlık duyması, ruhu boş ve her şeyi kabule hazır bir çocuk haline gelmesi gerektiğine inanıyordu. (syf 65)

Hayır, çıkar bir yol yoktu ve kimse hapishanelerdeki akşamların nasıl olduğunu tasavvur edemezdi. (syf 76)

Asıl önemli olan bir kaçma imkanı, değişmez ve şaşmaz bir gidişatın dışına atlayış, umudun bütün şanslarını taşıyan delice bir koşuşt. Tabii umut, koşup giderken bir sokağın köşesinde, daha kurşun havadayken vurulup ölmektir. (syf 99)

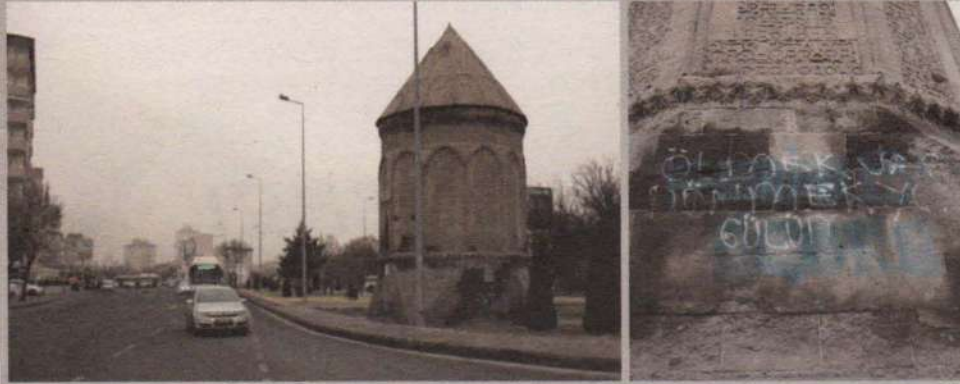
Annem hep insanın tam anlamıyla mutsuz olamayacağını söylerdi. Gökyüzü renklenip de yeni bir gün hücreme sızdığı zaman, ona hak veriyordum. (syf 102)

Fakat herkes bilir ki hayat, yaşamak zahmetine değmeyen bir şeydir. Aslında otuz ya da yetmiş yaşında ölmenin önemli olmadığını bilmez değilim; çünkü her iki durumda da gayet doğal olarak başka erkeklerle başka kadınlar yine yaşayacaklar ve bu, binlerce yıl devam edecektir. (syf 103)

Bu dünyada imtiyazlılardan başka kimse yoktu. Ötekileri de günün birinde mahkum edeceklerdi. Eğer, adam öldürmekle suçlanıp da annesinin cenazesinde ağlamadığı için idam edilirse, ne çıkardı bundan? (syf 109)

Ve ben de, kendimi her şeyi yeniden yaşamaya hazır hissettim. Sanki bu büyük öfke içimdeki kötülükleri söküp atmış, ümitleri boşaltmış gibi, bir takım işaretler ve yıldızlarla dolu bu gecenin karşısında, içimi ilk defa olarak dünyanın tatlı kayıtsızlığına açıyordum. (syf 110)

Albert Camus, Yabancı
Can Yayınları

Kayseri'de 14. yüzyıl Selçuklu eseri Döner Kümbet'in duvarına spreylle yazı yazıldı.

İstanbul'da 1600 yıllık Bozdoğan Su Kemerı'ne doğalgaz borusu döşendi.

Izmir Lefke Kapı'da devam eden restorasyon kapsamında, tarihi kapının üst kısmındaki kemer, tehlike arz ettiği gerekçesiyle yıkıldı.

Aydın'ın Nazilli ilçesine 5 kilometre uzaklıkta bulunan Eski adı Arpaç olan Esenköy'de yer alan Arpaç Kalesi bakımsızlıktan dökülüyor.

Antalya Korkuteli'nde Selçuklu dönemi stilinde yapılan yaklaşık 800 yıllık Alaaddin Cami restorasyonu sırasında Divriği Ulu Cami Darüşşifası'na benzer taş kapı yıkıldı.

Bahsi geçen aracın ortalama yakıt tüketimi 100 km'de 4,2L, CO2 emisyon değeri ise 109 g/km'dir.

ocuk oyuncaęı.

Yeni Ford C-MAX şimdi
1.5L dizel otomatik
seçeneęi ile...

YENİ FORD C-MAX

> 1.5L Dizel Otomatik

ford.com.tr/c-max

f t y /FordTurkiye

Go Further

Pinar Aksel

#direnkağıtışçisi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yeni düzenlemesiyle firmalar, sokakta kağıt toplayan işçilerden atık kağıt almaları durumunda 140.000 TL ceza ödeyecekler. Bu, kağıt toplayarak geçinen 500.000'e yakın kağıt işçisinin işsiz kalması demek. İşte size o işçilerden birinin, 19 yaşındaki Vedat'ın hikayesi...

◆Kağıt toplayıcılığına nasıl başladınız?

Liseyi Diyarbakır'da bitirdim. Daha sonra Açıköğretime kayıt oldum Elektrik-Elektronik bölümüne. Bu sırada ailemin durumu iyi değildi, çalışmam gerekiyordu. Ama iş bulamıyordum bir türlü çünkü Diyarbakır küçük yer hemen iş bulunmuyor. Kağıt toplayıcılarını görüyordum ama onlar da çok azdı. Bana da "İstanbul'a git" dediler "Orası büyük yer daha rahat yaparsın." Ben de İstanbul'a geldim. Kağıtçıların toplanma yerini öğrendim, Yenisahra'daymış. Oraya gittim ve başladım. Şimdi hem aileme para götürüyorum hem de Diyarbakır'a sınavlarımı girmeye gidiyorum.

◆Bu mesleğin zor tarafları neler?

Bizim çalışma saatimiz gece 4'te başlıyor akşam 10'a kadar sürüyor. Geceden yemeğimizi hazırlıyoruz arabamıza koyuyoruz gündüz bütün gün sokakta olduğumuz için yemek ihtiyacımızı bu şekilde karşılıyoruz. Diğer zor yanı ise hava şartları. Geçenlerde kar yağdı mesela çıkamadık sokağa ve bu da para kazanmamıza engel oldu. Aynı şekilde yağmur da çok etkiliyor ıslanıyoruz ve hasta oluyoruz. Yazın da çok zor oluyor çünkü çok sıcak havalarda da etkiliyor. Bu şartlarda yürüme mesafemiz günlük 100 km'yi buluyor. Yürürken vakit geçsin diye arabesk şarkılar dinliyorum. En çok da Azer Bülbül'ü severim. Kadıköy Bölgesi'nde Erenköy, Göztepe, Bostancı... Bütün sokakları dolaşıyorum. Sabah uğradığım sokaklara gün içinde iki üç kez daha gidiyorum. Bunun yanında arabamızda var tabii, onun da ağırlığı 200 - 300 kg'yi buluyor ve yürümek zor oluyor.

◆Günde kaç para kazanıyorsunuz?

Kağıt, karton, plastik, alüminyum ve bakır hepsini topluyoruz biz. Ve bunların farklı ücretleri var. Karton ve kağıt 40 kuruş, plastik 1 TL, alüminyum 1.5 TL, bakır 12 TL. Gündüz bunları topladıktan sonra akşam toplanma yerimiz Yenisahra'ya gidiyoruz. Ordan da arabalara yükleyip İçerenköy'e kağıtçılara veriyoruz. Günlük kazancımız topladığımız malzeme ve miktarına göre değişiklik gösteriyor ama 150 TL'yi buluyor. Aylık gelirim ise 2000 TL'yi buluyor. Ama bu meslekte herkes aynı parayı kazanmıyor. 3000 TL kazanan da var 1000 TL kazanan da var. Çünkü her gün herkes aynı oranda malzeme toplayamıyor.

◆Sokakta bu mesleği yaparken sizi zorlayan şeyler neler?

Bu işi yaparken en çok tinerçilerle uğraşıyoruz. Genelde bize sataşır ve kavga ediyoruz. Bir de çingeneler var. Çingeneler de bu işi yapıyor gözüküyorlar ama gerçeği öyle değil. Onların da bizim gibi arabası var dolaşıyorlar ama onlar genellikle dilencilik falan yapıyorlar. Bu işi yapıyor gibi gözüküyorlar ama bu işi yapmıyorlar. Ve bu durumda kötülener biz oluyoruz yine. Onlar da bu işten para kazanıyorlar ama bize zarar veriyorlar. İnsanlar bu işi yapıyoruz diye bizden çekiniyorlar. Mesela ben Diyarbakır'ı yım diyorum hemen kaçıyorlar başka tarafa gidiyorlar. Bu işi İstanbul'da yapmak çok zor, trafik çok yoğun oluyor. Ve bizim arabamız arabaların arasından geçemiyor. Kaldırımdan gitsek insanlar laf ediyor. İnsanlar çok sabırsız arabamızı koyacak yer yok, sokağa bırakmak zorunda kalıyoruz mecburen hemen korna basıyorlar, çek arabayı diyorlar. Bazı arkadaşlarım bu yüzden çok kavga ediyor. Ama biz de o arabayı oraya koymak zorundayız çünkü o çöpteki kartonlar ya da kağıtlar benim günlük ihtiyacımı karşılıyor.

◆Bu iş için devlete ücret ödüyor musunuz?

Devlete herhangi bir ücret ödemiyoruz. Ama şimdilerde toplama yerlerimizi kapatacaklarını söylüyorlar. Galiba bize de ceza keseceklermiş.

Melda Özer

yakamoz tadında bir aşk

"Tayinimiz çıktı, ay sonunda taşınıyoruz!" dedi babam ve ayrılık acısını hissetmeye başladım. Bu duyguyu hiç yaşamadınız mı bilmem ama çok can yakıcıdır. Çünkü bilirsiniz ki, siz ve arkadaşınız birer çocuksunuz ve birbirinizi tekrar görmek için gereken şartları asla yaratamazsınız.

Babam orman mühendisi yani bir devlet memuru olduğu için hemen hemen her yıl bir başka bölgeye tayinimiz çıkardı. İlkokulu 6 ayrı yerde okudum. Her yola çıkışımızda, kasasında eşyaların yüklü olduğu kamyonun şoför mahallinde, uzun süre gözyaşı döker, bugün bile hatırladığım ince bir sızıyla, içimi çeke çeke uyuyakalırdım.

Hatta bir keresinde kamyon şoförü dayanamamış, "Üzülme bu kadar, büyüyünce bulursunuz birbirinizi" demişti ama o da biliyordu büyüdüğümüzde birbirimizi unutacağımızı.

Sevmek güzeldi ama bedelleri vardı. "Bu kadar sevmeseydim ve bağlanmasaydım, canım da bu kadar yanmayacaktı." diye düşünürdüm çocuk aklımla.

Yıllar geçti, büyüdüm. Çok çeşitli duygular yaşadım. Yaşadığım ve gözlemlediğim kadarıyla en zorlandığımız, darmadağın olduğumuz meseleler aşk, sevgi, bağlanma meseleleriydi.

Hepimiz sevimlik istiyorduk. Beğenilmek, onaylanmak, vazgeçilmez olmak istiyorduk. Sonra aniden mucize gerçekleşiyordu ve öyle oluveriyorduk aşıkken. Sonra aniden büyü bozuluyor ve özlennemeyen, aranamayan, sıradan, eski biz oluyorduk yine. Eve evcil bir hayvan almak gibiydi aşk. Sevimli, sokulgan, tatlı... Haliya çış yapsa da göz ardı edilen hatta hep birlikte gülünen. Sanki tek eksikimiz buydu da artık tamamlanmış gibiydi her şey. Sonra büyümeye başladık evcil hayvanımız. Eski gibi sevimli değildi. Hava kötü olsa bile sabahları ve akşamları dışarı çıkarmak gerekiyordu. Talepkardı, özlüyordu. 3 gün görmese küsüyordu. Ah o talepkarlık, o beklentiler. Beklenti arttıkça onunla ilgilenmek daha zor gelmeye başladı. Gözlerindeki sev beni ifadesi, yalvaran

ifade iyice can sıkardı ve beklenen gün gelirdi;

"Buna iyi bir sahip bulmanın zamanı geldi. Eminim onlar çok daha iyi bakarlar. Daha çok vakit ayırırlar." Belki de bir suç ortaklığıyla, hoyratça uygun bir bahçeye bırakıverirdik onu karanlık bir gecede. Emek verebilseydik o aşka ve birlikte büyülebilsaydık, ne çok şey öğrenebilirdik kendimize dair.

Ne bekliyorduk ki aşktan? Sorgulanmadan seilmeyi mi? Sonsuza kadar sürmesini mi? Oysa ki; "Prens ve prenses sonsuza kadar mutlu yaşadılar" kısmı en masal kısmıydı masalların... Çünkü öyle değildi gerçekler ya da o bahsedilen mutluluğun motifi aşk değildi.

Aşkı yaşamayı becerenler vardı elbette. Aşkı besleyen, büyüten, en önemlisi de dönüştüren. Aşkı yaşamayanın, aşkın sırtına "bir ömür boyu mutluluk beklentisini"ni yüklemeyen mümkün olacağını keşfedenler vardı.

Amerikalı müzisyen ve oyuncu Courtney Love Instagram hesabından paylaştığı aşk mesajında 1994'de intihar eden Kurt Cobain ile yaşadığı aşk için şöyle diyor; "Yaşamdaki en muhteşem hediye, aşık olduğunuz kişiyle paylaştığınız anlardır. Sizi dünyanın tepesinde hissettiren ve asla unutamayacağınız. Seninle paylaştıklarım için müteşekkirim Kurt. Hayatımda deneyimlediğim en mükemmel aşksın."

Aslında günümüz insanı aşkın yerine hızlı seks tercih eder oldu. Daha kolay, daha acısız ve daha risksiz. Ama filmlerde, kitaplarda, şiirlerde yine de gerçek aşkı görmeyi istedi, özledi ve vazgeçemedi.

Aşk zayıflığımızı kabul etmek ve karşılıklı teslimiyetti belki de. Aynı Meral Okay'ın dediği gibi; "Aşk bir kendinden vazgeçme halidir, kendi benliğini ezmeden 'biz' olabilmek hâlidir. Bunu da ancak aşk becerebilir."

Ve ekliyor "Yaman'la lunapark gibi bir sevdalık yaşadık. Her günümüz sevgililer günü gibiydi. Sevgisine bu kadar çok çiçek getiren bir adamı daha analar doğurmamıştır. Biz birçok defa sabah uyanıp birlikte gün doğumunu seyrederek, ne bileyim çingene vapuruna binip sabah erken Boğaz'ı turlardık."

Ne dersiniz? İşte size yakamoz tadında bir aşk...

KAFA'ya göre

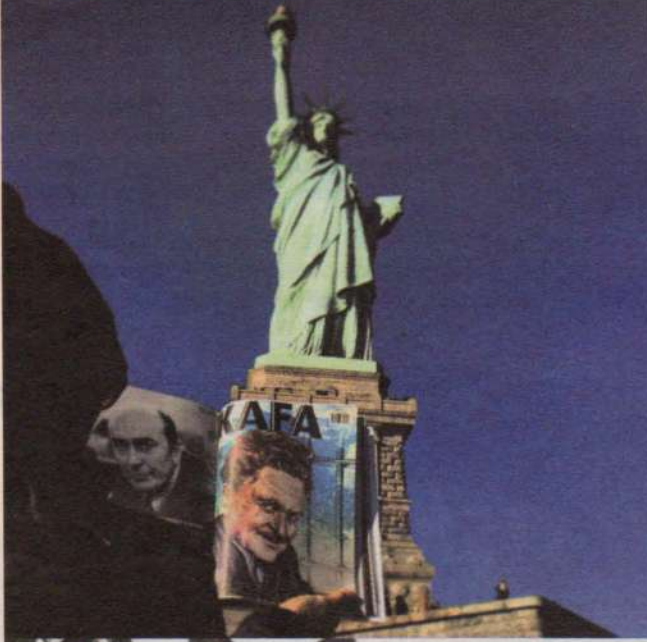
yaz, çiz, çek, paylaş! bu köşe senin!

➔ #kafamagöre

Aslan Başaran @leo17m

Cemil Can Günday @jimmy4653

Tülay MUTLUER ÇOKDIKER @tulaymu

Şubat 2016 - Sayı: 18 - Aylık Edebiyat Mizah Dergisi

Aylık Yaygın Süreli Yayın - Yayıncı: KAFA Grup Yayıncılık Ltd. Şti.

İmtiyaz Sahibi: Candaş Tolga Işık

Sorumlu Müdür: Mert Çanga - Yayın Koordinatörü: Ayça Derin Karabulut

Görsel Yönetmen: Begüm Semerci - Kapak: Hakan Arslan

Reklam Grup Başkanı: Hande Gün - Okuyucu Temsilcisi: Emrah Akbaş

Adres: Koşuyolu Mah. İsmailpaşa Sok. No:44 Kadıköy/İstanbul

Tel: (0216) 428 9 888 Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza

No: 11/A 41 Yenibosna / Bahçelievler / İstanbul - Tel: (0212) 454 30 00

Dağıtım: DPP (0212) 622 22 22

www.kafadergi.com - bizyazin@kafadergi.com - reklam@kafagrup.com

Kafa Dergisi'ndeki tüm yazı, çizim, espri, karakterlerin yayın hakları saklıdır. Yayın evi, yazar ve çizerin yazılı izni alınmaksızın hiçbir yazı ve basılı görsel yayın organında ve sanal ortamında kullanılamaz.

Şubat'ta n'apsak?

kafası

İş Sanat
Kültür Merkezi
İş Kuleleri 34330
Levent / İSTANBUL
Tel: 0212 316 10 83
facebook/issanat
twitter/issanat

6

ÇANAKKALE ÖYKÜLER VE TÜRKÜLER SUNAY AKIN & ONUR AKIN & NİLÜFER SARITAŞ & CİHAN YILDIZ

Dünya tarihinin en büyük trajedilerinden ve eşi görülmemiş kahramanlık destanlarından biri olan Çanakkale Savaşı, 100. yılında hikayeler ve ezgilerle İş Sanat'ta anılıyor. Şair, yazar, tiyatrocü, araştırmacı Sunay Akin'ın anlatacağı öyküler, tanıklıklar ve anekdotlarla geçmişimizi günümüze taşıyan bu anlamlı proje aynı zamanda Türk tarihinin en şerefli sayfalarını dolduran bu zaferin hiç bilinmeyen yönlerine de ışık tutuyor. Gecede Sunay Akin'a günümüz kent ozanı Onur Akin'ın seçkin sanatçılarıyla birlikte seslendireceği türküler eşlik edecek. 6 Şubat Cumartesi, Saat: 20:30

7

SAHNE DENİLEN BÜYÜLÜ KUTU

İş Sanat'ta geçtiğimiz sezon çocuklarla ilk kez buluşan Sahne Denilen Büyülü Kutu, onlara müzikli bir oyunun sahnede her yönüyle nasıl hayat bulduğunu gözlemleyip yaşayacakları bir deneyim sunmaya devam ediyor.

7 Şubat Pazar, Saat: 15:00

8

MİLLÎ REASÜRANS'TA PARLAYAN YILDIZLAR

İş Sanat'ın genç müzisyenlere sahne deneyimi kazandırmak ve sanat hayatına attıkları ilk adımlarında destek olmak amacıyla Millî Reasürans'ta gerçekleştirdiği Parlayan Yıldızlar serisinin bu ayki konukları, klarnet sanatçısı Utku Çetin ve keman sanatçısı İrmak Ülke oluyor.

8 Şubat Pazartesi, Saat: 20:30

15

SENDE BEN İMKÂNSIZLIĞI SEVİYORUM

Aşk Şiirleri'nden Seçmeler II

On yılı aşkın bir süredir seyirciyle buluşan ve büyük ilgi gören Aşk Şiirleri'nden Seçmeler sanatseverlerle buluşmaya devam ediyor. "Sende Ben İmkânsızlığı Seviyorum" başlıklı dinleti, önceki gibi geçmişteki bir sanatçı lokalini imleyen sahne tasarımı, piyano eşliğinde şiir ile şarkıyı buluşturuyor. Atilla Birkiye'nin hazırladığı, Mehmet Birkiye'nin sahneye uyguladığı dinletinin müziklerini Serdar Yalçın besteledi.

15 Şubat, Saat: 20:30

26

MIGUEL POVEDA

Dünya müziği kuşağında bu ay Akdeniz rüzgârları esiyor... İki kez "En İyi Flâmenko Albüm" kategorisinde Latin Grammy'e aday gösterilen ve kariyeri boyunca çok sayıda ödüle layık görülen Miguel Poveda, Flâmenko ruhunu taşıyan en güzel parçalarıyla sizlerle birlikte olacak...

26 Şubat Cuma, Saat: 20:30

28

KELOĞLAN MACERA PEŞİNDE

İlk kez geçtiğimiz sezon sahnelenen müzikli çocuk oyunu Keloğlan, bu sezon da hem miniklere hem de büyüklere eşine az rastlanır bir hikâye vadediyor.

Zekâsı, şansı ve hazırcıvaplılığıyla yediden yetmişe herkesin sevdiği Keloğlan, kendini yine bir dizi maceranın içinde buluyor. Meddah ve orta oyunu, gibi geleneksel Türk tiyatrosu öğeleri ile Anadolu'nun zengin tekerleme ve masal karakterlerinin bir araya geldiği oyunu deneyimli yönetmen Işıl Kasapoğlu yazdı ve sahneye uyarladı. Başrollerini Pamela Spence ve Serkan Keskin'in paylaştığı oyunun müzikleri Alper Maral'a, kostüm ve kukla tasarımları ise Karina Cheres'e ait.

28 Şubat Pazar, Saat: 15:00

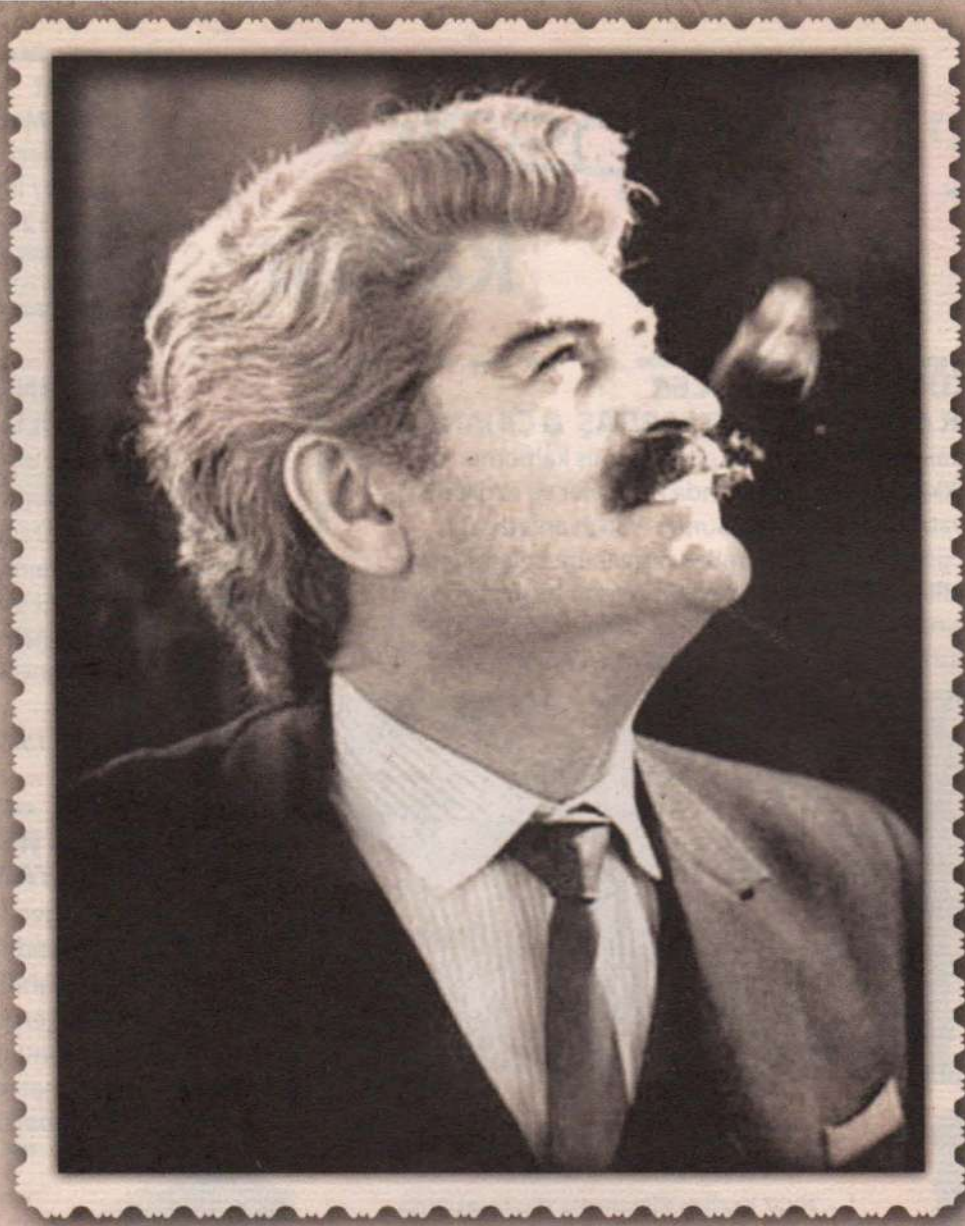
23

LES MUSICIENS DU LOUVRE & THIBAUT NOALLY & ANNE SOFIE VON OTTER

Nefes kesen sesi ve farklı tarzlara yatkınlığıyla günümüzün ender rastlanan sanatçılarından olan İsveçli mezzo-soprano Anne Söfie von Otter İş Sanat'ta Les Musiciens du Louvre ile sahne alıyor. Bu barok ziyafetini sakın kaçırmayın...

23 Şubat Salı, Saat: 20:30

Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin
Çünkü aşk şiirden önce gelir sende
Oysa şiir önünde gitmelidir her şeyin

Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin
Çünkü aşk
Kavganın içindedir
Çünkü sen
İçindesin kavganın

Elmayı kokusundan
Güvercini biçiminden soyutlamaktır
Yaşamak denilen kavgayı aşksız düşünmek

Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin
Çünkü sen
Gagasından tutup kuşu
Öt kuşum öt kuşum demiyorsun
Çünkü sen
Yedirip çiçekleri ineğe
Koklayıp gerisini ineğin
Kok çiçeğim kok çiçeğim demiyorsun

Öpüşmek başka şeydir yigidim
Öpüşmeyi düşünmek başka
Sevişmek başka şeydir güzelim
Sevişmeyi düşünmek başka

Sende yaprak -iki gözüm-
Sende yıldız -yürek sızım-
Sende su

Sende bu dört boyutlu kaçma tutkusu
atlıkarıncadan geceleyin
Bakmaktır lunaparka

Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin
Çünkü sen ilkyaz yağmurlarında çırılçıplak
Dolaşır gibi sıcak morlarda
İçer gibi morları
Düşer gibi morlara
Yaşarsın aşkı iliklerinde

Çünkü sen iki düşman ucun bileşkesisin
Acısısın kavuşmanın
Ayrılmanın sevincisin
Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin

Çünkü aşkın kendisidir şiirin
Oysa sen
Oysa aşk
Oysa sen
Sen

Sen aşk şiiri yazamazsın Hasan Hüseyin